

Revistă de pedagogie și asistență socială editată de Federația Internațională
a Comunităților Educative - FICE România

PROTECȚIA SOCIALĂ , *a copilului*

Anul XVII nr. 4 (58)/2015

SOCIAL PROTECTION *of child*

**ROLUL VOLUNTARIATULUI
ȘI AL MOBILIZĂRII SOCIALE
ÎN PROMOVAREA ȘI
RESPECTAREA
DREPTURILOR COPILULUI**

**THE ROLE OF VOLUNTEERING
AND SOCIAL MOBILIZATION
IN PROMOTING AND
RESPECTING
CHILDREN'S RIGHTS**

CĂLIN DRĂGOI

Managementul voluntariatului
în protecția socială a copilului

EUGEN SIMION

Proiectul „Școala părinților”,
model de acțiune
voluntară în sprijinul
comunităților

PETRI PAJU

Copii, familii, ONG-uri și
voluntariat în Finlanda

MAAYAN BURSTEIN

Tinerii cu nevoi speciale fac
voluntariat pentru a ajuta pe
alții din comunitate: o
perspectivă terapeutică

SORIN IVAN

FICE România sau pledoarie
pentru drepturile copilului și
valorile umanismului

CARMEN PREUTU-GRIGORE

Voluntariatul în viața copiilor
beneficiari ai serviciilor de
asistență socială

EDITURA UNIVERSITARĂ

FONDATORI:

Toma MAREȘ

Gerd SCHEMENAU

DIRECTOR:

Prof. univ. dr. **Ioan NEACȘU**

COLEGIUL DE REDACȚIE

Redactor șef: Prof.univ.dr. **Sorin IVAN**

Redactor șef adjunct: **Florin ANTONESCU**

Secretar general de redacție: Dr. **Eugen SIMION**

Coordonator limbi străine: **Yolanda CATELLEY**

Redactori limbi străine:

Roxana-Sorina CONSTANTINESCU

Ana DURAC

Simona FARCAȘ

Loredana MANASIA

Daniela TORDOI

COLEGIUL ȘTIINȚIFIC

Prof. univ. dr. **Walter DIETRISCH** (Germania)

Prof. univ. dr. **Carol KELLY** (SUA)

Prof. univ. dr. **Soren HEGSTRUP** (Danemarca)

Dr. **Călin DRĂGOI** (Germania)

Prof. univ. dr. **Liliane RIOUX** (Franța)

Prof. univ. dr. **Margit STEIN** (Germania)

Dr. **Emmanuel GRUPPER** (Israel)

Dr. **Herman RADLER** (Austria)

Conf. univ. dr. **Luca ROLLE** (Italia)

Prof. univ. dr. **Verginia CREȚU**

Prof. univ. dr. **Marioara LUDUȘAN**

Lect. univ. dr. **Andrei DUMITRU**

Prof. univ. dr. **Elena ZAMFIR**

Prof. univ. dr. **Doru-Vlad POPOVICI**

Prof. univ. dr. **Grigore GEORGIU**

Conf. univ. dr. **Roxana Ionela UREA**

Conf. univ. dr. **Nistor GHEORGHÎȚA**

Prof. univ. dr. **Ioan CHELEMEN**

Dr. **Eugen SIMION**

COLABORATORI PERMANENȚI

Ioana PANAGOREȚ, Marioara POPA, Elena FILICHE, Niculina Karacsony, Elisabeta VOICULESCU, Monica BARA, Ionel ARMEANU-ȘTEFĂNICĂ, Pintilii PINCIUC, Gabriel VRÂNCEANU, Ionel Brătianu, Alina FRUNZĂ, Anca RUSU-BODEA, Laura-Greta MARIN

Tehnoredactare: **Ameluța VIȘAN**

Redactare copertă: **Ameluța VIȘAN**

Concept copertă: **Christina DRĂGOI**

Fotografii: **Christina DRĂGOI**

Responsabil de număr: **Dr. Eugen SIMION**

Copyright © 2015

Editura Universitară

Editor: Vasile Muscalu

Bd. Nicolae Bălcescu nr. 27-33,
sect.1, București.

Tel./Fax. (021) 315.32.47 / 319.67.27

www.editurauniversitara.ro.
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro.

ISSN 1453-393-X

CUPRINS / SUMMARY

ROLUL VOLUNTARIATULUI ȘI AL MOBILIZĂRII SOCIALE ÎN PROMOVAREA ȘI RESPECTAREA DREPTURILOR COPILULUI / THE ROLE OF VOLUNTEERING AND SOCIAL MOBILIZATION IN PROMOTING AND RESPECTING CHILDREN'S RIGHTS

Călin DRĂGOI

Managementul voluntariatului în protecția socială a copilului / The management of volunteering in social child protection 3

Petri PAJU

Children, families, NPO-s and volunteering in Finland / Copii, familii, ONG-uri și voluntariat în Finlanda 11

Eugen SIMION

Proiectul „Școala părinților”, model de acțiune voluntară în sprijinul comunităților/ “Parenting school” project, model of voluntary action in supporting the communities 23

Maayan BURSTEIN

Youths in need volunteering to help others in the community: a therapeutic perspective / Tinerii cu nevoi speciale fac voluntariat pentru a ajuta pe alții din comunitate: o perspectivă terapeutică 28

Elena Dana FILICHE, Marionela VARTOLOMEI, Mihaela Elena AXINTE

Eperiența DGASPC Iași privind activitatea de voluntariat / Experience of DGASPC Iasi on volunteering activity 31

Laura-Greta MARIN

Programul Școală după Școală – contribuția părinților și a voluntarilor / After School program – contribution of parents and volunteers 36

Carmen PREUTU-GRIGORE

Voluntariatul în viața copiilor beneficiari ai serviciilor de asistență socială / Volunteering in life of children from social services 42

Ana DARIE/Cristina Elena DEMETERCĂ

Voluntariatul - o șansă pentru dezvoltarea comunității / Volunteering, a chance for community development 46

Natalia ANDRONACHI

Voluntariat în cadrul organizației umanitare Concordia - studiu de caz / Volunteering in Concordia organisation – case study 49

DIN ACTIVITATEA FICE ROMÂNIA / FICE ROMÂNIA ACTIVITIES

Rezoluția FICE România la 25 de ani de existență. Copilul, prioritatea absolută a unui stat clădit pe valorile democrației și ale umanismului / FICE Romania resolution at 25 years of existence. Child, the absolute priority of a state built on the values of democracy and humanism 54

Sorin IVAN

FICE România sau pledoarie pentru drepturile copilului și valorile umanismului / FICE Romania or advocacy for children s rights and the values of humanism 58

Eugen SIMION

Raport asupra campaniei 19 zile de prevenire a abuzurilor și violențelor asupra copiilor și tinerilor / WWSF – FICE România 2015 / Campaign report - 19 days to prevent abuse and violence against children and youth 62

FICE ROMÂNIA ÎN MASS-MEDIA / FICE ROMANIA IN MEDIA

Florin ANTONESCU

FICE România – 25 de ani pentru drepturile copiilor. Educație, solidaritate, responsabilitate socială – articol apărut în revista *Tribuna Învățământului*, 8 octombrie 2015 66

Florin ANTONESCU

Prevenirea comportamentului violent la preșcolari - articol apărut în revista *Tribuna Învățământului*, 25 noiembrie 2015 70

Florin ANTONESCU

Fenomene extreme în școala românească de azi – articol apărut în revista *Tribuna Învățământului* 72

MANAGEMENTUL VOLUNTARIATULUI ÎN PROTECȚIA SOCIALĂ A COPILULUI

THE MANAGEMENT OF VOLUNTEERING IN SOCIAL CHILD PROTECTION

Călin Drăgoi
Pedagog, Germania

Volunteering is a fundamental act of good citizenship
(Universal Declaration of the Profession of Leading and Managing Volunteers,
Canada Volunteering Community, 2015)

Abstract. *Volunteer management is considered in the child care system a key position in the leveraging of resources of an organisation and for the development of human resources. It consists, at its core, of selecting and supervising volunteers.*

Volunteer management is the gateway to the community and also serves as a grassroots source of public relations and marketing. It is a main component of the humanresources policies, strengthening the credibility of an organisation in the eyes of the public.

Volunteer management has an important role in the wellbeing of volunteers, organisations and the public involved in the child care and assures the coordination of different recruiting and supervising activities inside an organisation and the inter-institutional cooperation concerning the volunteers.

The role of the volunteers and the volunteer management was frequently analysed in the English and American literature. An eloquent narrative of the responsibilities of volunteer management can be found in the “Universal Declaration of the Profession of Leading and Managing Volunteers” (<http://volunteer.ca/resource-centre/volunteer-management/universal-declaration-profession>).

Despite a long and significant professional experience of most of the major organisations from some countries of Europe and America, the patterns and models cannot be simply “imported” and implemented. A selection and an “adjustment” to the specific cultural and social life of a certain country are imperious needed in order to assure a realistic compatibility and a reasonable success and sustainability of every project.

The volunteers’ work and especially the volunteer management in Romania has some characteristics, which are historically and culturally determined. The evolution of the society in the last decades induced also some specific trends, due to a relatively short-time passage from an over-controlled and over-supervised social life to a precipitated and heterogeneously developing community.

The present paper presents some of those trends and some of the main components of the volunteer management in Romania at the time being. The analysis is focussed on the components that can be improved and on some main strategies that can be implemented at the level of the organisations and institutions that are strongly involved in the development of the child care system in Romania.

Key-words: *Managementul voluntariatului, management de personal, recrutarea de voluntari, formarea, organizarea, motivarea voluntarilor*

Cele „șapte păcate” ale managementului voluntariatului în contextul profesionalizării

Managementul voluntariatului și recrutarea de voluntari sunt considerate un adevărat „călcâi al lui Ahile” în domeniul protecției sociale a copilului.

Mulți dintre noi au trăit situații în care viitorul unui proiect depindea de găsirea de voluntari, de persoane dispuse să investească timp și energie pentru a contribui efectiv la realizarea unor componente vitale ale proiectului. Și mulți dintre noi am trăit situații în care efectiv nu s-au putut găsi destule persoane interesate. Autorul citat

analizează de o manieră pertinentă câteva dintre fenomenele cele mai răspândite care influențează managementul și recrutarea voluntarilor de o manieră negativă. Câteva comentarii legate de cele „șapte păcate” identificate de autorul citat.

1. Recrutarea de voluntari nu se reduce la anunțuri în Internet sau în ziare, la acțiuni de popularizare a activității asociației prin intermediul mass-mediei. Multe persoane nu se vor prezenta niciodată din proprie inițiativă ca să facă muncă de voluntariat.

Multe persoane doresc, vor pur și simplu să fie direct solicitate.

2. Recrutarea de voluntari nu se face de către o singură persoană, ci de o echipă de recrutori (recruiting task force), care acționează pe baza unei liste periodic actualizate de poziții vacante. Se recomandă, de asemenea, parteneriatul cu alte organizații și instituții.

3. Recrutarea de voluntari nu se face pe perioadă lungă de timp, ci pe durata clar definită a unui proiect anume. Recrutarea unor echipe de voluntari este mai benefică decât recrutarea individuală (persoane izolate), mai ales în cazul tinerilor.

4. Nici un refuz nu este permanent. Un „nu” nu înseamnă în mod obligatoriu „nu, niciodată”. Alegerea momentului potrivit pentru recrutarea unor voluntari este hotărâtor. Deasemeni și solicitarea repetată, la intervale de timp diferite, a unor persoane care ar reprezenta pentru organizație un câștig.

5. Sindromul „PS”. Nu de puține ori recrutarea de voluntari se face sub presiunea timpului. Factori externi sau conjuncturali ne obligă să găsim persoane dispuse să ne ajute „de azi pe mâine”. Practic este acceptat oricine, cu condiția să fie dispus să facă treaba respectivă. Se uită uneori că astfel de persoane pot să fie adevărate „pioneze pe scaun (PS)”. Mai bine să lăsăm o anumită poziție temporar neocupată decât să acceptăm pe cineva „la nimereală”.

6. Voluntarii nu pot face „orice” și „oricând”. Este de dorit să se lucreze din perspectiva persoanelor care fac voluntariat și nu din perspectiva pozițiilor care trebuie ocupate într-un proiect la un moment dat. Cu alte cuvinte

fiecărui voluntar trebuie să i se încredințeze sarcini care „i se potrivesc”. Dacă se uită acest deziderat și voluntarii sunt folosiți pur și simplu ca să „umple golurile de personal” există riscul ca aceștia să se simtă dezamăgiți, frustrați și să părăsească organizația la prima ocazie.

7. Lucrul cu voluntari nu înseamnă lucru cu amatori. Managementul voluntariatului, recrutarea și formarea de voluntari sunt privite uneori ca activități secundare, mai puțin importante, care pot fi lăsate și pe seama unui personal nu direct calificat pentru a organiza și coordona activități ca cele amintite. Angajăm personal calificat pentru cele mai multe dintre activitățile specifice organizației, dar lăsăm managementului voluntariatului în sarcina unor voluntari „amatori” sau autodidacți în managementul voluntariatului.

Pledoaria noastră este așadar pentru profesionalizarea managementului voluntariatului. Acest lucru poate fi realizat atât prin includerea problematicii în programele de formare ale profesioniștilor din domeniul protecției sociale a copilului (lucrători sociali, manageri de personal, etc.) cât și prin includerea acestora în curriculumul cursurilor de formare continuă a personalului.

Fiecare organizație, instituție care apelează la voluntari trebuie să-și dezvolte propriile structuri manageriale care să asigure transmiterea de informație și experiență profesională, care să ajute voluntarii să-și însușească în timp util experiența profesională specifică necesară în activitatea pe care o au de desfășurat.

Unele organizații propun un model de implicare progresivă a voluntarilor identificând opt factori care pot influența negativ managementul de voluntari: (a) imaginea și modul de apelare la voluntari, (b) metodele de recrutare propriu-zise, (c) procedurile de primire și prelucrare a cererilor de voluntari, (d) demararea perioadelor de voluntariat, (e) trainingul voluntarilor, (f) managementul propriu-zis al voluntarilor, (g) etica și cultura organizației și (h) sprijinul și supervizarea de care beneficiază realmente voluntarii din partea organizației.

Calitatea managementului și recrutării de voluntari (care trebuie dealtfel la fel de serios abordată ca și recrutarea de personal remunerat) depinde de o serie de componente:

- designul de oportunități interesante
- propagarea unei imagini de o manieră directă (de la persoană la persoană)
- utilizarea mass mediei și a rețelelor sociale (Face Book, Twitter, etc...)
- primă impresie foarte bună
- creșterea angajamentului personal
- aprecierea acordată muncii prestate de fiecare voluntar
- asigurarea „impactului” interpersonal
- motivarea și implicarea tuturor copiilor care beneficiază de proiectul respectiv.

Managementul voluntariatului – profesionalizare specifică

Managementul voluntariatului devine așadar o componentă puternic profesionalizată, în cadrul căreia subiectivismul și „intuitivul” nu sunt dorite. Managerii de voluntari sunt nu de puține ori confrunțați cu adevărate „conflicte de interese”, mai ales în contextul în care voluntariatul tinde să se „instituționalizeze”. Tot mai frecvent apare în plin plan intenția organizațiilor de a exercita un controlling riguros al activităților de voluntariat, ceea ce duce la estomparea libertății de mișcare și de inițiativă a voluntarilor. Deasemeni participarea voluntarilor la luarea de decizii, posibilitatea acestora de a-și organiza munca independent și de a prelua răspunderi sunt îngădite. Domeniile controversate în condițiile profesionalizării voluntariatului sunt așadar:

- controlul
- supervizarea și
- autonomia personală a voluntarilor

Există spre exemplu o tendință tot mai pronunțată de a judeca după criteriile de apreciere similare munca voluntarilor și cea a profesioniștilor angajați. Serviciile de personal, care sunt de regulă răspunzătoare de recrutarea și organizarea activității voluntarilor, tind să diferențieze prea puțin metodele și tehnicile pe care le folosesc de obicei în mod curent în cazul personalului calificat. Deasemeni descrierile de sarcini iau prea puțin în considerare specificul activității de voluntariat pe de o parte și calitățile personale ale voluntarilor pe de altă parte.

O serie de componente cheie definesc în ultima perioadă de timp managementul voluntariatului. Dintre acestea amintim câteva dintre cele mai importante.

1. Competențele cheie.

Competențele cheie de care trebuie să dispună persoanele care lucrează în domeniul managementului de personal, respectiv managementului de voluntari sunt numeroase și complexe.

a. Competențe profesionale specifice – cunoștințe de specialitate ”directe”, legate nemijlocit de specificul muncii cu voluntari și de specificul muncii din organizația sau instituția care beneficiază de colaborarea voluntarilor respectiv. Competențe metodice – management de proiect, consiliere, structurarea și derularea de discuții individuale, recrutare de personal. c. Competențe sociale generale – competențe de lucru în echipă, competențe de lider, competența de lucru cu persoane provenind din medii și din culturi diferite, capacitate de a motiva.

2. Sarcinile specifice managementului voluntariatului

Chiar dacă recrutarea voluntarilor se face de regulă, așa după cum menționam, de serviciile de personal, pe baza unei metodologii care nu diferă în esență de cea utilizată și pentru personalul remunerat, unele dintre sarcinile persoanelor care se ocupă de selecționarea persoanelor interesate să desfășoare diferite activități de benevolat sunt specifice:

- stabilirea necesarului de voluntari pe perioadă determinată- dezvoltarea de programe care implică și participarea efectivă de voluntari- recrutarea propriu-zisă de voluntari - organizarea de interviuri și discuții preliminare cu candidații pentru voluntariat- orientarea și îndrumarea voluntarilor în faza inițială- organizarea de programe de training și de formare inițială și de etapă - evaluarea, aprecierea activității voluntarilor și a programelor desfășurate cu ajutorul acestora sau direct de către aceștia

Dificultățile cu care se confruntă serviciile de personal, respectiv managerii de personal sunt de cele mai multe ori determinate de:

- persistența unor prejudecăți și modalități obsolete de gândire. Voluntariatul este privit ca un fel de muncă „fără bani” și ca atare ca o

muncă ce poate fi efectuată aproape de oricine, fără o pregătire specifică

- tendința de a acoperi carențele de personal prin apelarea la voluntari, fără a fi luate serios în considerare efectele pe termen lung, respectiv o sesizabilă scădere a calității prestațiilor specifice
- penuria de persoane într-adevăr dispuse să desfășoare o activitate de voluntariat pe termen mediu și lung și să se ocupe de cazurile mai dificile
- absența unor mijloace suficient de flexibile pentru a asigura stimularea și motivarea voluntarilor.
- tendința unor categorii de personal de a privi munca voluntarilor cu o anumită reticență și de a reduce activitatea acestora la efectuarea muncilor de rutină și mai puțin interesante.
- metode și tehnici insuficient de specifice de intervenție în situații conflictuale și de menținerea unui echilibru benefic între diferitele categorii de personal (respectiv personalul remunerat și cel neremunerat).
- dificultățile de menținere a unei anumite continuități în muncă a voluntarilor.

3. Componente organizatorice specifice

În literatura de specialitate se subliniază rolul hotărâtor pe care îl are organizarea voluntariatului. Un management de calitate presupune la nivelul unor organizații mari nu numai asigurarea unui număr suficient de voluntari ci și repartizarea eficientă a acestora.

Eficiența cu care sunt folosiți voluntarii depinde în principal de o serie de aspecte, dintre care amintim pe cele mai importante: (a) Numirea persoanelor de contact, respectiv a persoanelor de referință care răspund direct sau implicit de activitatea voluntarilor. (b) Stabilirea și descrierea responsabilităților pe care și le pot asuma voluntarii, respectiv a sarcinilor și muncilor concrete pe care aceștia le au de executat – Check-liste cu descrieri concrete ale diferitelor munci care pot fi efectuate de voluntari și a sarcinilor pe care aceștia le pot prelua. (c) Stabilirea resurselor umane și a calificării persoanelor care se vor ocupa direct de îndrumarea, coordonarea și gestionarea activității voluntarilor. (d) În special în cazul organizațiilor de dimensiuni mai mari, stabilirea exactă a

programelor și proiectelor la care vor participa voluntari și a rolurilor pe care aceștia și de pot asuma. (e) Stabilirea de modele comportamentale, acționale și verbale, care să fie preponderent utilizate în munca cu voluntarii. (f) Precizarea modalităților de organizare a fluxului informațional pe verticală și pe orizontală. (g) Definierea exactă a modalităților și a nivelelor de cooptare și de coparticipare a voluntarilor la luarea de decizii și la implementarea anumitor componente ale diferitelor programe și proiecte în derulare.

Voluntariatul online.

Analog multor altor domenii de activitate prezența „la fața locului” a voluntarilor nu mai este în ziua de azi permanent și imperios necesară. Chiar dacă „voluntariatul online” este privit cu reticența de foarte multe organizații și instituții, el a devenit de peste două decenii o tendință dominantă.

Desigur acest lucru presupune pentru nu puține organizații o redefinire a propriilor concepte și moduri de gândire și aduce după sine schimbări notabile în modul de lucru. Voluntarii nu mai sunt la fața locului, contactele au loc medial. Regulile și condițiile de colaborare trebuie complet redefinite. Spre exemplu ce activități concrete de tip online pot prelua voluntarii în cadrul organizației? Reprezintă hotline-ul singura modalitate viabilă de a angaja voluntarii efectiv în munca organizației (instituției)? Experiența unor mari firme și modelele elaborate de acestea pot constitui sugestii interesante și pentru domeniul protecției sociale.

Dinamica voluntariatului în domeniul protecției sociale a copilului

Nu exista suficiente studii relevante (surveys) care să documenteze de o manieră relevantă evoluția voluntariatului în România ultimelor decenii. Un astfel de demers nu a fost considerat necesar în condițiile în care sistemul de protecție socială a copilului era confruntat cu alte priorități și urgențe.

O serie de studii relevante indică însă câteva tendințe dominante. Se observă astfel ca o tendință generală faptul că voluntariatul a crescut cantitativ în ultimele două decenii cu circa 40%.

În Canada spre exemplu mai mult de jumătate din cele 161 000 de organizații non-profit și caritabile lucrează cu personal neremunerat și se bazează exclusive pe contribuții voluntare. 12,7 milioane de voluntari prestează aproape 2 bilioane de ore de muncă anual.

În Elveția se consideră că fiecare al treilea cetățean desfășoară o activitate de voluntariat în diferite organizații, grupări, asociații, în cadrul bisericii.

Unii autori indică procente de creștere mai scăzute și desigur se înregistrează diferențe puternic relevante de la țară la țară. În unele țări din Europa de est tendința este chiar negativă, numărul voluntarilor scăzând sensibil în ultimii ani.

S-a observat, de asemenea, că doar 30% dintre voluntari își desfășoară activitatea pe durată mai lungă, respectiv au în instituțiile și organizațiile în care activează o poziție clar definită și preiau (și) sarcini specifice, în principiu la fel ca orice alt angajat. Două treimi își desfășoară muncă de voluntariat doar sporadic, pe perioade determinate, în funcție de necesitățile și prioritățile de moment sau în funcție de situația personală.

Așa după cum menționam, voluntariatul înseamnă muncă benevolă și nu muncă pe degeaba... Voluntariatul este dependent în primul rând de motivația și disponibilitatea individuală. Dar și de măsura în care acestea sunt recunoscute și onorate de societate.

S-a considerat (și ideea a fost relativ frecvent formulată în literatura de specialitate), că voluntariatul în România va fi în creștere, că serviciile de protecție socială a copilului vor beneficia de un număr relevant de persoane care să dorească să muncească benevol pentru binele unor copii aflați în situații de risc. Optimismul celor care au gândit așa s-a dovedit în ultimii ani chiar ...optimist. Statisticile arată că mai ales în ultimul deceniu angajamentul personal al voluntarilor înregistrează o scădere sesizabilă. Fenomenul are mai multe cauze.

1. În primul rând este vorba de o schimbare de mentalitate, de mutații în plan axiologic. Tot mai puține persoane, în special tineri, doresc să

muncească fără o remunerație acceptabilă, mai ales în domeniul protecției sociale a copilului, în care avantajele financiare și materiale sunt deosebit de modeste pe de o parte, iar recunoașterea publică insuficientă, pe de altă parte. Cu toate că legislatorul și-a făcut datoria și există reglementări suficiente referitoare la voluntariat, instituțiile, organizațiile non guvernamentale, alte structuri formale din domeniul protecției sociale au în continuare greutate notabile în găsirea de persoane dispuse să investească timp și energie. Motivele principale ale acestei penurii sunt: - Razantele schimbări de pe piața forței de muncă – mobilitatea necesară pentru a ajunge la locul de muncă, flexibilizarea timpului de muncă. - Modificările de structură ale modelelor familiale clasice – creșterea ratei concubinajului, ratei divorțurilor, creșterea relațiilor temporale. - Reformele învățământului și ale învățământului superior – dezvoltarea sistemului școlilor de zi, tendința de diversificare din învățământul superior. - O anumită uzură morală, caracterizată în principal printr-o doză crescută de neîncredere, de cinism sau resemnare, cauzate în principal de penuria materială și de convulsiile sociale cu care societatea a fost confruntată o perioadă relativ lungă de timp.

2. Există însă și o componentă subiectivă specifică, respectiv un fenomen de „demonetizare” a voluntariatului ca activitate benefică. Deceniile de activitate voluntară obligatorie care era frecvent pretinsă diferitelor categorii de populație activă în perioada comunistă au indus pe termen lung o anumită rezistență și o anumită reticență, în special în rândul populației de vârstă a treia, populație care de regulă preia și prestează cele mai multe din serviciile de voluntariat.

Sistemul de protecție a copilului și societatea românească în general dispun însă la ora actuală de structurile necesare pentru stimularea voluntariatului în general. Acestea sunt însă puțin, insuficient utilizate.

Recuperarea investițiilor

Se constată în ultima vreme un fenomen contradictoriu: pe de o parte tot mai multe organizații investesc efectiv în formarea de coordonatori și de manageri pentru voluntariat,

pe de altă parte multe organizații nu sunt dispuse să preia efectiv voluntari pe termen mai lung, voluntari care să fie incluși de facto în structurile executive ale respectivelor organizații, pe motiv că aceasta ar implica costuri suplimentare care sunt de regulă mai greu de justificat prin calitatea muncii pe care o prestează voluntarii. Se consideră deasemeni că însuși managementul voluntariatului, ca de altfel și formarea persoanelor care doresc să desfășoare o activitate de voluntariat sunt costisitoare și că investițiile inițiale se recuperează cu greutate. Avem de-a face de fapt cu un bias. Un studiu efectuat în landul Bayern din Germania arată spre exemplu ca investițiile în voluntariat se recuperează la scara unu la șase sau chiar unu la șapte. Aceasta înseamnă practic că un euro investit în recrutarea și formarea de voluntari poate aduce organizației șase până la șapte euro...Și totuși disponibilitate efectivă a multor organizații de a investi în activitatea de voluntariat este relativ redusă. Managementul voluntariatului este conceput mai mult ca o sarcină suplimentară, ca un fel de „corvoadă” pentru serviciile de personal. Se constată spre exemplu că numărul persoanelor de contact pentru voluntari este în scădere în ultimii ani și că multe servicii de personal ale organizațiilor mai mari nu dispun de personal realmente calificat pentru munca cu voluntari.

Bune practici (exemple)

Akademie fur Ehrenamtlichkeit Deutschland / AfED (Academia pentru voluntariat din Germania)

Academia pentru voluntariat din Germania reprezintă o instituție care are ca scop formarea de voluntari și manageri de voluntariat și funcționează din 1998. La vremea respectivă reprezenta o instituție de pionierat în spațiul germanistic. Până în prezent Academia a calificat peste 10.000 de voluntari pentru domeniul muncii sociale, pentru biserică, organizații din domeniul protecției mediului, sportului, culturii.

Formatorii de care dispune instituția desfășoară la rândul lor direct muncă de voluntariat și au experiență în organizarea de seminarii, de muncă de consultantă și cel puțin o calificare suplimentară în managementul social,

pedagogie și/sau consiliere organizațională, supervizare.

Academia își are sediul în Berlin și avansează o serie de oferte de servicii, dintre care enumeram câteva: - Consilierea în implementarea de management de voluntariat - Workshop-uri și seminarii cu teme specifice legate de voluntariat

- Analiză organizațională – structură, procese și cultură- Supervizarea proiectelor de voluntariat- Coaching pentru coordonatorii de voluntari și managerii de voluntari- Referate cu tema voluntariat, muncă voluntară, angajament cetățenesc- Expertize și sprijin în instalarea de structuri de voluntariat la nivel regional, la nivel de comune

- Editarea de manuale și material de învățare (suporturi informaționale) pentru managerii din domeniul voluntariatului- Consiliere pentru programele de sprijin al voluntarilor

Academia beneficiază de o dublă finanțare. O parte a cursurilor sunt finanțate de la bugetul de stat conform legilor în vigoare. Cursanții reiau la rândul lor circa 30 % din costuri, respectiv plătesc o taxă lunară care este diferențiată pe categorii de populație, pensionarii și tinerii elevi sau studenți beneficiind de o reducere substanțială.

Software specializat (exemple)

Managementul voluntariatului beneficiază și de un relativ larg evantai de produse software care facilitează o mai bună gestionare a activităților de voluntariat, o mai acurată selecție a personalului și o mai bună coordonare a voluntarilor, respectiv o mai eficientă utilizare a resurselor umane existente.

Majoritatea acestor produse electronice nu sunt gratuite (chiar dacă este vorba de muncă voluntară), ci se pot achiziționa pe baza unei taxe lunare (pe produs sau pe număr de utilizatori)

Tendința este de a înlocui tot mai mult așa-numitul „know-how-sharing” cu „know-how-trading” (Dragoi, C., - *Sharing Know-How in Misiune și acțiune pentru binele copiilor, FICE România, Editura Semne, București, 2015, p.99*).

Câteva exemple dintre cele mai răspândite produse de limbă engleză:

Firma	Produs	Descriere	Costuri
Volgistics – Volgisticsolunteer Logistics	Volgistics	Bază de date pentru voluntari	Low montly fee
Better Impact Samaritan	Volunteer Impact eCoordinator	Bază de date pentru organizații non-profit Web-Software pentru managementul voluntariatului (recrutare, comunicare, planificare, întocmire de rapoarte)	395,- \$ Montly fee
Technologies VolunteerLocal	VolunteerLocal	Organizare, gestionare, planificare și comunicare cu voluntarii	200,- \$
Track it Forward	Volunteer Time Tracking	App mobil și Website pentru calendar, planificare și editare de rapoarte	Low montly fee (10,- \$)
VolunteerKinetic	VolunteerKinetic	Promovarea de voluntariat prin intermediul propriei Website a unei organizații. Comunicare pe SMS, email, informații logate periodic	2 800,- \$ pe an
Carr Engineering	VolunteerHub	Managementul voluntariatului – în principal gestiunea timpului de lucru	Montly fee
CiviCRM	CiviCRM	Open-source, bazat pe Web – software pentru gestiunea organizațiilor non-profit	Free to download with paid support from partners.
Ambix	Ambix	Comunitate de tip Cloud – rețea socială independentă (grupuri de interese, consens, baze de cunoștințe)	Montly fee, 15,- \$ pentru 20 de persoane

Concluzii

Există relativ puține studii relevante, mai ales longitudinale, care să probeze valoarea și implicațiile voluntariatului în sistemul de protecție socială a copilului. Se regăsesc destul de frecvent aprecieri subiective (rapoarte) sau luări de poziții (de cele mai multe ori de manieră elogioasă), există însă relativ puține demersuri serioase de definire a voluntariatului ca fenomen și ca efect de lungă durată pentru un sistem de protecție socială care este oricum confruntat cu o penurie de personal și cu o insuficiență de competențe autentice.

Există în practică o diversitate de modele de-a dreptul inhibitoare pentru orice specialist care ar dori să se ocupe mai în profunzime de acest fenomen. Aproape fiecare instituție, organizație

mai mare deține propriile „rețete”. Metodele de lucru care sunt considerate specifice și eficiente pentru managementul voluntariatului nu sunt decât parțial experimentate în condițiile reale, „de teren” din România.

Inclinăm chiar să credem că transferul masiv de metodologie specifică pentru alte țări din Europa sau chiar de peste ocean nu este întotdeauna o soluție optimă.

Și poate că multe dintre firmele, eterogenele organizații și numeroasele instituții care se ocupă de formare ar putea să includă în programele de formare și aspectele specifice pentru managementul voluntariatului. Și să prezinte o metodologie coerentă de lucru, mai puțin bazată pe simplul transferul de componente din sfera managementului de personal sau din domeniile colaterale.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. McKee T. W. - *The Seven Deadly Sins of Recruiting Volunteers* în McKee, J., T. W. McKee. „*The New Breed: Understanding and Equipping the 21st Century Volunteer*” Group Publishing. Paperback, www.volunteerpower.com.
2. NCVO Institute for Volunteering Research Report, 2015, <https://knowhownonprofit.org/people/volunteers/recruiting/before-you-recruit>
3. *101 Volunteer Recruitment Secrets* - Revealed by members of the Volunteer Match community, http://media.volunteermatch.org/docs/101Secrets/VolunteerMatch_101Secrets.pdf

4. Metzner C. – *Freiwilligenmanagement als Instrument zur Förderung Bürgerschaftlichen Engagements* in Nonprofit-Organisationen, Wirtschafts- und Sozialwissenschaftlichen Fakultät der Universität Potsdam, 2014, p. 372
5. Reifenhäuser, O., Reifenhäuser, C., - *Praxishandbuch Freiwilligenmanagement*, Beltz Juventa Verlag, Weinheim Basel, 2013, p. 14
6. Akademie für Ehrenamtlichkeit Deutschland - www.ehrenamt.de

CHILDREN, FAMILIES, NPO-S AND VOLUNTEERING IN FINLAND

COPII, FAMILII, ONG-URI ȘI VOLUNTARIAT ÎN FINLANDA

Petri Paju

Central Union for Child Welfare, Finland

Acest articol se concentrează pe ajutorul și sprijinul acordat familiilor finlandeze cu copii de către ONG-uri și voluntari. Pentru început furnizăm o scurtă descriere a societății finlandeze și ONG-urilor, ca parte activă a ei. Urmează apoi estimări ale sferei de acțiune și rolului activităților de organizare și voluntariat și rezultatele unui studiu în care au fost intervievate familiile finlandeze despre opiniile lor cu privire la ONG-uri în general și ca furnizori de servicii în special și câteva exemple de bună practică din activitatea ONG-urilor din Finlanda.

This article examines third sector actors as a part of Finnish society. The review focuses on the assistance and support given to Finnish families with children by NPOs and voluntary actors. I will begin the review by providing a brief description of Finnish society and NPOs as part of it. I will then present estimates of the scope and role of organizational activities and volunteering. After this, I will present the results of a survey which asked Finnish families about their views on NPOs in general and as service providers in particular. I will then present a few examples of the work of NPOs. In conclusion, I will bring the main points of the review together and present my assessment as to the direction in which things may be moving.

My aim is to present the issues in such a way that those unfamiliar with Finnish society will be able to understand the issues presented on the basis of this text. I will also emphasise issues which may be assumed to be of wider interest than Finland.

A brief history of Finland from the perspective of families with children and services

Finland as a state gained independence in 1917. It will thus soon celebrate its first centenary as an independent country. Six months after the declaration of independence, in the spring of 1918, the country and the children with it were, as a consequence of the bloody civil war, in a wretched state by any criterion, as was most of Europe anyway.

Nowadays the situation is considerably better, especially for children. Along with the other Nordic countries Finland has succeeded

superbly in various comparisons. For example, Finland ranked fourth in UNICEF's comparison (The State of the World's Children 2009) and the Save the Children Mothers' Index ranked Finland second in 2015 (The Urban Disadvantage 2015). From the perspective of Finnish children and young people, the past nearly one hundred years of independence have been a success story which may be unsurpassed. On the other hand, Finland is facing major structural and demographic changes, and the position of children in this change has not necessarily been secured.

There are 5.4 million inhabitants in Finland, which, considering Finland's large land area, – 338,000 square kilometres – is low. Approximately 60,000 children are born in Finland every year. When Finland became independent, the population was 3.1 million (Official Statistics of Finland. OSF).

In order for us to understand the NPO sector and the role of volunteering in Finnish society, it is appropriate to provide a brief description of the system in general. The Finnish welfare state model remains largely based on publicly-provided and tax-funded universal income transfers and services. This applies especially to actions directed at children and young people. This model, however, is in a post-expansive phase; the changes are occurring mainly as a zero-sum game. Recently, the public sector has been subjected to cuts and new, major ones have also been planned.

Services for children and young people are mainly the responsibility of the municipalities, the

number of which has been declining. The current number is slightly over 300. Municipal matters are decided by a council, which is elected every four years. The responsibility of the municipality includes, for example, children's nine-year free basic education; child day-care and pre-primary education; upper secondary vocational and general education; child welfare services; child health clinics and some free-time services – to mention only the most important ones. The services listed above constitute the so-called „basic services,” the provision of which is governed by various laws.

Thus, despite their self-government, municipalities cannot decide not to provide these services at all.

Education is entirely free for everyone. In comprehensive and upper secondary schools meals are free too. There are only a few private comprehensive schools in Finland, and these are located mainly in the Helsinki region. Day-care is either free or subject to charge, depending on the family's income; the highest charge for day-care at the moment (2015) is EUR 283/month/child. With respect to public healthcare, part of the service is located in schools. The poor situation and reputation of public healthcare in some areas has, however, led to private health insurance policies for children becoming quite popular in Finland.

Some idea is given by an estimate that the volume of municipal service calculated per child is approximately EUR 9,000/year/child, naturally varying by municipality and year (see also Paju 2005). The municipality is not responsible for providing all services itself in day-care and especially not in substitute care within child welfare services, although it is responsible for purchasing them. Upper secondary vocational education and training are provided for the most part by joint authorities established by two or more municipalities. In order to cover expenditure, municipalities have the right to levy taxes. In addition the government participates in covering expenditure through a system of central government transfers to local government. The municipal structure and tasks of the municipalities is changing, probably in many and significant ways.

The state, for its part, is responsible for nearly all income transfers for families with children. The most important of these is the universal child benefit to which all parents are entitled until the child reaches the age of 17. Child benefit at the moment is EUR 95.75/child/month for the first child in a two-carer family.

The list of income transfers and services for families described above can be explained to a large extent by the scope of activities of NPOs and volunteers. The majority, if not all of the services described were originally developed by Finnish NPOs and parishes. When the welfare state expanded, especially in the 1970s and 1980s, the services became part of the public system. In the current situation, basic services are managed primarily by professionals employed by the municipalities and their partners. Finland can be regarded as representing primarily the Nordic welfare state model.

NPOs and volunteering in Finland

Alongside the strong public sector in Finland, are numerous NPOs and parishes, as is the case in the other Nordic countries. The first wave of organizational activities dates to the period before independence. The Register of Associations comprises approximately 135,000 associations. Not all of them are active, however. Siisiäinen (1996) has estimated that the total membership of associations would be approximately five times the number of inhabitants. Trade unions are also included in this estimate. During the past ten years, approximately 24,000 new associations have been registered which, viewed historically, is fairly rapid pace (Peltosalmi, 2015). International NPOs operating prominently in Finland include Save the Children, UNICEF, the Scouts, 4H, YM/WCA and the settlement movement.

One Finnish idiosyncrasy is that neither associations nor private operators are responsible for running comprehensive schools. Nevertheless, a number of association-based schools teach art within basic education. Associations have a few day-care centres, but companies are the most rapidly expanding segment of operators in that sector. During the

past two decades, associations involved in child welfare and in other social services and health activities have also spun off some of their operations. The role of associations as an employer has grown considerably during the past 20 years (Ruuskanen, P. & Selander, K. & Anttila, T., 2013).

Another Finnish peculiarity is RAY, the Finnish Slot Machine Association. It has a monopoly in slot machine and casino games, and distributes EUR 300 million, i.e. EUR 50 for every Finn, to social and health organizations from its profits. RAY and two other game monopolies will likely merge at the beginning of 2017. Of RAY's total grant funding approximately EUR 50 million is allocated to family and youth work on an annual level.

Recreational and free-time activities are the preserve of NPOs. As will be noticed later, on the basis of surveys, this is how citizens want things to be. If it were possible to distinguish an average Finnish volunteer working with children and young people, he or she would most likely be the parent of child who plays a sport who is involved in coaching or in looking after the club's activities in other respects. In addition, Finnish peculiarities in association activities include at least the massive summer events held by Christian revival movements, unusual competitions such as wife carrying and swamp soccer, numerous amateur theatres, bizarre cultural events such as pessimism parties, and nearly 50,000 orienteering enthusiasts.

There are somewhat varying estimates of the numbers of voluntary actors. As it is difficult to precisely determine volunteering, the answers regarding numbers are not consistent either. Different answers are obtained in surveys depending on how the question is posed (e.g. Rochester C. & Paine A. E. & Howlett S. 2010). All the estimates of the extent of Finnish volunteering are fairly high.

At the beginning of 2015, HelsinkiMissio, the Central Administration of the Church and the Citizens' Forum commissioned a survey from Taloustutkimus Oy (n=1026). Based on the survey, slightly less than a third (37.7%) of Finns participated in voluntary work during the previous

four weeks. Part of this, however, consists of unofficial voluntary work which, according to some definitions, does not meet the conditions set for voluntary work. (see see e.g Rochester et. al. 2010; Hustinx, L. & Handy, F. & Cnaan R. A. 2013). On the basis of the survey, women were slightly more commonly involved in activities, but men spent slightly more time in the work. The differences were very small. On the basis of the survey, the greatest amount of voluntary work was done in physical exercise and sport. Next come NPOs for children and young people and organizations for older people. Men and women are almost equally active, but the gender distribution varies in different sectors.

Statistics Finland arrived at similar estimates in its time use survey (Hanifi 2011). Statistics Finland estimated that at the time of the survey, during the previous four weeks, 29% and, during the previous 12 months, 40% have participated in voluntary work. The Youth Barometer of 2012 estimated that of young people between the ages of 15 and 19, 37% are involved in voluntary work (Nuorisobarometri [Youth barometer] (2012).

At the end of 2014, Central Union for Child Welfare and HelsinkiMissio commissioned from Taloustutkimus Oy a survey (n=1065) targeted at families with children. Of the respondents, 45% were not involved in any association activities and 39% were members or regular donators. Partly overlapping with this category, 19% of the respondents declared that they volunteered and another 19% that they were trustees in either associations or parishes. Of the respondents, 37% had one attachment to associations or parishes, a further 10% were involved in two different ways and 7% were members/donators and volunteers and trustees. These figures include all organizations except trade unions. It is important to note that trusteeship is often considered to be one way of volunteering. In this survey volunteering and trusteeship were asked about separately.

On the basis of a broad nationally-conducted Regional Health and Well-being Study (ATH, from its Finnish initials, n=73728), slightly over a quarter of Finns are active in NPOs. In this survey, approximately half of the respondents

reported that they do not participate in organizational activities. On the basis of the survey, families with children were more active participants than the average family. Of families with children below the age of 7, less than a third reported that they were active in an NPO. In this survey, too, sports clubs proved to be the biggest types of organizations bringing people together. The ATH survey offered participants the chance to choose an “informal activity group” as one field of activity. It also proved to be very popular. It is important to note that the survey asked specifically about “activity,” not about membership or voluntary work.

The differences in estimates of volunteering are quite large but, on the other hand, they are explained fairly well by different ways of asking about the issue. There are differences, for example, in the kind of time constraints used in the questions and in what the definition of volunteering consists of – if it has been defined at all. The result also varies according to whether the survey asks about participation in general or about the time spent in it. On the basis of estimates proving slightly different results, it can be concluded that Finns are fairly active.

The Nordic countries and some of the countries of central Europe call into question, to say the least, the so-called “crowding out” hypothesis (see e.g. Smith 1995). The hypothesis starts from the assumption that strong public input reduces the activity of NPOs. The organizations also operate in the field of education, day-care and social work, although the municipalities are responsible for basic services. Strong public input does not make NPOs unnecessary or people passive; rather the reverse. The strong role of public actors has not taken away the willingness of Finns to donate to NPOs either. The Nordic countries are poorly suited to the original so-called “social origin theory” as well (Hustinx et al. 2013). Typical for the Nordic countries is the fact that civic activities are strong especially in physical exercise and culture (Rothstein 2005). For example, Grönlund (2012) has examined voluntary work specifically as a manifestation of the welfare state ideology and as a refuge not as an alternative to it.

Families’ views of NPOs as service providers

In the following, I will present the results of the survey conducted in the autumn of 2014 (referred to earlier: Central Union for Child Welfare & HelsinkiMissio). Questionnaire replies were received from 1,065 persons from families with underage children. The aim of the survey was to ascertain families’ assistance needs and experiences of receiving assistance. Key questions were attachment to NPOs and parish activities as well as preferences relating to different services providers.

The respondents were presented with a list of services and situations in which assistance was needed and then asked from which service provider they preferred to obtain or purchase the assistance/service. In the formulation, the respondents were asked to ignore any presumptions concerning the price and distance to obtain the service or assistance. Some of the described needs were in the form of a typical and familiar service, like day care. At the other end were situations in which the main point was to describe the need and leave the assistance unspecified, like assistance in the case of the respondent’s child being bullied at school.

The respondents were offered a list of four service providers: municipality (public local), NPO (association), parish and company. They could also choose to answer that the service provider was unimportant to them. Altogether, they chose one and only one of five alternatives in each of twelve different contexts or situations. The descriptive statistics on five selected cases are presented in Table 1.

Where would families prefer to buy or receive services from?

On the basis of the survey, families with children are either satisfied with the current situation or are so accustomed to it that they are unwilling to consider alternatives. As shown in Table 1, in sectors where the role of the municipality is strong, the respondents also preferred services to be provided in the first instance by municipalities. Correspondingly, in recreational and free-time activities NPOs were the far preferred provider of services.

Table 1. Where would families prefer to buy or receive things/services from, assuming no difference in service price and distance? Simple distributions, percentages of the respondents.

	From the municipality	From a NPO	From the parish	From an enterprise	Service provider is not important
Child day care services	67	2	3	5	24
Help if my child is bullied at school	59	5	3	2	31
Afternoon club facilities for schoolchildren	50	8	7	2	32
Guided free-time activities not involving competitive aims	13	41	7	2	36
Goal-driven, competitive free-time activities	4	62	1	8	25

The option of responding that the provider did not matter is interesting in its own right. The underpinning conjecture in the so-called “purchaser-provider” models is that families (or citizens in general) only care about price and quality. This does not seem to be the case. In each case, fewer than half of the respondents said that the provider did not count for them. However, there is no irrefutable measurement to judge how large a proportion of the respondents must be indifferent to vindicate that assumption. In a democracy, it is usually the majority. Following this line of thought, it can be stated that the service provider counts and that families prefer some providers over others based on the knowledge they happen to have at the given time.

By no probability are the distributions direct expressions of ideological stands, although the issue of public and private providers is current in Finland. The result appears to relate more to experiences. The personal organizational attachment of the respondents had little impact on whether they would prefer services to be provided by organizations. An exception are competitive recreational activities where those participating in organizational activities themselves emphasise even more than others the role of organizations as a service provider.

To sum up, families greatly prefer the service providers as they are now. There even seems to be some kind of “division of labour” between public and private providers: day-care and education belong to the public sector and leisure to NPOs. Preferences are very much in

accordance with the actual state of affairs. This does not mean that public-private partnership would not be a topical issue in Finland.

Between day-care and hobbies, which are both services targeted at children, there are services aimed more at helping the family and parents to cope (not included in Table 1): therapy, temporary child rearing, assistance with housework, mental support and assistance in coping. Of the named providers, public service is preferred, but the share of indifferent families is marginally higher and other providers are preferred slightly more than in cases listed in table 1.

Where have families received help from?

The families were asked from which sources they had obtained help and support during the past 12 months. Thus, the duration or intensity of the help cannot be traced. The respondents could name them as deemed appropriate from eight ready-named options. They were also given a ninth option of “another source” and a tenth of “unknown source.” They could also reply by saying that they had not needed help or received any regardless of their existing needs. On the list of sources, there were no public services, only informal help from relatives and friends, parishes, NPOs and commercial actors. The Internet was also an option, specified to mean peer groups. Internet groups and NPOs can be publicly financed and, in the Finnish case, they very often are. The descriptive statistics are presented in Table 2.

Table 2. Which sources has your family received everyday help or support from during the past year? Simple distributions, percentages of the respondents.

From relatives	67
From other friends and acquaintances (i.e. colleagues at work)	32
From neighbours	23
From an organization, society, foundation	13
From the parish	11
From an Internet peer group	8
From an enterprise (i.e. local shop)	3
From an unknown organization	1
From other source	7
My family has not needed help	24
My family has not received help	2

Informal sources of help and assistance are, overwhelmingly, the most important. Two-thirds (67%) of the families have received assistance from their family and relatives, followed by friends (32%) and neighbours (23%). The three leading sources are all informal and unorganized in character. NPOs have given help to 13% of the families and parishes to 11%. Thus, neighbours seem to be as important as NPOs and parishes together. Last on the list are Internet groups and commercial actors. It is striking how neatly different sources of support are organized from informal to non-profit followed by commercial and unknown sources.

As the table above shows, 2%, a relatively low figure of the respondents did not receive help even when they were in need. However, it can also be said that those who are most in need do not answer surveys like this.

The first quartile of the families reported that they had not been in need of assistance. Roughly the next quartile of families reported assistance from one source, the third quartile from two sources and the remaining quartile from three or more sources.

Practically all families use and access services like education, treatment in early childhood, nurseries and day care. There is a distinction between services and help or support. Temporary help with child care is the most common type of need and assistance obtained from informal sources (Hanifi 2011). By its nature, childcare by someone known and trusted

is preferred. The figures on NPOs and parishes are rather low. Just above 10% is not much. On the other hand, we cannot derive the duration or intensity of the help from these figures. One obvious explanation for these figures is that NPO activities are not regarded as “help,” but as something else. This is in line with the emphasis on leisure and culture mentioned above.

Attitudes towards volunteers with different needs for help or support

Different helpers and supporters can also be distinguished according to their formality and level of professionalization. In order to analyse the preferences of the above-mentioned dimension, the respondents were given three alternatives: someone close to the person; a peer, e.g. a volunteer trained by an NPO; and a professional helper.

The families were asked to mark their preferences concerning the supporters in eight ready given situations. The examples were mostly linked to everyday life and taken mainly from public discussions on family life. However, the given situations were not so common that one could expect every family to have its own experience of them. No instructions concerning the price or distance were given this time, nor was the option to report insignificance. The question was constructed so that families could choose one and only one preferred source of support in each given case.

Peers/volunteers were considered the best source of support for 37% of the respondents in

the case that their child was in need of extra teaching or informally led counselling to do their homework. This is the highest score for the peer/volunteer option. The following case with a 34% share was when the respondents were prompted to think of ways to help control their child's excessive use of the Internet/games. Volunteers and peers also scored high when a term "discussion" was involved in the question. Here, excessive use of the Internet also represented emerging problems: one area in which NPOs were considered effective due to their inherent flexibility (e.g. Marshall 1996, Cnaan 2015).

Legal assistance and special education, both clearly professional areas gained the lowest shares (6 % and 7 %). Families are more likely to choose professional help than peers/volunteers, but the margins are not very wide,

except in these exclusively professional cases. There is, of course, a significant difference in costs between professional and volunteer help and assistance. These results suggest that there are spheres in ordinary family life in which NPOs are not only accepted but also preferred as a source of help and assistance. The actual reported assistance from NPOs, however, is not even close to these figures, as mentioned before only about 13% of respondents reported that they had received help.

Naturally, these figures cannot be treated as an indication of the real demand for assistance from NPOs, as the need for assistance was assumed in the question. The difference compared to the figures representing the assistance received from NPOs and parishes is, in any case, considerable.

Table 3. *Who would your family prefer to receive help and support from assuming that your family is in one of the following situations? Simple distributions, percentages of the respondents.*

	From someone close (family, friend)	From a volunteer/ peer (i.e. peer supporter trained by an organization)	From a professional helper
When I need help setting boundaries for my child	36	24	40
When my family needs someone to talk to when contemplating everyday challenges	28	30	42
When I need someone to talk to, to cope as a parent	28	32	40
When I need help relating to my child spending too much time online/playing games	24	34	42
When I suspect my child of vandalism	14	28	58
When my child needs remedial teaching/homework club	9	37	53
When I suspect my child has learning difficulties	4	7	89
When I need legal advice about child and family matters	2	6	92

New initiatives in NPO-driven child welfare work

In the following, I will present on a general level a number of new initiatives in which NPOs have been the initiator and which are closely related to child welfare, organizations and volunteering. The main priorities behind the examples are endeavours aimed at ensuring that the "targets" of services and users have the possibility to be involved in shaping the structures they encounter. Another aim is to find ways to combine professional – sometimes strictly demarcated by trade unions – work and volunteering based on the activity of citizens.

When a child is placed outside the home and potentially taken into care at the same time, the position of the parents is naturally difficult. In addition to the reasons which lead to the placement in care, there are problems caused by the placement itself. The attention of the authorities has a tendency, for understandable reasons, to focus on the child following placement, but of course the parents do not disappear anywhere.

The VoiKukkia activities of the Finnish Association for Child and Family Guidance aims to help these parents. The activities are based

on guided peer groups where parents can meet and receive support from adults who have gone through the same experience. In addition to professional instructors, the peer groups include trained experts by experience, who have gone through the same situation themselves. There are also open, less binding and organized groups where parents can meet others who have experienced their child being taken into care.

The activities have many goals and potential benefits. It helps parents in a way that the traditional service system is unable to do. At the same time, the experts by experience help shape the practice of authorities and other bodies to better take into account the parents' perspective. In addition to the activities briefly described above, smaller, local associations have been established in Finland by parents who have experienced their child being taken into care. The special nature of peer support in such a matter relates to the fact that within a group that has gone through the same experience the secrecy and shame associated with the issues do not inhibit dealing with them.

In a similar manner, young people and adults who have been placed in foster care have organized into their own group, either within existing organizations or by establishing their own associations. Both parents' and young people's groups are examples of how those who have been the subject of measures can take an active role in defining themselves. When a group of people who have been involved in last-resort measures of child welfare services describe their experiences in person, it becomes increasingly difficult to categorise or judge them. Young people's groups also engage in Nordic cooperation.

The groups mentioned here are at the core of organizational activities, as the support they provide is based on the so-called "peer support" offered by others who have been the same situation. No matter that in both cases the assistance of paid workers in the initial stages has been invaluable and essential. Not all the experiences and opinions of those who have been the subject of child welfare measures are channelled in such a constructive manner. More critical groups, too, have their own associations or more loosely structured groups.

There is nothing special about people who have been the subject of last-resort measures of child welfare services organizing. The action groups both for young people in child welfare services and for parents have been noticed fairly well. For example, when the municipal child welfare achievement for 2014 was chosen nationally, VoiKukkia experts by experience and the association for young people Osallisuuden aikary were represented on the panel making the choice (www.kunnat.net).

The aim is to strengthen the role of the voluntary actors in substitute care as well. For example, open care within child welfare services has long been accustomed to using support persons, and municipalities as well as NPOs have acted in the area. The possibilities of voluntary actors to support foster families with the assistance of the Finnish Slot Machine Association are being assessed in joint projects by three organizations. The possibilities of volunteers to work in an institutional environment are also being assessed with the assistance of the Finnish Slot Machine Association.

Volunteer work is seeking and has also found ways to act in the core area of public child welfare services and, traditionally, to enable the mutual support of people who have been the subject of activities. Volunteering in substitute care and organizing by those who were the subject of measures assist, for their part, in closing the gaps and differences between mainstream and marginal groups. The situation of child welfare families will not be resolved by these initiatives alone, however. They should have their place and support in basic services and ordinary hobby groups too.

Direction of volunteering

Organizational activities and volunteering are active in Finland. In the Nordic manner, this aspect co-exists with the service and income transfer system of the strong public sector. Finally, I will present my view as to how the major trends in volunteering may change it. I will summarise the trends paraphrasing freely and applying them to Finnish society mainly using as a source the work Rochester et. al. (2010).

First, volunteer work is considered to focus on episodic and one-off activity instead of long-term action. There are clear signs of this development, but it appears equally clear that the new phenomena are more interesting to the public than the old ones. The new, creative initiatives are frequently excellent and deserving of their attention, but at the same time they are temporary and transient. From the notice they have received, it is too easy to draw the conclusion that volunteering in its entirety is becoming episodic.

For example, volunteers are sought for major sports events, and there have been sufficient numbers of willing people both for the London Olympics and for similar events in Finland. It is difficult to be accepted as a volunteer for the most desired events. At least for now, there is no indication that this type of activity would specifically replace long-term work. The same can be said of so-called “tourism volunteering” (Hustinx et. al. 2013).

On the basis of the survey by HelsinkiMissio, the Central Administration of the Church and the Citizens’ Forum previously referred to, long-term voluntary work remains more popular than episodic. It is probably more important, however, that episodic and long-term activities do not exclude each other. It may be rather that episodic activities are a channel to long-term work or an alternative to cessation of long-term activities. It is more likely that activity of every kind accumulates, both as episodic and long-term volunteering.

A phenomenon partly overlapping with this dimension is completely informal activity in associations. Of these, short-lived, unorganized activities are undoubtedly becoming more common and will receive notice. They may not necessarily decrease the amount of long-term and organized volunteering, however.

Problems may be expected mainly in cases where the nature of the activities (e.g. support person activities) entails long-term orientation, but the person seeking to participate in the activity lacks this. Episodic volunteering has increased, but I do not consider it proven, at least not yet, that it would have specifically replaced longer-term activities. Ultimately, activities in

NPOs are nearly always episodic in some way, specifically because they are voluntary. Finnish organizational activities are familiar with thousands of people who provide instruction once a year for a few days, for example, at a children’s camp – every year organized by the same NPO. Is this then episodic, as it takes place once a year for a few days, or long-term, as it takes place every year?

Second, volunteering is said to have changed from a centrally-managed structure that strongly determines a person’s identity and requires organizational loyalty to a decentralised, loose one. This transition manifests as decreased organizational loyalty, emphasis on activities instead of the organizational machinery and individually shaped affiliation. This is a development trend supported by evidence. On the other hand, it can be pointed out that in the Finnish tradition the position of NPOs and association as organizations was emphasised. This was especially the case in the 1970s. The assumptions of Finns of different ages vary widely as to what fundamentally constitutes activities in organizations. Agendas, minutes and meeting techniques and procedures are undoubtedly more familiar to the older generation.

One indication of this trend is that associations say that it is hard to obtain trustees (Järjestöbarometri [Association barometer] 2014). This, for its part, indicates a so-called “fear of overcommitment.” It can be assumed that the issue is to do with emphasis on activities instead of “sitting in meetings” and with the fear of stigmatisation. On the basis of the interviews I conducted, young people do not want to be defined as messengers for the ideas of the association organizing the activities. But, more generally, people prefer to join an activity when they wish and, increasingly, on their own terms. It is difficult to ascertain whether people are genuinely avoiding meetings or the time and trouble in general, or stigmatisation and being seen as a supporter of a single-issue or an ideology.

Finnish legislation starts with the assumption that an association is always “ideological,” even when the founders do not have an actual political or

religious objective. “Ideological purpose” means to a large extent the same as not for profit. In practice, the ideological purpose of associations is often no more political than the aim to promote the well-being of pupils in a particular school or football activities. In fact, it is around hobbies and activities that associations have been established in recent years (Peltosalmi 2015).

In the survey we conducted among volunteers (n=184) more than two-thirds of the respondents replied that it is “very important” for them to be able to be involved without political or religious commitment. The majority of associations fulfil this condition, if the matter can be ascertained in any way objectively. A new trend is that not having an ideological purpose seems to be a prerequisite for organizations which, according to the definition, are ideological.

It should, however, also be emphasised that trends are trends. Enthusiastic meeting participants and people can still be found among active NPO actors who are willing to represent the organization at any time and in any place. Organizations such as the Scouts play a key role for people in defining identity, even if the hobby itself has perhaps waned. Despite these observations, it seems likely that the core of organizational activities, local association activities, will change as a result of this trend. For reasons arising from history, there are still sectors in the NPO field where, for political and language-related reasons, the same issue is managed in small localities by several small associations. For these, the trend presented here is not promising.

The activities are under pressure with respect to sound administration, methodical planning and good management. It is no longer sufficient to just be a group where everyone does everything. The funders of the activities want to see the effects of the work, but so do the volunteers. The ideological and religious loosening of organizational activities also means new possibilities to combine memberships. One membership does not exclude others in the same way as before.

Third, it has been said that reciprocity and the opportunity to receive something oneself is emphasised in the motives of volunteers, a key

motive before was a “pure” desire to help, and altruism. A slightly moral dimension can be observed in the statement. It can also be argued, however, that selfish motives have never played an insignificant role in volunteering. And, on the other hand, it can be added volunteering can in no shape or form be blighted by selfish motives. Voluntary work is one of the main ways to ease transitions to working life, away from working life or, for example, in a situation where an individual’s children and their family move to another town. “Selfish” motives like these give rise to a large number of volunteers upon whom all the activities depend.

If giving and taking cross and overlap, then this fits perfectly with the Nordic model in particular. The selfish motives of volunteers promote this aspect too. It is clear that as a result of seeking advantage or endeavouring to make oneself feel good, short-term thinking and disappointments will arise. Short-term self-interest is by no means desirable in a broad sense, but it is not going to destroy the Nordic tradition of volunteerism either.

Moreover, in the survey, participants in volunteering still reported in Finland that their primary motive was to help. The archetype of the Nordic volunteer has never been someone who wants to help **only** others and **only** the disadvantaged. The basic scenario, rather, is where a person helps their own child and, at the same, time helps the children of others. And then the next time, the situation may be the other way round. When the basic element of activities is reciprocity and not charity, there is no need to raise the issue of the purity of one’s personal motives. This constitutes hope rather than risk for the future of Finnish civic activities.

In conclusion

The Nordic countries have shown that that strong investment in welfare by the public sector is not an alternative to organizational activities; rather they can be active at the same time and side by side. Neither of these, in turn, makes the unofficial assistance offered by family and friends redundant. Expressed in a single term, the Nordic countries have comparatively high social trust and social capital. Opinions regarding the extent to which organizational activities and trust

are linked vary (Rothstein 2005). The existing NPOs may promote the development of social capital. Simply the opportunity to organize can, if so desired, increase this even more. Organizations can promote democracy, even if they are not a model for democracy themselves.

The Slot Machine Association's input of EUR 300 million to social welfare and health organizations, previously referred to, is considerable. NPO activities are not just sport and culture, although volunteering in these areas does play a major role. In addition to the actors mentioned above, it is essential to highlight the parishes – the Evangelical Lutheran Church of Finland reports that it spends EUR 343 million on child and youth work annually. (EVL, data from 2013). Together, the NPOs and parishes form an entity that is so large and long-established that effectively no one could even

imagine how Finnish society would look without them.

Finnish society is in all probability poised on the edge of very significant changes. The age structure, the economic situation and internationalisation, to mention a few examples, are behind the pressures to change. As it has already been pointed out, the gaming monopolies are merging. The majority of social and health services will probably be taken off the list of municipalities' responsibilities in the next few years. The basic services described above have been created by NPOs and parishes. It remains to be seen whether the NPOs and parishes will lead the country through the next phase of change, or whether they will even be actively involved. Funding can promote the issue, but civic activities without citizens just does not work.

REFERENCES

1. Cnaan, V. (2015). Preface. In *Cases in Innovative Nonprofits. Organizations that make a difference* (2015). Edited by: Cnaan R. A. & Vinokur-Kaplan, D. Sage. Los Angeles, London. XVII-XXII.
2. EVL, the Evangelical Lutheran Church of Finland. Accessed 4.11.2015. Available from evl.fi.
3. Grönlund H. (2012) Volunteerism as a mirror of individuals and society: reflections from young adults in Finland. Academic dissertation. Department of Practical Theology. University of Helsinki.
4. Hanifi, R. (2011). Suomalaiset tekevät melko paljon vapaaehtoistyötä. Hyvinvointikatsaus 3/2011. Tilastokeskus, Statistics Finland, Helsinki.
5. Hustinx, Lesley; Handy, Femida, and Cnaan Ram A. (1997) Volunteering. In Taylor Rupert (ed.) *Third Sector Research*. Springer. New York. pp.73-89.
6. Järjestöbarometri 2014 (2014) [Association barometer] SOSTE, Suomen sosiaali ja terveys ry. Helsinki. Kunnat.net. Database for municipalities. Available from: <http://www.kunnat.net/fi/>
7. Marshall, T. F. (1996). Can we define the third sector? In: Billis, D. & Harris, M. (eds.) *Voluntary Agencies; Challenges of Organisation & Management*. McMillan, London. pp.45-60.
8. Nuorisobarometri (2012) [Youth barometer] Monipolvinen Hyvinvointi. Myllyniemi S. (ed.) Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 127, verkkojulkaisuja 53. Hybridit. Nuorisosiain neuvottelukunta, julkaisuja 46.
9. Paju, P (2005): Pelastakaa edes Lempäälä – lasten ja nuorten kuntataloutta maallikolta maallikolle, Nuorisotutkimusseura/ Nuorisotutkimusverkosto, julkaisu 54.
10. Peltosalmi, J (2015) Sosiaali- ja terveystieteiden vuosikymmen. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry. Helsinki.
11. Rothstein, B. (2005) Social traps and the problem of trust. Cambridge University Press. Cambridge.
12. Ruuskanen, P & Selander K & Anttila, T. (2013). Palkkatyössä kolmannella sektorilla. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 20/2013. Ministry of Employment and Economy. Helsinki.

13. Siisiäinen, M. (1996) Suomalaisen yhdistyselämän kehitys. In Riikonen V and Siisiäinen M (eds.) *Yhdistys 2000*. Opintotoiminnan Keskusliitto. Helsinki.
14. Suomen virallinen tilasto (SVT). Statistics Finland. Available from http://www.stat.fi/index_en.html
15. The State of the World's Children (2009) United Nations Children's Fund. New York.
16. The Urban Disadvantage (2015) State of the World's Mothers 2015. Save the Children. USA.

PROIECTUL „ȘCOALA PĂRINȚILOR”, MODEL DE ACȚIUNE VOLUNTARĂ ÎN SPRIJINUL COMUNITĂȚILOR

“PARENTING SCHOOL” PROJECT, MODEL OF VOLUNTARY ACTION IN SUPPORTING THE COMMUNITIES

Eugen Simion, Ph.D.
FICE România, filiala Neamț

Abstract

Is the Diploma of parent awarded? Are there good parents and bad parents? Paediatrician and psychologist Donald Winnicott, has introduced the phrase “good enough parent” realizing how difficult it is to answer this question. Do parents realize the importance of real, effective communication with their children? Are children trained to recognise various forms of abuse, to report, to ask for help, to disclose the secrets related to some forms of abuse? Is community open to sanctioning maltreatment, educational patterns based on violence?

These questions and many others, determined us to conduct, based on the volunteer involvement of FICE communities, both teachers and psychologists, social workers, physicians, etc., the project entitled „Parenting school” to decrease the tolerance about the phenomena of child maltreatment and preparing parents to respond better to children problems, to communicate with them in a empathetic and assertive way.

Keywords: *volunteering, parenting, child, community, prevention.*

Se acordă Diploma de părinte? Există părinți buni și părinți răi? Pediaterul și psihologul Donald Winnicott¹, realizând cât de dificil este să răspunzi la această întrebare a introdus sintagma „părinte suficient de bun”! Conștientizează părinții importanța comunicării reale, efective cu copiii lor²? Sunt copiii pregătiți să recunoască diversele forme de abuz, să sesizeze, să ceară ajutor, să divulge „secretele” asociate unor forme de abuz? Este comunitatea deschisă sancționării maltratării, modelelor educative bazate pe violență?

Aceste întrebări, și încă multe altele, ne-au determinat să derulăm, bazându-ne pe implicarea voluntarilor din comunitățile FICE, atât profesori cât și psihologi, asistenți sociali, medici, etc., proiectul intitulat „Școala părinților”, pentru a determina scăderea toleranței față de fenomenul maltratării copilului și pregătirea părinților pentru a răspunde mai bine problemelor copiilor, pentru a comunica empatic și asertiv cu aceștia.

În ciuda proiectelor educaționale și de sprijin comunitar de tot felul inițiate atât de societatea civilă cât și de mediul instituțional adecvat, dar care de multe ori nu au continuitate, persistă modelele educaționale bazate pe acțiuni corecționale iar profesioniștii, în special din mediul educațional, nu reprezintă încă o resursă comunitară îndeajuns utilizată în prevenirea și intervenția în cazurile de încălcare a drepturilor copilului, de abuz sau neglijare a acestuia.

Proiectul „Școala Părinților” a fost în faza inițială destinat părinților pentru a-i sprijini în mai buna cunoaștere a copiilor lor, pentru a le da răspunsuri privind metodele și mijloacele prin care să comunice mai bine cu aceștia și a fost augmentat, „îmbogățit” cu încă două componente, una dedicată comunității, prin implicarea unor posturi de televiziune și ziare locale iar cealaltă destinată copiilor din grădiniță/școală.

¹ Winnicott, D.W., *Copilul, familia și lumea exterioară*

² Studiul „Nevoile de comunicare și interacțiune ale copilului” realizat în ianuarie 2010 de Gallup arată că 49% din copii petrec zilnic cel mult o oră cu părinții lor (<http://www.timpimpreuna.ro>).

Ideea de „transformare” a proiectului a venit după ce s-a observat interesul cu care părinții au participat la activitățile stabilite inițial, participând în număr din ce în ce mai mare, punând întrebări, căutând răspunsuri la situații diferite în care au fost puși de copiii lor, propunând teme pentru viitoarele întâlniri.

Echipele de voluntari (cadre didactice, psihologi, medici) propun teme care să optimizeze comunicarea, relaționarea dintre părinți și copiii lor, să promoveze metodele de disciplinare pozitivă, să sancționeze modelele bazate pe acceptarea violenței.

Obiectivele proiectului educațional „Școala părinților”:

- Formarea copiilor în scopul recunoașterii semnelor abuzului, a creșterii încrederii în sine și în ceilalți, a capacității de a cere și a oferi ajutor;
- Stimularea procesului de autocunoaștere, managementul situațiilor ambivalente și a stărilor conflictuale în scopul creșterii încrederii în ceilalți;
- Dezvoltarea unor „rețele de sprijin” comunitar formată din părinții incluși în programele de educație parentală;
- Utilizarea dialogului și a participării active a copiilor la propria formare;
- Formarea unei atitudini comunitare de respingere și sancționare a comportamentelor abuzive;
- Reducerea izolării părinților, prin relaționarea cu alți părinți și creșterea capacității de identificare a factorilor de sprijin pentru soluționarea problemelor proprii;
- Optimizarea comunicării părinților cu proprii copii;
- Educarea copiilor, părinților, comunității în spiritul valorilor interculturalității;
- Cunoașterea de către părinți a particularităților individuale și de vârstă ale copilului;
- Scăderea numărului de copii abuzați, neglijați, exploatați;

- Extinderea proiectului în cât mai multe unități școlare.

Analiza de nevoi

Puncte tari:

- ☞ experiență a voluntarilor FICE în domeniul activității educative școlare și extrașcolare și a implicării comunitare;
- ☞ vizibilitatea actului educațional în comunitate și societate prin mediatizarea activităților extrașcolare și extracurriculare;
- ☞ transferul de metode didactice neconvenționale centrate pe copil și familie utilizate în cadrul activităților educative extrașcolare în vederea promovării metodelor non-violente de educație;
- ☞ deschiderea oferită de disciplinele opționale în conformitate cu interesele copiilor și perspectivele de dezvoltare ale societății;
- ☞ existența parteneriatului educațional cu familia, comunitatea, organizațiile guvernamentale și non-guvernamentale în vederea responsabilizării acestora în susținerea și îmbunătățirea actului educațional.

Puncte slabe

- ☞ „ghetoizarea” beneficiarilor de suport social, a persoanelor de etnie romă (masarea lor într-un „cartier” marginal);
- ☞ tendința copiilor de a copia modelele familiale și sociale bazate pe „cultura” acceptării violenței;
- ☞ lipsa de preocupare a unor părinți în activitățile educaționale formale și informale ale copiilor.

Oportunități

- ☞ efortul general al României privind acțiunea de sancționare a violenței împotriva copilului, de promovare a acțiunilor de prevenire a maltratării acestuia;
- ☞ cristalizarea efectelor reformei în învățământ care permite, ca urmare a succesului acesteia, dezvoltarea unor relații și acțiuni de conlucrare între parteneri și beneficiari, între școală și familie;

☞ implicarea cadrelor didactice în dezvoltarea relațiilor de parteneriat educațional între instituțiile de învățământ și alte instituții, ONG-uri, reprezentanți ai societății civile;

☞ stimularea creativității copiilor prin realizarea unor activități inter și transdisciplinare.

Amenințări

● teama de nereușită, neatingerea tuturor obiectivelor propuse;

● imposibilitatea de a desfășura și finaliza toate acțiunile propuse la termenele fixate;

● instabilitatea socială a familiilor copiilor în vederea susținerii activităților extracurriculare.

Desfășurarea proiectului

Așa cum am menționat mai sus, proiectul „Școala părinților” cuprinde trei arii de desfășurare:

1. Acțiuni directe cu părinții în grădinițe și școli;
2. Prezentări la posturi de televiziune și în ziare locale;
3. Activități cu copiii.

Derularea proiectului în grădinițe/școli:

Leader de părinți	Cadre didactice din grădinița
Grup țintă	Copii, părinți, bunici, asistenți maternali, persoane resursă pentru copii
Invitați	Medici, psihologi, logopezi, cadre didactice (voluntari FICE), preoți, actori
Perioada	12 luni

Derularea proiectului în media

Grup țintă	Părinți, bunici, adolescenți, copii lăsați în grija altor persoane pe perioada în care părinții se află la muncă în străinătate, asistenți maternali, comunitatea locală în general
Invitați	Specialiști, voluntari FICE (sociologi, medici, psihologi, logopezi, cadre didactice), alți specialiști (preoți, polițiști, magistrați, etc.)
Perioada	An școlar, inclusiv vacanțe școlare

Derularea proiectului cu copiii

Grup țintă	Copii, cadre didactice (educatoare, învățători, diriginți)
Invitați	Specialiști, voluntari sau simpatizanți FICE (sociologi, medici, psihologi, cadre didactice), alți specialiști (preoți, polițiști, artiști plastici, actori, etc.)
Perioada	12 luni

Planul operațional de acțiune:

📖 **etapa de mediatizare** – vizează fundamentarea obiectivelor proiectului, cuantificarea resurselor umane (specialiști, voluntari) și materiale existente și necesare, precum și informarea copiilor, părinților, aparținătorilor copiilor cu privire la intenția de desfășurare a proiectului;

📖 **etapa de identificare a grupului țintă** – reprezintă intervalul de timp alocat selecției grădinițelor și școlilor, a personalului didactic, a părinților și/sau aparținătorilor copiilor, a

specialiștilor și voluntarilor participanți în calitate de lectori precum și a conceperea și aplicarea chestionarelor de intenție referitoare la participarea la proiectul „Școala părinților”;

📖 **etapa de organizarea a muncii grupurilor țintă** – stabilirea responsabilităților, sarcinilor și a atelierelor de lucru pentru fiecare temă cuprinsă în calendarul activităților;

📖 **etapa de documentare** – inventarierea resurselor și stabilirea materialelor necesare fiecărei teme, culegerea de informații și desfășurarea de activități care se impun (de la

caz la caz) pentru finalizarea obiectivelor propuse;

📖 etapa de desfășurare a activităților și de prezentare a rezultatelor – presupune informarea conducerii inspectoratului școlar, a autorităților locale, a instituțiilor partenere, prin

intermediul media, a rezultatelor proiectului în vederea replicării lui;

📖 etapa de evaluare finală – implică evaluarea finală și redactarea raportului final de activitate.

Activități în cadrul proiectului

1. activități pentru părinți, bunici, aparținători

Nr. crt.	Activități	Parteneri
1.	Pregătirea pentru începerea proiectului.	cadre didactice, voluntari, părinți, alte persoane de referință pentru copii, media
2.	Tema 1 Aspecte ale maltratării copilului	polițiști, psihologi, asistenți sociali
3.	Tema 2 Violența și agresivitatea la copil	polițiști, psihologi, asistenți sociali
4.	Tema 3 Disciplinarea pozitivă a copilului	psihologi, sociologi
5.	Tema 4 Crize de separare la copil	psihologi, sociologi
6.	Tema 5 Relațiile de cuplu în construirea personalității copilului	psihologi, asistenți sociali
7.	Tema 6 Crize de adaptare la copil	medici, psihologi
8.	Evaluarea finală și identificarea posibilităților de continuare a proiectului	cadre didactice, voluntari, părinți, alte persoane de referință pentru copii, media

2. activități cu copiii

- activități de cunoaștere a drepturilor fundamentale ale copilului (dreptul la viață, dreptul de a avea o cetățenie de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijit de aceștia, dreptul la educație alături de ceilalți copii și la joc, dreptul de a beneficia de servicii medicale, dreptul de a fi protejat împotriva oricăror forme de abuz);
- activități în care copiii vor fi învățați și încurajați să-și formeze deprinderi de a se proteja, vor fi învățați să recunoască, să opună rezistență și să relateze despre un abuz, să ceară ajutorul unui adult de încredere;
- arteterapie, artă dramatică;
- jocuri de rol.

Metode de realizare a activităților cu copiii:

- Utilizarea poveștilor terapeutice;
- Jocul de rol;
- Jurnalul reflexiv.

Parteneri educaționali:

- direcții generale de asistență socială și protecția copilului;
- inspectorate școlare;
- licee de artă, instituții de artă și cultură;
- inspectorate de poliție.

Resurse

Resurse umane:

- † cadre didactice titulare ale grupelor/claselor de copii;

† voluntari, lectori invitați la activitățile directe cu părinții (psihologi, medici, juriști, profesori, istorici, actori);

† specialiști invitați de partenerii media (psihologi, medici, profesori, actori, preoți, sociologi, reprezentanți ai autorităților locale);

† lideri locali.

Resurse temporale:

🔔 proiectul se poate desfășura pe perioada unui an școlar, cu posibilitatea extinderii în timp.

Resurse materiale:

🎒 sălile de grupă/clasă ale grădinițelor/școlilor;
🎥 videoproiector, PC, aparat foto, acces la internet, fax.

Concluzii

Evaluarea programului de informare/formare a părinților/specialiștilor, liderilor locali, comunităților se realizează cu dificultate, neputând fi exact măsurabile rezultatele unor asemenea proiecte-acțiuni. Însă lipsa unor rezultate imediate și/sau spectaculoase nu trebuie neapărat să ne descurajeze...

În cazul în care suntem convinși că activitățile au fost bine concepute și organizate, dacă participarea a fost bună și interesată iar reacțiile participanților pozitive, putem să afirmăm că am realizat un succes în promovarea valorilor educației non-violență și, de ce nu, în utilizarea acestei resurse comunitare deosebite, voluntariatul.

Propunem următoarele instrumente necesare pentru o evaluare mai exactă a acestei activități:

- prin testare periodică, prin intermediul unor „scale de evaluare a satisfacției/insatisfacției” părinților, al unor chestionare de (auto) evaluare și interviuri (anchete de opinie) cu părinții;
- prin constatarea schimbărilor calitative produse în „relația cu ceilalți”;
- jocul de rol, pentru efectele observate la nivelul copilului, ca o consecință a îmbunătățirii actului comunicării și acceptării celorlalți;
- printr-un proces continuu de tip feedback, prin discuții, dezbateri.

De multe ori, copiii sunt dezorientați de comportamentul părinților lor, care ori nu au timp, ori nu pot sau nu știu să-și gestioneze eșecurile, stresul, emoțiile, ori nu știu cum să abordeze diferite probleme, ori transferă ambițiile și eșecurile, neîmplinirile proprii copiilor, ori nu au limite clare în ceea ce privește cât și mai ales cum oferă copiilor lor, ori... Ori transmit acestora mesaje care determină în timp tipare sociale discriminatorii, gen „nu te juca cu el, că este sărac, țigan etc”...

De fapt, finalitatea activității desfășurate în grădiniță/școală este reprezentată de copilul apt să facă față nevoilor sociale, să se integreze armonios în societate, să accepte și să fie acceptat de ceilalți.

Ceea ce ne determină să sperăm în reușita acestui demers este convingerea că soluțiile trebuie să vină de la noi, cei implicați direct, nemijlocit și, din nefericire, doar uneori printr-un voluntariat asumat, în formarea adulților de mâine.

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ

1. Bowlby, J. (1988) *A secure base: Parent-child attachment and healthy human development*. New York: Basic Books.
2. Bronfenbrenner, U. (1979) *The Ecology of Human Development: Experiments by Nature and Design*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
3. Killén, K. (2004) *Copilăria durează generații la rând*. Timișoara: Editura First.
4. Ionescu, Ș. (coord.) (2001) *Copilul maltrat, Evaluare, prevenire și intervenție*. București: Editura Extreme Group.
5. *Nevoile de comunicare și interacțiune ale copilului* (2010) studiu realizat de Gallup Organization Romania, descărcat de la adresa <http://www.timpimpreuna.ro>
6. Zamfir, E., Preda, M., (coord.) (2000) *Diagnoza problemelor sociale comunitare – studii de caz*. București: Editura Expert.
7. Winnicott, D.W. (2013) *Copilul, familia și lumea exterioară*. București: Ed. Trei.

YOUTHS IN NEED VOLUNTEERING TO HELP OTHERS IN THE COMMUNITY: A THERAPEUTIC PERSPECTIVE

TINERII CU NEVOI SPECIALE FAC VOLUNTARIAT PENTRU A AJUTA PE ALȚII DIN COMUNITATE: O PERSPECTIVĂ TERAPEUTICĂ

Maayan Burstein, Chief Social Worker

Meir Shfeyah Youth Village, Israel

Oranim College & Haifa University

"Let your soul and heart.

Give as you like.

... And how do you know the difference,

Between giving and taking ..."

(Ehud Manor, "giving")

" לתת את הנשמה ואת הלב

לתת כשאתה אוהב...

... ואיך יודעים את ההבדל,

שבין לקחת ולקבל? ..."

(אהוד מנור, מתוך- "לתת")

Acest articol descrie un proiect care oferă o contribuție enormă creșterii și dezvoltării tinerilor implicați. „Proiectul de voluntariat” în satul tinerilor din Meir Shfeya este o inițiativă care se derulează de câțiva ani, făcându-i pe tineri să devină activi social. Acest mecanism impresionant stabilește parteneriate cu aproximativ 80 băieți și fete, cu vârste între 15 și 19 ani, care sunt educați într-un internat și locuiesc în sat cel puțin un an, descoperind dorința și abilitățile de a-i ajuta pe ceilalți.

Întreaga activitate este bazată pe alegerea liberă a tinerilor de a fi parteneri în proiect, neexistând obligație sau presiune în privința aceasta.

Posibilitățile de a contribui în ajutorarea celorlalți sunt variate: să devină „frate mai mare” sau mentor într-o instituție de educație, să facă voluntariat într-un centru pentru vârstnici sau pentru persoane cu nevoi speciale, să facă voluntariat la un adăpost pentru câini, să ajute la cursuri și activități, să ajute cu supravegherea copiilor mai mici din grup și multe altele.

Introduction

In this paper, I will describe a project that gives tremendous contribution to growth, development and empowerment of the young people taking part in it.

“Volunteer project” in the Youth village of Meir Shfeya is an initiative project running for some years, making young people become social activists. This impressive plant partners about 80 boys and girls, which are being educated in a boarding school. These teenagers aged 15-

19 live in the village for at least a year and discover a desire and ability to give of themselves to others.

The entire activity is based on the free choice of the youths to be partners in the project; there is no obligation or pressure.

The possibilities to contribute to others and volunteer are: to integrate as an “older brother” or mentor in educational institution outside the village (for example- mentoring a young boy initiated a therapeutic boarding school, volunteering in a home for the elderly, or for special needs, volunteering at a dog refuge, etc.), to contribute to the community within the village (mature boy mentoring a younger newcomer boy in the village), taking responsibility for classes and activities, helping supervise the group younger children and more.

Description of the process:

Upon completion of the first year in the village, the students can present their candidacy for volunteering.

The boys are asked to write a letter with specific detail, including their interest of where, how and to whom they can and want to contribute and commit themselves.

Teenagers' nominees are being examined by the management of the boarding school, the educational staff.

During the summer, after the initial screening, the volunteer course starts – the group, principles and strategies of the volunteer work, dealing with challenges and aspects of the task.

At the beginning of the school year the nominees are interviewed and workshops conducted by the staff are held. The boys repeatedly express their wishes and abilities – this time when they are more experienced and for 'the real thing'.

Some of the staff is volunteers and Veterans (previous years). The role of senior volunteers, as receiving new volunteers and helping them to enter the new role can be seen as 'volunteer of volunteer', apprenticeship in coaching.

Every week there is, in addition to the volunteering itself, an encounter is held- dealing with dilemmas met while volunteering, conflicts, ideas and feedback.

The overall process with the volunteer feedbacks, allows the boys to feel control for dealing with commitment. (Ofer and Henady, 1997).

Who is the volunteer population?

There are a few special characteristics to the youth volunteering. They are adolescents in need and deprivation, in an out of home setting. Most of them have low self- esteem and not many experiences of succession in life.

The education period in the Youth Village is 3-6 years.

It is important to remember that, being adolescents, the youngsters are 'allowed' - due to being in Moratorium period of their life (Erickson, 1968) - to let go duties and be committed especially to their own self.

If so, there may be a conflict between a period of debt and commitment to the other, and between focus on myself.

The project requires a commitment from the boys, responsibility and maturity. They find themselves dealing with issues such as meaningful contact and trust, issues which are major themes in their own lives, as they struggle every day with challenging and painful conflicts in these fields..

This and more: Theoretic literature sees adolescents as it as a process of constructing identity in the identity-building process. So while our volunteers are building their own self, they are involved in building the others self and identity.

Construction and function of the volunteer as a dynamic process:

Statements like: "when I'm in 10th grade, I will be a volunteer" are common and almost trivial, and show the boy's ambition to move forward, to grow, to take responsibility, to be considered by the environment (teens and adults) and be a positive person, with much added value to actions and intentions.

It is important to remember that many of these young people, who want to contribute, came from a background which did not encourage these actions. For various reasons, it was not in their focus but far from it. The modeling made in the youth village- "I want to be like my mentor when I grow up", and the process of making more space for meaningful relationships, made a change. (Ronald & Gator, 2003)

Different needs are met, and made partners- the need of one to get, to take- the need of the other to give: They are rather close- the experience of the "giver" is very close to that of the "given"- both receive. They receive an experience and a process of being seen, being important to someone, being special and unique as an individual and as pair.

Clohesy, (2000), in his "psychological egoism" tells us about the desire for personal satisfaction. This desire doesn't make us any less good or higher but makes the volunteer himself and his motives be aware, that what we do for the other- we do no less for ourselves.

Marginal youths belong to a culture (Ronell and Gator, 2003), lacking confidence in the formal system. The connection created here can be an

alternative. Both the tendencies and a lack of faith in him and in the system can find a new pathway. On the scale of needs (Maslow, 1962), we can see a real possibility for movement from basic needs of survival to higher ones- those of having a meaning in life.

In addition, the experience and the self-perception of teenagers on what is considered right or wrong, good or not – has a chance to change. The positions can express anti social tendencies may change gradually, and to increase the Repertoire of not giving confidence in itself and in its surroundings. Therefore as far as this incessant giving will be more generous, so generous reception.

The young volunteers experience can be that of having his or hers human skills and contact as a “full tool bar”, and feeling-” I can do this”, in despite of past experience - saying and feeling-” I can’t”, and having his, or hers, “tool box-empty”. Thus values can change and grow (Muse, 1994).

There are frustrating parts and volunteering does not always provide this partnership a good feeling of ability. It is also a chance for growth, through coping with themes in reality with the help of a staff member.

We can look at the anthropological vision of “Rite of passage”. Although the ongoing ceremony definitely gives privilege of being “young” or “young adult with commitments” about the adult world and practice it, while receiving much encouragement and appreciation from the adult world around. Thus, learning from success, even when difficult...and .especially so (Rosenfeld, 1996).

The project system:

Winnicott (1995) indicates the idea that a meaningful life is created in terms of creativity.

The partners in the project create a more substantial relationship, coping with challenge and difficulty, more new ideas and experiences. They actually create their own more alternatives, with regard to developing their abilities, their self-worth, the new perception of themselves.

This is a clear and concrete evidence to the development of ability, creativity, commitment, responsibility, integration and normative social choice.

In my estimation, this project could nourish various professional bodies of knowledge, and the impact of the project and its width is a model that deserves to be adopted and implemented in any educational institution.

BIBLIOGRAPHY

1. Clohesy, W. W. (2000) Altruism and the endurance of the good. *Voluntas*, 11 (3), 237-253
2. Maslow, A. (1962) *Towards a psychology of being*. Princeton: Van Nostrand.
3. Muss, R. A. (1994) *Theories on adolescence*. Working directory.
4. Ofer, R. and Henady, R. (1997) “An attempt to improve social adaptability among youth, mentoring project in the schools of the threshold”. *Information*, 23. December. 19-22.
5. Ronell, N. and Gator, N. (2003) Mobilolunteers: volunteering for distressed members of the target audience. *Society and welfare*, 24, 4. 435-455.
6. Rosenfeld, J. (1996) “Learning from successes-how to design a social work calls from ioadia” *Company and well-being*, 17, 4. 361-377
7. Winnicott, D. (1995) *It all begins at home*. Dvir Publishing House, Tel Aviv

ויניקוט, ד. ו. (1995). הכול מתחיל בבית. הוצאת דביר, תל אביב.
מוס, ר. א. (1994). תיאוריות על גיל ההתבגרות. ספריית פועלים, תל אביב.
עופר, ר. והנדי, ר. (1997). "ניסיון לשפר הסתגלות חברתית בקרב בני נער, פרויקט חונכות בבתי הספר של מפתן". מידע"וס, 23. דצמבר. 19-22.
רוזנפלד, י. (1996). "למידה מהצלחות- כיצד לעצב עבודה סוציאלית ההולמת את מיועדיה". חברה ורווחה, יז', 4. 377-361.
רונאל, נ. וגוטר, נ. (2003). "מתנדבים בניידת על"ם: השפעת ההתנדבות למען בני נער במצוקה על קהל היעד. חברה ורווחה, כ"ד, 4. 455-435.

EXPERIENȚA DGASPC IAȘI PRIVIND ACTIVITATEA DE VOLUNTARIAT

EXPERIENCE OF DGASPC IASI ON VOLUNTEERING ACTIVITY

Elena Dana Filiche

asistent social, șef serviciu, DGASPC Iași

Asociația pentru Dezvoltarea Programelor Sociale Iași, voluntar

Marionela Vartolomei

asistent social principal, DGASPC Iași

International Language Program SUA, voluntar

Mihaela Elena Axinte

pedagog, DGASPC Iași

coordonator voluntari

Abstract

“Which acts willingly, without being forced, aware,” this is the definition in DEX (the Romanian dictionary) for the term **volunteering**.

A concept existing in Romania since the pioneer period and, probably, it will be necessary much exercise to assimilate it at level of national consciousness.

In recent years, we can notice ever more consistent trials, initiated by different NGOs in Romania, to learn how to empathize until getting involved in helping others to overcome different critical situations.

Those who lived in the communist era probably feel it more difficult to integrate the concept of **volunteering**. The first impulse would be to associate it with “patriotic work” carried out, willingly or forcefully, as pupils and students.

It is difficult to change overnight behaviour and attitudes that functioned for decades based on the principle of non-involvement and disinterest as it used to work the socialist-communist society. Also, 20-25 years ago, it was considered even dangerous to show solidarity, be altruist and have initiative.

Reaching the objectives of DGASPC Iasi is made easier, according to the minimum obligatory standards approved, by the active involvement of the citizens in the community.

DGASPC Iasi accepts and encouraged the volunteers' involvement in the activities that can be carried out with their help (for example activities of secretariat, putting documents in order, activities that help the social assistants, activities carried out with children in the fields: education, socialization, care, passing the free time, physical therapy, to-therapy, activities of recuperation, artistic activities, of occupational therapy, etc), the experience of DGASPC Iasi in this field being illustrated below.

Key words: volunteer, volunteering, community mobilisation

„Care acționează de bunăvoie, nesilit de nimeni, în mod conștient”, așa definește DEX-ul termenul de **voluntariat**.

Un concept care se află în România încă în stadiul de pionierat și, probabil, că va fi nevoie de mult exercițiu pentru a-l asimila la nivel de conștiință națională.

În ultimii ani se pot constata încercări din ce în ce mai consistente, inițiate de către diferite ONG-uri din România, pentru a ne învăța să empatizăm până la a ne implica în ajutarea semenilor de a depăși diferite situații critice.

Celor care au trăit timpurile comuniste le este, probabil, mai greu să integreze conceptul de **voluntariat**. Primul impuls ar fi să-l asociem cu

„munca patriotică” pe care am prestat-o, vrând-nevrând, ca și elevi și studenți.

Este greu să schimbi peste noapte comportamente și atitudini care au funcționat zeci de ani după principiul neimplicării și al dezinteresului așa cum funcționa societatea socialist-comunistă. Și tot în urmă cu 20-25 de ani era considerat chiar periculos să fii solidar, altruist și cu inițiativă.

Atingerea obiectivelor DGASPC Iași este înlesnită, în conformitate cu standardele minime obligatorii aprobate, de implicarea activă a cetățenilor din comunitate.

DGASPC Iași acceptă și încurajează implicarea voluntarilor în activitățile care se pot desfășura cu ajutorul lor (ex. activități de secretariat, ordonare documente, activități care vin în sprijinul asistenților sociali, activități desfășurate cu copilul pe componentele: educație, socializare, îngrijire, petrecerea timpului liber, kinetoterapie, activități de recuperare, activități artistice, de terapie ocupațională, etc.).

În Ordinul 24/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii pentru Centrele de zi, Ordinul 25/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii pentru copiii cu dizabilități, Ordinul 21/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii pentru serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial, Ordinul 27/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii pentru protecția copilului cu nevoi speciale sunt următoarele precizări, printre altele: voluntarii acționează în baza unor contracte clare, în acord cu legislația în vigoare, instituția având obligația să asigure un număr minim de 14 ore de formare pentru voluntari, înainte de începerea activităților acestora, formarea profesională continuă a voluntarilor va fi promovată, sprijinită și înregistrată de către coordonatorul centrului, supervizarea voluntarilor este asigurată de către personal desemnat de coordonatorul centrului.

În conformitate cu *Legea Voluntariatului nr.78/2014*, prin care este reglementată desfășurarea activității de voluntariat în România, în cadrul D.G.A.S.P.C. Iași se urmărește punerea în

aplicare atât a prevederilor legale privind voluntariatul cât și valorizarea voluntarilor.

Statistic, situația voluntarilor la nivelul DGASPC Iași la data de 31.12.2015 se prezintă astfel:

- **Voluntari individuali activi un număr de 21 persoane care activează** în centrele de plasament și la nivelul compartimentelor DGASPC Iași (aparatură proprie). Voluntarii individuali activi desfășoară activități specifice asistenței sociale și asistenței psihologice, activități educative, de timp liber, ajută copiii la teme, învățarea limbii engleze, inițiere în utilizarea calculatorului, participă la procesul de recuperare a copiilor prin activități de kinetoterapie, activități de îngrijire, stimulare senzorială, activități sportive, activități de socializare, deprinderi de viață independentă, etc. Se lucrează cu grupuri mici de beneficiari sub îndrumarea specialiștilor din centru.

- Din partea **ASCOR Iași**, activează un număr de 20 de voluntari activi în Centrul de Plasament Veniamin Costache și Centrul de Plasament I. Holban. Voluntarii ASCOR desfășoară activități de timp liber, excursii, meditații, deprinderi de viață independentă.

- Din partea **Asociației Lindelfeld**, au activat un număr de 38 de voluntari în cadrul centrelor de plasament Ion Holban, Veniamin Costache și Bucium. Voluntarii Asociației s-au implicat în desfășurarea de activități de dezvoltare personală cu beneficiarii, meditații la disciplinele matematică, fizică, limba și literatura română.

- Din partea **Asociației Speranță pentru îngerași** un număr de 64 voluntari au urmat cursurile de formare inițială organizate prin Centrul de Formare al DGASPC Iași și activează în centrele de plasament din Iași, ajutând copiii la realizarea temelor, activități educaționale, de petrecere eficientă și plăcută a timpului liber.

- Din partea **Universității Brigham Young din SUA** au desfășurat stagii de voluntariat în cadrul Complexului de Servicii Sociale Sf. Andrei Iași un număr 30 de voluntari. Voluntarii americani au lucrat cu copiii cu tetraplegie prin intermediul unui sistem special de comunicare.

• **Din partea International Language Program din localitatea Orem SUA** au participat un număr de 15 voluntari, care au desfășurat stagii de practică timp de 4 luni (în total 3 stagii), la CSC Sf. Andrei Iași. Acești voluntari participă alături de personalul centrului la activitățile de îngrijire, stimulare globală, formarea deprinderilor de autonomie personală, activități educaționale, de socializare și de petrecere a timpului liber.

Există state care au făcut din voluntariat *un mod de a funcționa ca națiune*, o țință educațională obligatorie. SUA, de exemplu, cultivă voluntariatul ca *valoare esențială* în dezvoltarea și formarea tinerilor.

O experiență extrem de interesantă a fost colaborarea DGASPC Iași cu Universitatea Brigham Young din Statele Unite. Un parteneriat care a durat 15 ani, un parteneriat care ne onorează, o lecție autentică de umanitate și care a adus zâmbete și fericire pe fețele unor copii triști.

Colaborarea cu universitatea americana a început în anul 1998 și avea ca scop participarea studenților voluntari americani la toate activitățile de îngrijire, educative și de petrecere a timpului liber în cadrul a două centre de plasament din Iași.

Peste 400 de tineri americani entuziaști, studenți la psihologie, asistență socială sau psihopedagogie au oferit în toți acești ani, cu o naturalețe inexplicabilă pentru noi, o fărâma din timpul, energia și dragostea lor pentru oameni, în mod voluntar și conștient.

Lucrând cu acești oameni zi de zi am putut observa cum toate elementele implicate suferă transformări : copiii au fost mai fericiți, angajații au primit un model de bună practică și conduită, voluntarii au crescut atât în ochii lor dar și al concetățenilor noștri, pentru care au devenit modele.

O altă experiență a DGASPC Iași a constituit-o derularea proiectului „*Cetățeanul în centru – bune practici de mobilizare comunitară și de promovare a drepturilor omului*”, proiect derulat de către Centrul de Resurse și Informare pentru

Profesiuni Sociale (C.R.I.P.S. București) în parteneriat cu Asociația pentru Persoane Vârstnice și Copii în Dificultate Familia 2004 Blaj și Asociația pentru Dezvoltarea Programelor Sociale Iași (ADPS Iași), proiect care a permis punerea în centrul atenției a cetățeanului, rol pe care îl îndeplinește fiecare dintre noi.

La nivelul județului Iași am pornit de la ideea că înainte de a fi asistenți sociali, psihologi, educatori etc. suntem cetățeni ai României, cu drepturi și obligații, și este de datoria fiecăruia dintre noi să participăm la identificarea, analiza și soluționarea problemelor din comunitatea noastră, întrucât cu toții ne dorim o viață mai bună.

Dacă la nivel declarativ cu toții am căzut de acord asupra necesității identificării situațiilor problematice în comunitate și a posibilităților de soluționare, practic, mobilizarea membrilor comunității a necesitat solide abilități de comunicare și o strategie de atragere a acestora pentru a determina o atitudine pro-activă și responsabilă.

Întrucât problemele sociale sunt într-o permanentă dinamică, acestea nefiind soluționate în totalitate, aducerea în atenție a resurselor comunității prin activarea membrilor acesteia, grație proiectului „Cetățeanul în centru – bune practici de mobilizare comunitară și de promovare a drepturilor omului”, a reprezentat o modalitate în plus de analiză și conștientizare a tuturor aspectelor sociale și o oportunitate de colaborare interinstituțională și în parteneriat public-privat.

În cadrul proiectului au fost organizate grupuri de lucru cu actorii cheie din sistemul guvernamental și nonguvernamental, forumuri locale cu participarea actorilor locali și membrilor comunității în vederea dezvoltării și asimilării prin conștientizare a serviciilor socio-medico-educative existente, dezbateri asupra problemelor identificate, aplicarea chestionarelor de opinie membrilor comunității și activarea structurilor comunitare consultative, care au responsabilitatea, conform legii, de a identifica nevoile reale ale comunității și de a contribui la satisfacerea acestora.

Pentru mobilizarea comunitară a fost nevoie de dobândirea unor tehnici specifice, lucru care a fost posibil de realizat prin participarea specialiștilor din județul Iași la cursurile de formare derulate în cadrul proiectului .

La nivelul județului Iași, în cadrul proiectului „Cetățeanul în centru – bune practici de mobilizare comunitară și de promovare a drepturilor omului”, au fost implicate 2 comunități rurale (comunele Țibănești și Ceplenița) și o comunitate urbană, municipiul Iași.

Una dintre problemele sociale identificate în toate cele 3 comunități, însă cu precădere în municipiul Iași, a fost problema copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate astfel încât atenția participanților la activitățile de mobilizare comunitară în municipiul Iași a fost canalizată pe această problemă.

Oportunitățile în încercarea de soluționare a problemei au fost reprezentate de faptul că Asociația „Alternative Sociale” din Iași realizase deja un studiu la nivelul județului Iași privind copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, studiu intitulat „Singur acasă”, iar un alt organism privat autorizat, Asociația Culturală Bon Ton derula în parteneriat cu DGASPC Iași un proiect bazat pe dramaterapie, proiect intitulat „Copiii lor, copiii noștri”, în care au fost incluși 18 copii cu vârsta cuprinsă între 12 și 16 ani, scopul proiectului constituindu-l educația prin artă a copiilor, identificarea problemelor emoționale ale copiilor lipsiți temporar de ocrotirea părintească și soluționarea acestora prin dramaterapie

Una dintre soluțiile identificate la problema copiilor ai căror părinți se află la muncă în străinătate a constituit-o crearea centrelor de zi destinate acestor copii, experiența DGASPC Iași în înființarea centrelor de zi pentru copiii cu nevoi sociale sau speciale fiind recunoscută. Un rol deosebit în înființarea și funcționarea centrelor de zi s-a dovedit că îl are parteneriatul instituțional și implicarea voluntarilor, aceștia din urmă fiind prezenți activ la toate etapele proiectului „Cetățeanul în centru – bune practici de mobilizare comunitară și de promovare a drepturilor omului”. Experiența practică acumulată pe parcursul derulării acestui proiect a demonstrat că spre deosebire de mediul rural

unde există deja structurile comunitare consultative care cuprind oameni de afaceri locali, preoți, cadre didactice, medici, consilieri locali, polițiști și al căror rol este atât de soluționare a unor cazuri concrete, cât și de a răspunde nevoilor globale ale respectivei colectivități, în mediul urban participarea actorilor locali la forumurile organizate este mult mai slabă.

Aceasta nu ne împiedică însă să continuăm acțiunile de mobilizare comunitară și să implicăm și Centrele de cartier din cadrul Primăriei Iași, reale resurse în identificarea problemelor cetățenilor, aspecte avute în vedere, în prezent, de echipa care s-a implicat în activitățile de mobilizare comunitară din municipiul Iași, formată din specialiști din cadrul DGASPC Iași

Ca și perspectivă, la nivelul DGASPC Iași pentru anul 2016 se are în vedere creșterea numărului interviurilor de selecție a voluntarilor pentru eficientizarea și orientarea voluntarilor potriviți în funcție de priorități. Este nevoie de voluntari care să lucreze unu la unu cu beneficiari cu nevoi speciale (din cadrul centrelor de plasament Ion Holban, Sfântul Andrei, Galata), cât și voluntari care vor lucra cu grupe de beneficiari la meditație, efectuarea temelor și activități de dezvoltare personală, respectiv pregătirea diferitelor evenimente din viață.

De asemenea, se are în vedere organizarea unei sesiuni de motivare și recunoaștere a meritelor voluntarilor, sesiune care se va organiza la sediul DGASPC Iași în luna decembrie 2016 și în cadrul căreia vor fi înmânate diplome și premii voluntarilor implicați.

Ca și strategie de îmbunătățire a metodologiei de lucru cu voluntarii activi și cei din ONG-uri se are în vedere organizarea unei sesiuni de lucru la care vor fi invitați coordonatorii de voluntari din cadrul DGASPC Iași și coordonatorii de voluntari din cadrul centrelor de plasament, la Centrul de formare profesională Galata, iar ulterior o sesiune de formare a voluntarilor activi (14 ore), sesiune la care vor participa și coordonatorii de voluntari. Aceste sesiuni au rolul de a ajuta voluntarii la început de drum și de a trasa direcția în care trebuie să se îndrepte. Formarea voluntarilor activi la nivelul DGASPC Iași constituie o resursă utilă atât pentru instituție cât și pentru voluntari.

Speranța noastră este că atât voluntarii, coordonatorii de voluntari, cât și specialiștii participanți la cursuri își vor îmbunătăți cunoștințele și experiențele despre abordarea voluntariatului din diferite perspective. Astfel, se va lărgi și crea o arie de comunicare directă între voluntari/coordonatori, voluntari/specialiști astfel încât, acolo unde este posibil voluntarii să se implice activ și direct în cadrul programelor de intervenție specifică ale beneficiarilor cărora să le ofere sprijin, depășind obstacolele comunicării.

În concluzie, ca și obiectiv general la nivelul voluntariatului pe anul 2016 se are în vedere stabilirea unei rețele de comunicare eficientă și directă între coordonatorii de voluntari, educatori, voluntari, copil – astfel încât stagiul de voluntariat să fie eficient și să consolideze succesul.

Totodată, la nivelul DGASPC Iași a fost implementat, în parteneriat cu Inspectoratul

Școlar Județean Iași, Planul de acțiune pentru dezvoltarea Strategiei Naționale de Acțiune Comunitară (SNAC), care are ca scop stimularea voluntariatului în vederea susținerii procesului de integrare și dezvoltare personală, eficientizarea incluziunii persoanelor aflate în dificultate, întărirea spiritului comunitar prin dezvoltarea proiectelor de acțiune comunitară.

Deși am putea spune că voluntariatul în România este puțin mediatizat iar imaginea generală este că oamenii se mobilizează greu pentru o altă cauză decât cea a lor, credem cu tărie că voluntariatul ca atitudine are forța de a schimba cu ușurință, fața unui popor schimonosită de ani trăiți în individualism și nepăsare. Trebuie doar să ne pese. Din experiența noastră de până acum, cea mai importantă recompensă este mulțumirea sufletească, bucuria de a da.

BIBLIOGRAFIE

1. www.crips.ro, Parteneriatul instituțional și implicarea voluntarilor – rezultanta mobilizării comunitare în municipiul Iași, *Elena Dana Filiche, Iuliana Însurățelu*
2. www.dasiasi.ro
3. Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România
4. Ordinul 24/2004 pentru aprobarea standardelor minime obligatorii pentru Centrele de zi

PROGRAMUL ȘCOALĂ DUPĂ ȘCOALĂ – CONTRIBUȚIA PĂRINȚILOR ȘI A VOLUNTARILOR

AFTER SCHOOL PROGRAM – CONTRIBUTION OF PARENTS AND VOLUNTEERS

Doctorand Laura-Greta MARIN

Universitatea din București, Facultatea de Psihologie și Științele Educației
Școala Doctorală Științele Educației
Coordonator științific - prof. univ. dr. Ioan Neacșu

Abstract. *This article presents a paradox situation in the framework of the educational system in Romania: there is a need of support programs for disadvantaged pupils, there is an educational public policy that states a national after school program, but in the same time, the researches are demonstrating a very low access of vulnerable categories to the program. Still, there are some schools where the Program is implemented with the support and contribution of the parents, NGOs and volunteering teachers.*

Key concepts: *vulnerable children, after school program, public policy, financial mechanism, state budget, volunteers, contribution of the parents.*

1. Context

În prezent, în România, o persoană din cinci se confruntă cu sărăcia determinată de venitul insuficient, trei sferturi dintre persoanele sărace fiind în această situație de cel puțin 3 ani; aproape jumătate din populația României trăiește în mediul rural; sărăcia este de trei ori mai răspândită în zonele rurale, comparativ cu cele urbane; în ultimii ani, sărăcia în rândul copiilor a fost mai mare cu 10 procente decât rata națională a sărăciei; unul din doi copii din mediul rural trăiește în sărăcie: peste 50% dintre copii din zonele rurale trăiesc în sărăcie, comparativ cu doar 17% dintre copiii din localitățile urbane; ceea ce înseamnă că 74% dintre copiii săraci ai României provin din mediul rural; copiii sub 18 ani sunt afectați de deprivare materială severă într-o măsură mai mare decât restul populației (38,1%); în ceea ce privește toate celelalte categoriile de vârstă, procentul de persoane afectate de deprivare materială severă este de aproximativ 28%; romii prezintă un risc mult mai mare de sărăcie, indiferent de vârstă, educație sau mediul de rezidență. Analiza datelor din Ancheta Bugetelor de Familie a indicat faptul că romii sunt expuși unui risc de sărăcie de zece ori mai mare decât celelalte etnii (33% dintre ei trăiau în sărăcie absolută pe baza pragului național al sărăciei din 2013, în timp ce

doar 3,4% din populația care nu este de etnie romă au avut niveluri de consum sub pragul sărăciei); iar riscul de sărăcie este extrem de mare pentru copiii romi – rata de sărăcie în cazul lor este de 37,7%, în timp ce rata națională a sărăciei este de doar 4,3% (8).

Conform recomandărilor din Comunicatul Comisiei Europene *“Investing in children: breaking the cycle of disadvantage”* 2013, în calitate de Stat Membru, **România trebuie să prioritizeze combaterea sărăciei și excluziunii sociale a copilului** ca parte a efortului general de reducere a sărăciei și excluziunii sociale.

Considerăm prin urmare, că orice politică publică, cu precădere din aria educației, care omite prioritizarea explicită a acestor grupuri ca beneficiari direcți, riscă să compromită obiectivele Strategiei 2020 și țintele asumate de România, având ca impact pe termen lung efecte negative iremediabile la nivel macro socio-economic.

2. Surse și soluții – însă mai greu aplicabile

Inechitățile din societate sunt replicate în școala românească, ne arată OECD într-un studiu recent pe această temă (6). Aici, România este prezentată cu un procent foarte mic de elevi

proveniți din medii dezavantajate care obțin rezultate bune la PISA („resilient students”): sub 10%, locul 57 – 9 din coadă. De asemenea, în același studiu, România este peste media OECD la diferența de performanță între elevii care au fost la grădiniță și cei care nu au fost, diferența dublându-se dacă se ia în considerare și mediul socio-economic. Însă, până la reglarea sistemică a actualelor „puncte vulnerabile” generatoare de inechitate în educație se impune utilizarea unor pârghii existente și accesibile la momentul actual, a unor mecanisme ce pot avea un impact pozitiv și imediat asupra elevilor, în special a celor defavorizați, aflați într-o situație de decalaj major față de restul populației de elevi. Propunerea unor astfel de mecanisme pentru comunitățile defavorizate este cu atât mai justificată, cu cât o regăsim cu titlu de recomandare în trei dintre studii recente ale unor instituții de referință în domeniu:

Centrul Național pentru Evaluare și Examinare: lipsește, în continuare, sprijinul suplimentar al școlii pentru elevii cu dificultăți la învățare sau în vederea pregătirii pentru examene și testări naționale; există, ca urmare a reducerii populației școlare și a restructurării rețelei școlare, numeroase spații neutilizate și care pot fi alocate **activităților de tip „after school”** care, încadrate cu personal calificat, pot contribui la atenuarea influenței factorilor nefavorabili din mediul de proveniența a elevilor (3).

Institutul de Științe ale Educației, UNICEF: rămân neclare atât la nivel metodologic, cât și la nivelul mecanismelor de finanțare, modalitățile de extindere a **programului „Școala după școală”** (2).

Societatea Academică Română: oportunitatea **programelor de tipul „Școala după școală”** trebuie analizată, dar și alte măsuri de intervenție care nu necesită resurse deosebite (5).

Se distinge clar în cadrul recomandărilor citate, ca și oportunitate de reducere a discrepanțelor educaționale prezente la elevii care provin din medii dezavantajate (în special romi), accesarea și implementarea în școlile cu o populație semnificativă provenind din aceste categorii, programe de tip „after-school” ori, în varianta românească „Școala după școală” - în continuare, SdS.

Vom explora în continuare cât de fezabilă este în prezent această propunere, ca și pârghie de egalizare a șanselor pentru cele mai dezavantajate categorii, cu accent pe elevii romi.

3. Programul Școală după Școală, stadiul actual de implementare

Încă din start, considerăm necesar a preciza faptul că termenul „SdS” poate avea două sensuri distincte în cadrul discursului public din România:

a) SdS - diverse programe și proiecte, cu o durată limitată în timp, dedicate exclusiv sau cu elemente SdS, inițiate, finanțate și implementate de diverse entități, în principal organizații neguvernamentale în parteneriat cu unitățile școlare în care se desfășoară activitățile;

b) Programul „SdS”, prevăzut în Legea Educației Naționale (LEN), articolul 58 și setul de documente subsecvente LEN 1/2011, ANEXĂ la Ordinul MECTS, nr. 5349/ 07.09. 2011- Metodologia de organizare și funcționare a Programului „Școală după școală” (7).

Așadar, pe parcursul acestui document ne referim la cel de-al doilea sens al termenului, raportându-ne prin urmare, nu la un program/proiect școlar implementat local de către o organizație, ci la un document de politică educațională emis de Guvern prin Ministerul Educației, izvorât din, și statuat în Legea Educației Naționale 1/2011, de către Parlamentul României.

Dacă ne limităm strict la analiza de text a LEN și OMECTS nr. 5349/ 07.09. 2011, pare că toate condițiile pentru buna implementare a SdS să fie asigurate, și totuși, nici la această dată, nu există evidențe (baza de date a Ministerului Educației, raport de monitorizare, studiu de impact, comunicat, etc.) care să ne furnizeze informații despre aplicarea sa. Primul demers public în această direcție a fost realizat de către organizația neguvernamentală World Vision România (4).

Concluziile raportului arată următoarele: mai puțin de un sfert dintre copii au frecventat un serviciu public sau privat ȘDȘ în 2012-2013, dintre care 5,6% au accesat servicii private; există diferențe mari din punctul de vedere al disponibilității serviciului între mediul urban și

rural și în funcție de gradul de sărăcie al comunităților; 72,8 % din părinți sunt dispuși să plătească o contribuție fie și minimă pentru ȘDS. Principalele motive pentru care copiii nu merg la ȘDS:

- în 37% dintre cazuri, în comunitatea unde învață copilul nu există astfel de servicii;
- dintre serviciile ȘDS actuale, 81,1% funcționează în regim de serviciu plătit.

Costurile pentru un serviciu privat sunt în multe cazuri prohibitive și generează surse de inegalitate între copii (4).

Un alt demers în direcția identificării implementării programelor de tip SdS, realizat de Federația Organizațiilor Neguvernamentale Pentru Copil (FONCP) pe parcursul anului școlar 2013/2014, evidențiază că din 78 de programe implementate de organizații neguvernamentale prin care s-au oferit varii activități de tip SdS, doar 16 s-au desfășurat în mediul rural.

Din analiza acestor date, rezultă că deși Programul SdS este destinat tuturor copiilor, și mai mult, legea prevede explicit faptul că școlilor cu elevi din grupurile dezavantajate statul poate finanța programul, în practică realitatea este dureroasă: copii săraci, care provin din mediul rural și din familii sărace au șanse minime, aproape nule să beneficieze de SdS. După aproape 4 ani de la existența programului SdS, mai puțin de 20% dintre copii au participat la activități de tip SdS și cu mult mai puțini dintre aceștia au beneficiat de programul guvernamental. În aceste condiții ne-am întrebât firesc: câți dintre beneficiari provin din medii vulnerabile și la câte dintre școlile cu elevi romi a ajuns SdS ca politică educațională. Pornind de la această întrebare, pe parcursul anului 2014 am inițiat un studiu la nivel național, ale cărui obiective au urmărit în principal să determine: gradul de acces al școlilor cu elevi romi care beneficiază de SdS și care sunt cauzele nivelului actual de accesare a SdS, în raport cu nevoia existenței unui astfel de program în orice școală, cu precădere în cele cu elevi în situații defavorizate, respectiv cu o componentă semnificativă de elevi romi. Datele relevate de studiul „Making The Most Of SaS Program For Roma Children” confirmă și completează cu noi

aspecte tabloul deja descris de rapoartele mai sus menționate. Cercetarea s-a desfășurat în 102 de școli din România înregistrate ca având elevi romi în diverse proporții, până la 91% din totalul populației de elevi din școală. Pe lângă numărul de elevi romi din școală am determinat alți patru factori de risc educațional: nivelul de educație al familiei, numărul elevilor cu dificultăți economice, elevi din familii disfuncționale și copii cu nevoi speciale. Prin urmare, având în vedere prezența în diverse proporții a acestor factori de risc, așteptarea a fost ca în unitățile școlare investigate să existe diverse forme de sprijin educațional pentru elevii provenind din categoriile menționate.

Data fiind existența Programului SdS, am urmărit să identificăm în special acele școli care au beneficiat de SdS, prin mecanismul descris de metodologie, ori pe alte rute. În concordanță cu demersurile anterioare privind SdS, și din acest studiu a rezultat că școlile cu elevi romi se află preponderent în mediul rural 66%, comparativ cu 34% în mediul urban; în ultimii 5 ani, doar 21% dintre școli au beneficiat de un program de tip SdS, în timp ce la momentul aplicării instrumentelor doar 15% dintre școlile investigate desfășurau activități SdS.

1. Factori explicativi ai gradului scăzut de implementare

Cel mai adesea finanțarea programului SdS este menționată ca și principală cauză a impactului minim, tradus practic prin numărului mic de școli, respectiv copii ce au reușit să beneficieze de SdS până la această dată.

În cadrul studiului „**Making The Most Of SaS Program For Roma Children**”, 42% dintre directorii de școli care au răspuns la chestionar, au menționat finanțarea programului SdS ca principal obstacol, pe următorul loc, 16% fiind slaba motivație a cadrelor didactice de a se implica în accesarea și implementarea programului. Aproape proporțional, inspectorii școlari au invocat aceleași două motive principale: finanțarea și motivația scăzută a cadrelor didactice.

Dintr-o altă perspectivă, cea a părinților, **studiul World Vision (4)** arată că pentru 37% dintre părinți primul motiv este lipsa serviciilor SdS din

comunitatea unde învață copilul, pur și simplu acestea nu există; 15,2% afirmă că bunicii supraveghează nepoții, iar 11,7% dintre părinți consideră costul prea mare pentru programul SDS, în condițiile în care 81,1% dintre serviciile SdS actuale funcționează în regim de serviciu plătit. **Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Copil** prin analiza efectuată arată că un program SdS, desfășurat zilnic, ce cuprinde pachet de servicii socio-educative, masă caldă, suport pentru efectuarea temelor, educație non-formală, consiliere părinți/copii și diverse activități de socializare are un cost de între 1.900 - 4000 lei /an / elev.

Modul în care este formulat textul Metodologiei OMECTS nr. 5349, lasă loc de interpretări și mai mult, pasarea responsabilității finanțării între diverși actori. În contextul lipsei unui plan de implementare, cu precizarea responsabililor, surselor de finanțare și sumelor alocate, situația actuală, la patru ani de la emiterea sa, nu este surprinzătoare. În topul celor mai controversate și dezbătute articole este tocmai acela care precizează sursele de finanțare. Astfel, capitolul I al metodologiei face două referiri, și anume **la art. 3 - în alin 5** *Pe baza rezultatelor analizei de nevoi și a resurselor existente (umane, financiare, materiale), o comisie formată din directorul instituției de învățământ, reprezentantul comitetului de părinți al școlii, două cadre didactice din învățământul primar și două cadre didactice din învățământul secundar, aleși de consiliul profesoral, vor realiza, până la data de 1 martie, oferta pentru SDS, sub formă de pachete educaționale – și alin 7, punctul c) ISJ/ ISMB se asigură că oferta SdS se bazează pe o analiză realistă a resurselor materiale și umane.* Din cele două paragrafe citate rezultă că o unitate școlară poate primi avizul proiectului SdS de la inspectoratul școlar, doar dacă demonstrează că are resursele necesare pentru implementarea proiectului. Alte trimiteri la suportul financiar al programului SdS le regăsim la finalul metodologiei, în **articolul 21: Finanțarea programului se poate face: a) de la bugetul de stat, pentru copiii proveniți din grupuri dezavantajate, potrivit legii; b) de la autorități locale din finanțarea complementară, din bugetele locale; c) din programe finanțate din fonduri europene sau naționale; d) din activități școlare și extrașcolare, donații,**

sponsorizări dedicate, prin suportul financiar al părinților, cu respectarea legislației în vigoare.

Alte ambiguități și deficiențe ale textului OMECTS nr. 5349/ 07.09. 2011 sesizate de practicieni sunt în relație cu etapele procedurii de accesare a SdS. În lipsa unor ghiduri metodologice, a instrumentelor necesare fiecărei etape și a formării prealabile specifice a tuturor actorilor implicați la nivelul școlilor, inspectoratelor școlare și chiar Ministerului Educației pot fi deasemenea factori concurenți la stadiul actual de implementare a Programului Școală după Școală și explică nivelul slab de interes al unităților școlare în a demara întreg procesul de depunere a dosarului de solicitare la inspectoratele școlare.

2. Propuneri și recomandări

La nivel strategic: corelarea Programului Școală după Școală cu Strategia privind părăsirea timpurie a școlii; Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei; Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor.

La nivel operațional:

- Crearea unei structuri de coordonare a Programului SdS, la nivelul MEN, cu responsabilități în ariile managementului, monitorizării și evaluării Programului; realizarea unei baze de date a Programului.

- Inițierea unor demersuri urgente pentru:

- existența unor ghiduri metodologice și instrumente pentru fiecare etapă, inclusiv a unor instrumente și modele tip pentru: organizarea și desfășurarea procesului de analiza de nevoi participativă, realizarea pachetelor și ofertei educaționale, propunere de proiect SdS, de care să beneficieze școlile;

- dezvoltarea de ghiduri metodologice pentru analiza și evaluarea condițiilor de avizare a proiectelor SdS depuse de școli, condiții descrise la art. 3, alin 7, punctele a, b și c din OMECTS nr. 5349.

- Pentru școli, inspectorate școlare și alți parteneri sociali implicați – cursuri de pregătire specifice, atât pentru etapele de accesare a

programului, cât și pentru implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor SdS avizate (MEN, inspectorate școlare, organizații neguvernamentale).

- Organizarea unei campanii de informare a inspectoratelor școlare care, ulterior, la rândul lor, să informeze unitățile școlare din subordine privind posibilitatea organizării SdS, condițiile de organizare a programului și beneficiile acestuia pentru comunitatea locală - acțiuni pregătitoare evidențiate ca și responsabilități ale inspectoratelor, în articolul 3, alin 1 al OMECTS nr. 5349.

- Realizarea unei analize privind nevoia de Programe SdS la nivel național (MEN, inspectorate școlare, organizații neguvernamentale)

- Prioritizarea finanțării școlilor pentru a implementa SdS, în funcție de gradul de vulnerabilitate a elevilor beneficiari; în acest sens, ca instrument de determinare a acestuia pot fi folosite datele ARACIP privind determinarea gradului de risc educațional al unităților școlare (HNRE).

Cu privire la finanțarea programului Școală după Școală prezentăm următoarele opțiuni:

Opțiunea 1. Din programe finanțate din fonduri europene sau naționale

Proiectul Strategiei privind părăsirea timpurie a școlii arată că în perioada programatică anterioară a Fondului Social European, printre activitățile privind PTȘ (părăsirea timpurie a școlii) finanțate de POSDRU 2007-2013, există câteva notabile. Dificultățile semnalate de cei care au implementat astfel de proiecte POSDRU s-au axat în principal pe cerințele referitoare la fluxurile financiare și de întocmirea documentației, procesele birocratice de lungă durată, schimbările frecvente de proceduri și lipsa generală de comunicare.

Așadar, în privința accesării de fonduri europene se pune în principal problema capacității solicitantului (în speță, a școlilor) – financiară și tehnică, de a scrie și implementa proiecte. Dacă aceasta este asigurată, Pilonul 2 al POCU (Programul Operațional Capital Uman 2014 -

2020), axa prioritară 6, prevede două dintre cele patru priorități (10.1 și 10.3) pentru programe de sprijin a elevilor din categorii de risc educațional, la care ar putea fi inclus și Programul SdS. Dezavantajul acestei opțiuni este însă durata limitată a finanțării (2-3 ani maxim), în conjuncție cu dificultățile beneficiarilor unor astfel de proiecte de a asigura sustenabilitatea proiectului după încheierea perioadei programului de finanțare.

Opțiunea 2. De la bugetul de stat, pentru copiii proveniți din grupuri dezavantajate

Un raport recent al UNICEF (2) arată că școlile care au dimensiuni reduse - sub 300 elevi - și care funcționează în comunități dezavantajate socio-economic sunt cele mai vulnerabile. Acestea, pe lângă asigurarea costurilor de bază au și alte nevoi, cum ar fi: prevenirea abandonului și absenteismului, îmbunătățirea rezultatelor școlare, dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, etc. Cercetarea arată însă că bugetele acestor școli sunt, în medie cu 70-75% mai reduse în comparație cu proiecția bugetară, iar plățile efective nu acoperă, din lipsa fondurilor nici jumătate din cheltuielile proiectate. Soluția identificată de autori este revizuirea formulei actuale și includerea în mecanismul de finanțare a unor noi coeficienți de corecție, care să asigure resurse adecvate școlilor cu un număr ridicat de elevi în risc de excluziune. Mai concret, finanțarea de bază trebuie să țină cont și de o serie de factori cum ar fi: factori specifici elevilor: statutul socio-economic, dificultăți în exprimare în limba în care se face predarea, frecvență redusă, dificultăți de învățare/ dizabilitate (în învățământul de masă); factori specifici școlii: număr redus de copii/densitatea populației, zonă rurală sau zonă dezavantajată socio-economic, mai multe corpuri de clădire etc; adaptări/ dezvoltări curriculare: de exemplu, pentru predarea anumitor discipline opționale.

Suntem în total acord cu autorii care argumentează că o astfel de investiție poate fi în egală măsură echitabilă și eficientă din punct de vedere economic și poate să asigure, pe termen lung, un nivel ridicat de participare la educație sau formare profesională și, implicit, o societate mai bine pregătită pentru a face față provocărilor economice cu care ne confruntăm în prezent.

O astfel de soluție ar deschide oportunitatea pentru ca în comunitățile, respectiv școlile sărace, copiii provenind din categorii să beneficieze de SdS și/sau alte măsuri prin care să se urmărească reducerea și chiar eliminarea decalajului educațional și social, pe termen lung. Însă, până la adoptarea unor astfel de măsuri trebuie menționat că în prezent, doar 15% dintre școli pot oferi sprijin educațional suplimentar bazat pe suport financiar asigurat de părinți ori

de ONGuri, și cadre didactice voluntare. În baza articolului 21, litera d) care ne spune că finanțarea poate veni și din *activități școlare și extrașcolare, donații, sponsorizări dedicate, prin suportul financiar al părinților, cu respectarea legislației în vigoare*, există unități în care parteneriatul școală – familie și voluntariatul cadrelor didactice sunt singurele opțiuni pentru programele de tip „Școală după școală”.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. APOSTU, O., BALICA, M., JIGĂU, M., FARTUȘNIC, C. (2012). *Analiza situației copiilor aflați în afara sistemului de educație în România*. ISE, UNICEF România.
2. FARTUȘNIC, C. (coord.). (2014) *Finanțarea sistemului de învățământ preuniversitar pe baza standardelor de cost: o evaluare curentă din perspectiva echității*. București. UNICEF; Vanemonde.
3. IOSIFESCU, S. (2012). *Analiza mediului școlar în raport cu implementarea reformei curriculare*, CNEE: Editura Didactică și Pedagogică, R.A.
4. PETRE, N., ARNĂUTU, M., GEOROCEANU B., DARIE B. (2013). *Raport de cercetare privind nevoia de programe de tip „Școală după Școală”*. Cluj Napoca. Risoprint.
5. IVAN, C., MURAFĂ, C. (2012). *Sistemul românesc de asigurare a calității educației preuniversitare. Putem reforma formele fără fond? SAR Policy Brief #62 Ianuarie 2013 (on line)*
6. PISA 2009 Results: Overcoming Social Background – Equity in Learning Opportunities and Outcomes (Volume II), OECD, 2010
7. Ordinul nr. 5349 privind aprobarea Metodologiei de organizare a Programului „Școală după școală” din 07.09.2011, emitent Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, publicat în Monitorul Oficial Nr. 738 din 20 Octombrie 2011.
8. Strategia pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii (on-line) <http://www.edu.ro/index.php/articles/22311>

VOLUNTARIATUL ÎN VIAȚA COPIILOR BENEFICIARI AI SERVICIILOR DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

VOLUNTEERING IN LIFE OF CHILDREN FROM SOCIAL SERVICES

Carmen Preutu-Grigore

Psiholog clinician, DGASPC Vaslui

carmen_preutu@yahoo.com

Abstract

According to the theory of famous sociologist Max Weber, volunteering can be a rational action oriented both toward a definite purpose, to obtain evidence of involvement in humanitarian actions, especially, it can only be considered as relative values moral. Volunteering is characterized as any social action or voluntary employment through intentionality, rationality and institutionalization, namely the system of legitimation through specific institutions.

Mission Community Service Complex no. 1 Vaslui is possible by solidarity of employees, volunteers and people willing to give, love and tenderness for our children and young beneficiaries. Over the years, the volunteer team was composed of teachers, engineers, retirees, graduates or students of the faculties of social sciences, especially high school students are in grades terminal.

Children in need not only they need to gain self-confidence, hope in solving their problems, to enjoy positive changes in their lives, and the first steps that we manage to do it together, we in the multidisciplinary team and volunteers, contribute to a sense of togetherness, gratitude to their supporters, of belonging to society and especially to a secured group. For beneficiaries our institution, but also for the volunteers, time spent together means friends, work, constructive discussions, learning from each other and why not fun, joy, play.

Questions concerning the involvement and conduct of volunteers work in our institution reinforce the idea that every man is apt to engage in behavior modification of that enters a human relationship or social, and social participation contributes to improving human performance gains were for both parties. So, for our children and young beneficiaries, behavior, responsibility and voluntary participation may be significant and at the same time can become educational models.

Key-words: *voluntary, prosocial behavior, socially assisted children*

Conform teoriei renumitului sociolog Max Weber, activitatea de voluntariat poate fi o acțiune rațională orientată atât spre un scop bine definit, acela de a obține o dovadă a implicării în acțiuni cu caracter umanitar, dar mai ales, poate fi considerată o acțiune în raport cu valorile morale ale individului. Activitatea de voluntariat se caracterizează ca și orice acțiune socială prin intenționalitate sau angajare voluntară, raționalitate și instituționalizare, adică sistem de legitimize prin instituții specifice.

Misiunea Complexului de Servicii Comunitare nr. 1 Vaslui este posibilă datorită solidarității angajaților, voluntarilor și persoanelor dornice

de a dăru, din dragoste și sensibilitate pentru copiii și tinerii noștri beneficiari. De-a lungul anilor, echipa de voluntari a fost compusă din cadre didactice, ingineri, pensionari, absolvenți sau studenți ai unor facultăți cu profil socio-uman, și mai ales liceeni aflați în clasele terminale.

Copiii aflați în dificultate și nu numai au nevoie să capete încredere în forțele proprii, speranța în rezolvarea problemelor lor, să se bucure de schimbările pozitive din viața lor, iar primii pași pe care reușim să-i facem împreună, noi cei din echipa multidisciplinară și voluntarii, contribuie la formarea sentimentului de comuniune,

recunoștință față de susținătorii lor, de apartenență la societate și mai ales, la un grup securizant. Pentru beneficiarii instituției noastre, dar și pentru voluntari, timpul petrecut împreună înseamnă prietenii, muncă, discuții constructive, învățarea unul de la celălalt și de ce nu distracție, veselie, joacă.

Aspectele privind modul de implicare și de derulare a activității voluntarilor în cadrul instituției noastre întăresc ideea conform căreia orice om este apt să desfășoare activități de modificare a comportamentului celui cu care intră într-o relație umană sau socială, iar participarea socială contribuie la îmbunătățirea performanțelor umane, câștigurile fiind pentru ambele părți implicate. Astfel, pentru copiii și tinerii noștri beneficiari, comportamentul, responsabilitatea și participarea voluntarului pot deveni semnificative și în același timp se pot constitui în modele educaționale.

Cercetătorii din domeniul psihosociologiei sunt de acord că ajutorarea, protejarea și sprijinirea dezvoltării copiilor și tinerilor tinde să ocupe o poziție centrală în sistemul comportamentelor prosociale realizate intenționat și conștient de către oameni. Sociologii Robert A. Baron și Donn Byrne (apud. Chelcea, S., 2006, p. 68) includ voluntariatul în sfera comportamentului social, alături de comportamentul de ajutorare și cel caritabil.

Atât din punct de vedere sociologic, dar și în conformitate cu prevederile legale în vigoare, credem că putem face o analogie și afirma că activitatea de voluntariat se caracterizează ca și orice acțiune socială prin intenționalitate sau angajare voluntară, raționalitate și instituționalizare, adică sistem de legitimare prin instituții specifice.

Misiunea instituției noastre este posibilă datorită solidarității angajaților, voluntarilor și persoanelor dornice de a dăruia, din dragoste și sensibilitate pentru copiii și tinerii noștri. Zilnic, membrii echipei multidisciplinare oferă atenție, dragoste și îngrijire necondiționate, copiilor și tinerilor asistați. Personalul specializat este alături de aceștia în aproape fiecare moment al vieții în grup sau societate, făcând eforturi pentru a compensa pentru o parte dintre ei, lipsa unei familii adevărate.

Este știut faptul că acțiunea socială este o componentă de bază a activității umane. Orice activitate bazată pe o conduită afectivă contribuie la modificarea comportamentului uman datorită stărilor afective. Pentru sociologul german Max Weber, importante în descifrarea mecanismelor de funcționare a societății, sunt cunoașterea sensului acțiunii individului și modificarea comportamentului său, în raport de înțelegerea sa față de conduita altora. Acesta a constatat că orice activitate desfășurată de un individ este socială în măsura în care comportamentul său se modifică prin acțiunea altui individ, în temeiul unor valori sau simboluri acceptate de membrii unui grup sau ai unei societăți. Raportat la teoria renumitului sociolog, activitatea de voluntariat poate fi o acțiune rațională orientată atât spre un scop bine definit, acela de a obține o dovadă a implicării în acțiuni cu caracter umanitar, dar mai ales, poate fi considerată o acțiune în raport cu valorile morale ale individului.

Sociologul german, Weber concepe acțiunea ca un act de modificare, de către individ sau grup, a comportamentului altui individ sau grup. Orice om care este dispus și este apt să facă voluntariat, în sine poate fi considerat apt să desfășoare acțiuni de modificare a comportamentului celui cu care intră într-o relație umană sau socială, cum sunt de exemplu, copiii și tinerii beneficiari ai serviciilor de asistență și sprijin oferite de către Complexul de Servicii Comunitare nr. 1 Vaslui din cadrul DGASPC Vaslui.

Conform teoriei sociologului american T. Parsons, voluntariatul este definit ca și acțiune socială orientată către colectivitate. Acesta afirma că acțiunea socială derivă din interacțiunea a cel puțin doi actori, în care fiecare caută să realizeze o satisfacție optimă.

Dacă ar fi să ne raportăm și la teoria atașamentului formulată de către Bowlby, putem să ne explicăm și mai bine apropierea preferențială, dezinteresată și aproape inconștientă a unei persoane față de o altă persoană, dorința de al ajuta pe semenul nostru, de a-i înfrumuseța sau ușura drumul în viață.

În cadrul Complexului de Servicii Comunitare nr. 1 Vaslui, copiii și tinerii, cu diverse probleme socio-materiale sau familiale, beneficiază de

activități de îngrijire, educație, recreere-socializare, consiliere, dezvoltarea deprinderilor de viață independentă, orientare școlară și profesională.

Instituția noastră inițiază periodic activități de informare la nivelul școlilor partenere, ong-uri-lor, în comunitate. Aceste activități au ca scop atât promovarea imaginii pozitive a beneficiarilor, a performanțele acestora și nivelul lor de implicare în desfășurarea activităților inițiate aici, cât și pentru a recruta voluntari dornici să ni se alăture.

Povestea voluntariatului la Complexul de Servicii Comunitare nr. 1 Vaslui – DGASPC Vaslui a început în urmă cu câțiva ani buni, în cadrul unui carnaval desfășurat împreună cu un grup de elevi de la Liceul „Mihail Kogălniceanu” din Vaslui, apoi pe parcurs, prin intermediul a numeroase campanii de mediatizare am reușit să dezvoltăm o rețea cu un număr considerabil de membri (62, numai în anul 2015).

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui, Complexul de Servicii Comunitare nr. 1 Vaslui au asigurat cadrul legal de desfășurare a tuturor activităților de voluntariat oferind noi perspective și opțiuni de manifestare, valorizându-i pe cei implicați.

Persoanele dornice să facă voluntariat au fost în fiecare an în număr semnificativ de mare, iar activitățile de voluntariat s-au extins în ultimul timp. Astfel zilnic, pe lângă ajutorul în pregătirea temelor școlare s-au purtat discuții nonformale sau informale, s-au pregătit programe artistice, s-au vizionat filme tematice sau artistice, s-au făcut ieșiri în oraș, s-au sărbătorit și marcat zile de naștere sau evenimente importante, s-au organizat audiții muzicale, s-au organizat ateliere de lucru ce au avut ca finalitate desene, colaje, măștișoare, felicitări, diverse obiecte de artizanat.

De-a lungul anilor, echipa de voluntari a fost compusă atât din cadre didactice, ingineri, pensionari, absolvenți sau studenți ai unor facultăți cu profil socio-uman (asistență socială, psihologie sociologie), cât mai ales liceeni aflați în clasele terminale. Fiecare dintre aceștia au declarat că experiența voluntariatului a însemnat pentru ei cel mai bun mijloc de dezvoltare personală, oferindu-le prilejul să-și formeze noi abilități, să experimenteze și să-și manifeste

deschiderea, empatia, toleranța, generozitatea și sensibilitatea față de copiii ce provin din familii cu dificultăți socio-economice.

Lucrul cu copiii și tinerii este deosebit de frumos dar și destul de solicitant în același timp. Acesta presupune o atitudine echilibrată, pașnică plină de compasiune, multă disponibilitate. Copiii aflați în dificultate și nu numai au nevoie să capete încredere în forțele proprii, speranța în rezolvarea problemelor lor, să se bucure de schimbările pozitive din viața lor, iar primii pași pe care reușim să-i facem împreună, noi cei din echipa multidisciplinară și voluntarii complexului, contribuie la formarea sentimentului de comuniune, recunoștință față de susținătorii lor, de apartenență la societate și mai ales, la un grup securizant.

Dacă poate, pentru mulți dintre elevii de liceu sau chiar studenți, timpul liber înseamnă distracție, timp petrecut cu prietenii sau doar pentru interesele personale, pentru o bună parte dintre tineri acesta a căpătat valențe noi însemnând participarea din proprie inițiativă la acest gen de activități îndreptate către comunitate, către cei din jurul lor, care fără să strige după ajutor, fără să facă presiuni au nevoie de un sprijin, de un prieten, de un mentor.

Pentru beneficiarii Complexului de Servicii Comunitare nr. 1 Vaslui, dar și pentru voluntari, timpul petrecut împreună înseamnă prietenii, muncă, discuții constructive, învățarea unul de la celălalt și de ce nu distracție, veselie, joacă. Conex cu participarea la activitățile enumerate anterior trebuie menționată contribuția voluntarilor la strângerea de fonduri, colecte de cărți, îmbrăcăminte, dulciuri rechizite școlare.

Copiii și tinerii noștri își dezvoltă aptitudinile și în raport cu mediul de viață creat în instituție. Faptul că ei au alături persoane care le oferă atenție, încredere, libertate de exprimare îi determină să reacționeze mai pozitiv, să fie mai comunicativi, mai cooperanți, mai siguri pe ceea ce fac, mai dornici să afle lucruri noi, să se implice în activități cu bucurie și implicit, să obțină performanțe mai bune pe toate planurile vieții.

Adrian Nicolau evidențiază faptul că F. Heider are meritul de a fi atras atenția că este foarte

important să ținem cont de mentalitatea psihologică ce determină o persoană să ia o anumită atitudine sau alta (Neculau, 1996, p. 209). Aspectele privind modul de implicare și de derulare a activității voluntarilor în cadrul instituției noastre întăresc ideea conform căreia orice om este apt să desfășoare activități de modificare a comportamentului celui cu care intră într-o relație umană sau socială, iar participarea

socială contribuie la îmbunătățirea performanțelor umane, câștigurile fiind pentru ambele părți implicate.

Astfel, pentru copiii și tinerii noștri beneficiari, comportamentul, responsabilitatea și participarea voluntarului pot deveni semnificative și în același timp se pot constitui în modele educaționale.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. Boncu, Ș. (1999) *Psihologie și societate*. Iași: Editura Erola
2. Boncu, Ș. (2005) *Procese interpersonale. Auto-dezvăluire, atracție interpersonală și ajutorare*. Iași: Editura Institutul European
3. Chelcea, S. (2006) *Psihosociologie. Teorie și aplicații*. București: Editura Economică
4. Moscovici, S., coord. (1998) *Psihologia socială a relațiilor cu celălalt*. Iași: Polirom
5. Neculau, A., coord. (1996) *Psihologie Socială. Aspecte contemporane*. Iași: Polirom
6. *Legea privind reglementarea activității de voluntariat în România*, 18 februarie, 2014

VOLUNTARIATUL - O ȘANSĂ PENTRU DEZVOLTAREA COMUNITĂȚII

VOLUNTEERING, A CHANCE FOR COMMUNITY DEVELOPMENT

*Ana Darie, președinte
Cristina Elena Demetercă, vicepreședinte
Asociația Cultural Social Economică Christiana
Filiala Piatra Neamț*

Abstract

In 2014 it came into force the Law 78/2014 on the regulation of volunteering in Romania, with a number of beneficial changes to the operating especially in the field of civil society. Volume Federation has initiated a national program of voluntary pilot certificate and joined the Asociația Cultural Social Economică Christiana, sensing the opportunities offered by the motivating volunteers with which it operates. Given that many young people can not find enough reasons to get involved in volunteering, many people over a second youth, have increased interest to engage in voluntary community. For our organization is an opportunity to put face to face two generations and develop projects together with volunteers, managed to activate new abilities in the two groups.

Keywords: *volunteering, chance, young, community, Christiana*

Declarația Universală cu privire la voluntariat adoptată de Comitetul Director Internațional al IAVE – The International Association for Volunteer Effort, în a XV-a Conferință Mondială de la Amsterdam, Ianuarie 2001, în Anul Internațional al Voluntarilor susține că voluntariatul este o componentă a societății civile. El însușetește cele mai nobile aspirații ale omenirii – pacea, libertatea, oportunitatea, siguranța și justiția pentru toate persoanele.

Trăim într-o țară unde democrația este o adevărată provocare, provocare ce încă nu reușim să o deslușim și este normal având în vedere faptul că România timp de 45 de ani a fost un stat comunist totalitar, fostele partide politice ce au stat închise în toată această perioadă au reapărut imediat după revoluție, iar pentru populația ce a fost constrânsă atât din punct de vedere social cât și economic, Revoluția din decembrie 1989 a reprezentat acea speranță de a trăi într-un stat democratic, a cărei societate abundă în valori prospere și plină de modele pentru urmașii țării.

Imediat după Revoluție în 1990 începe deja procesul de negociere pentru aderarea României la UE, ea fiind de altfel și prima țară din Europa Centrală și de Est care va demara relații oficiale cu Comunitatea Europeană. Până în anul 2007 când Romania va adera la UE ca membru cu drepturi depline aceasta va trebui să adopte aquis-ul, respectiv legislația construită pe baza Tratatelor fondatoare ale Uniunii.

Astfel, la 1 ianuarie 2007 România³ devine Stat membru al Uniunii Europene, iar această calitate implică pentru țara noastră atât drepturi cât și obligații, care derivă din tratatele și legislația adoptate de Uniunea Europeană de la înființare și până în prezent.

Dar, încă din anii 1990 în România prin instrumentele financiare de pre-aderare PHARE⁴ s-a încercat restructurarea economică și schimbarea politică masivă, iar din 1999 prin SAPARD și ISPA s-au finanțat proiecte din domeniul dezvoltării rurale, agricultură, a infrastructurii de transport și mediu.

³ ec.europa.eu › Comisia Europeană › România

⁴ <https://ro.wikipedia.org/wiki/PHARE>

Unul din obiectivele instrumentului PHARE este promovarea coeziunii sociale și economice, obiectiv care contribuie la dezvoltarea Uniunii Europene prin reducerea disparităților⁵ între regiuni și promovarea oportunităților egale pentru toți.

O categorie importantă a cărui rol este de a asigura coeziunea societății și incluziunea socială prin rolul său este voluntarul, care prin activitatea sa de voluntariat contribuie la creșterea toleranței popoarelor față de grupurile defavorizate din societate, reducerea rasismului și prejudecăților.

Voluntariatul în România se reinventează în anul 1990 când apar primii voluntari ce sosesc cu organizații internaționale precum PEACE CORPS, iar alte organizații internaționale încep să-și stabilească filiale în România aducând totodată cu ele experiența în lucrul cu voluntarii și coordonarea lor. Tot în acea perioadă, ONG-urile românești încep timid să implice voluntari locali în activitățile lor, iar în 1997 apar primele Centre de voluntariat.

Pentru români activitatea de voluntariat nu era chiar o necunoscută având în vedere că toate marile construcții din perioada post-decembristă sau acțiunile cum ar fi cele de alfabetizare, colectarea de hârtie, de sticle și borcane, colectarea de fier vechi, sau la acele acțiuni de toamnă târzie când populația (atât persoane adulte cât și tineri) era scoasă în câmp pentru a aduna recolta era tot o formă de „voluntariat”, dar ascunsă sub masca unui voluntariat patriotic care încet ajunsese să fie doar patriotic, iar gravitatea acestui „tip de voluntariat”, consta în obligativitatea lui, iar neacceptarea atrăgea sancțiuni și metode de constrângere pentru acele persoane care se împotriveau sistemului comunist.

Având în vedere finanțările care erau direcționate către România prin instrumentele financiare specifice atât pentru perioada de pre-aderare cât și după aderarea țării noastre la Uniunea Europeană, proiecte care urmau să fie implementate, multe dintre ele aveau nevoie și de voluntari în derularea activităților. Astfel, în

2001 este publicată Legea⁶ voluntariatului, 195/2001, în Monitorul Oficial Partea I nr. 206 din 24.04.2001, dar așa cum știm această lege avea limite care blocau atât persoana care dorea să se implice în activități de voluntariat, cât și organizațiile neguvernamentale care aveau nevoie de voluntari în derularea de proiecte. Începând cu decembrie 2010 se înființează Federația Volum⁷ sau Federația care sprijină dezvoltarea voluntariatului în România formată din mai multe asociații și fundații (la ora actuală 53 de asociații, 9 fundații și 1 federație) a cărei misiune este de facilitare a dialogului și acțiunii comune a tuturor factorilor interesați de mișcarea de voluntariat în vederea dezvoltării sustenabile a voluntariatului în România. Aceasta va iniția o amplă campanie de advocacy și lobby în vederea modificării vechiului act legislativ, campanie care va consta în dezbateri, consultări publice, mese rotunde, dezbateri parlamentare, întâlniri cu deputați din toate partidele indiferent de culoarea politică, campanii TV de promovare a voluntariatului, în vederea modificării Legii voluntariatului 195/2001.

Ajungem la momentul anului 2014 când este promulgată noua Lege a voluntariatului 78/2014, lege care diferă de cea veche prin definirea mai clară a voluntariatului ca experiență profesională și/sau de specialitate, în funcție de tipul activității, fiind un pas spre normalitate într-o societate unde se pune mare accent pe experiență la angajare, în condițiile în care sistemul educațional rămâne predominant teoretic. De asemenea, vine să acopere acel gol important în dezvoltarea profesională, în mod special pentru tânăra generație, dar beneficiile se extind și asupra organizațiilor neguvernamentale care depind de astfel de activități.

Un alt beneficiu al actualei Legi este „obligația părților de a încheia un contract scris de voluntariat, în limba română, care este înregistrat la registrul de evidență anterior începerii activității, conf. art. 11. Aceste contracte de voluntariat pot fi încheiate doar de ONG-uri, nu și de companii. Articolele 12 și 13 din prezenta Lege prevede drepturile și obligațiile care le au

⁵ www.rejournal.eu/sites/...ro/.../je202420ionica.pdf

⁶ www.dreptonline.ro/legislatie/legea_voluntariatului.php

⁷ federatiavolum.ro

voluntarii în urma încheierii contractelor de voluntariat, dar este important de știut că voluntariatul nu este considerat vechime în muncă și nu este inclus în sistemul de asigurări sociale sau în sistemul de pensii, având în vedere că activitatea de voluntariat nu este o activitate remunerată.

La puncte benefice ale prezentei legi ca o recompensa pentru activitatea de voluntar la cererea acestuia, organizația gazdă trebuie să-i elibereze un certificat de voluntariat conf.art.10 pct.4 la care se anexează un raport de activitate, certificat ce-i poate aduce un plus valoare în CV-ul viitorului candidat pentru ocuparea unui post. Acest lucru nu constrânge pe viitorii angajatorii, care sunt liberi să organizeze concursuri fără a ține cont de certificatul de voluntariat în vederea acordării de punctaj suplimentar.

Totuși, pentru a concluziona actuala Lege a voluntariatului, 78/2014, prin recunoașterea activității de voluntariat ca experiență profesională vine în întâmpinarea persoanelor care doresc să-și lărgescă orizontul profesional, având în vedere faptul ca voluntariatul este o activitate complexă, iar dincolo de experiența profesională trebuie să avem în vedere satisfacția voluntarului de a fi participat la o cauză socială, contribuind în acest sens la dezvoltarea solidarității.

Asociația Cultural Social Economică Christiana, din județul Neamț, se numără printre cele 125 de organizații non-guvernamentale care vor putea elibera certificate de voluntariat. Acest drept ne revine în urma parcurgerii procesului de Pilotare a Certificatului de Voluntariat coordonat de către Federația Volum pentru o perioada de 6 luni, cu scopul finalizării formei *Certificatului de Voluntar*.

Deoarece am dorit să facem și o informare la nivelul comunității, prin proiectul CHANCE (șansă - lb. en) am reușit să facem cunoscută Legea voluntariatului 78/2014 în trei instituții de învățământ din Piatra Neamț. În campaniile ce

le-am derulat în aceste instituții pe lângă informarea tinerilor cu privire la noua Lege a voluntariatului, am creat o bază de date cu cei care si-au manifestat dorința de a activa ca voluntar în diferite domenii.

Numărul celor care s-au înscris a fost de 147 de tineri, cu vârste cuprinse între 15 și 18 ani, iar printre domeniile de activitate unde ar dori să activeze putem enumera în ordinea selectării artă/cultură, educație, social, sport, sănătate și mediu. Timpul pe care și l-ar permite să se implice ca voluntar în diverse activități ar fi de 2 – 4 ore, iar beneficiarii să fie copii și tineri. Trebuie să remarcăm și feedbackul chestionarelor (în număr de 217) ce au fost completate în cadrul aceluiași proiect și anume, care este părerea lor despre voluntariat și despre activitatea de voluntariat răspunsurile lor au fost la superlativ.

Ca o concluzie, se remarcă faptul că tinerii privesc voluntariatul ca un trend sau o dovadă de altruism, depinde de structura fiecărui tânăr, de mediul de proveniență, de nivelul de educație și în mod special de nivelul de implicare (daca a existat) în activități de voluntariat. De asemenea, s-a constatat (în urma campaniei de informare în școli) că mulți dintre tineri nu cunosc foarte multe despre voluntariat, nu sunt hotărâți în ce domenii să se implice, dar oricare ar fi domeniul ei trebuie să aibă în vedere faptul că activitatea de voluntariat le oferă posibilitatea de a se dezvolta atât în plan personal cât și profesional.

În încheierea acestui articol dorim să dăm o notă de optimism tuturor celor care doresc să se implice în activități de voluntariat prin citarea unei celebre declarații rostite în cadrul Organizației Națiunilor Unite și anume: „*Noi oamenii avem puterea de a schimba lumea.*”

Suștinem această declarație și de asemenea putem garanta faptul că într-adevăr noi oamenii avem această putere dacă suntem destul de determinați și luptăm împotriva prejudecăților sociale.

WEBGRAFIE

1. ec.europa.eu › Comisia Europeană › România
2. <https://ro.wikipedia.org/wiki/PHARE>
3. www.rejournal.eu/sites/.../je202420ionica.pdf
4. www.dreptonline.ro/legislatie/legea_voluntariatului.php
5. federatiavolum.ro

VOLUNTARIAT ÎN CADRUL ORGANIZAȚIEI UMANITARE CONCORDIA STUDIU DE CAZ

VOLUNTEERING IN CONCORDIA ORGANISATION – CASE STUDY

Natalia Andronachi, Responsabil Program Voluntari
Organizația Umanitară CONCORDIA

Abstract

Concordia is an independent, non-governmental and non-profit organization with international activities and a history of over 24 years in Romania. Its mission is supporting families in difficult situations and social, educational and professional (re)integration of children, youth and adults towards an independent and responsible life.

The main services of CONCORDIA ensure the accomplishment of its mission: care and education for children and youth in family-like houses, professional training, counselling and professional orientation, protected housing, workshops for development of the necessary abilities for an independent life, overnight housing, day-care centres for children, and community services. Our projects and services take place in Bucharest, Ploiești and Ariceștii-Rahtivani, Prahova County, and target over 450 persons every year.

Volunteering is an important element within the activities in each project, as there are various types of involvement for those who wish to contribute to the mission of the organization. A long term volunteering programme has been developed for foreign volunteers, for a time period of 6 months and up to one year. During this time, the volunteers are accommodated and work within the projects, with a fulltime schedule, after having received intensive linguistic and specialized training beforehand. At the same time, there are local volunteers, who are involved in weekly activities and contribute to the social (re)integration of the beneficiaries of the organization. This type of volunteering is being developed together with private companies and individuals and is a strategy we wish to further consolidate in the future.

Key words: *Volunteering, social (re)integration, developing of abilities, empowerment, open society*

CONCORDIA este o organizație independentă, neguvernamentală și non-profit, activă la nivel internațional, cu un istoric de peste 24 de ani în România, care are ca misiune susținerea familiilor aflate în dificultate și (re)integrarea socială, familială, școlară și profesională a copiilor, tinerilor și adulților spre o viață independentă și responsabilă.

Principalele servicii ale CONCORDIA asigură îndeplinirea misiunii sale: îngrijire și educație pentru copii și tineri în case de tip familial, educație vocațională și formare profesională, consiliere și orientare profesională, locuințe

protejate, ateliere pentru deprinderea abilităților de viață independentă, adăpost de noapte, centru de zi pentru copii și servicii în comunitate. Proiectele noastre se derulează în București, Ploiești și Ariceștii – Rahtivani, Județul Prahova, și se adresează unui număr de peste 450 persoane în fiecare an.

Voluntariatul reprezintă un element important în desfășurarea activității din fiecare proiect, existând diferite posibilități de implicare pentru persoanele doritoare să contribuie la realizarea misiunii organizației. Pentru voluntarii străini, a fost dezvoltat un program de voluntariat de lungă

durată pentru o perioadă șase luni până la un an, în care aceștia locuiesc și activează în cadrul proiectelor având un program zilnic complet, după ce în primă fază beneficiază de o perioadă intensivă de pregătire lingvistică și de specialitate. De asemenea, se lucrează cu voluntarii locali, care se implică în activități săptămânale și contribuie mai ales la (re)integrarea socială a beneficiarilor organizației. Acest tip de voluntariat este dezvoltat în cooperare cu persoane sau companii private și este o direcție pe care vrem să o consolidăm mai mult pe viitor.

În acest articol vom prezenta programul de voluntariat pentru străini, precum și un proiect de voluntariat dezvoltat împreună cu o companie privată și care a avut ca beneficiari cincisprezece tineri.

Programul de voluntariat pentru străini.

De-a lungul ultimilor zece ani, a fost dezvoltat un program complex, conceput pentru a răspunde pe de o parte nevoilor Organizației Umanitare CONCORDIA, dar și așteptărilor pe care voluntarii le au în momentul când intră în program.

În luna septembrie a fiecărui an, în cadrul Organizației Umanitare CONCORDIA sosește un grup de aproximativ 10 persoane, iar din două în două luni vin grupuri mai mici de până la cinci persoane, este vorba de voluntari veniți din state membre ale Uniunii Europene. Cel mai des, aceștia sunt absolvenți de liceu, care provin din Austria și Germania și doresc să acumuleze experiență practică, înainte de a începe să studieze, sau chiar înainte de a-și fi ales direcția de studiu. Ei rămân pentru o perioadă între șase luni și un an, cu posibilitate de prelungire.

La sosirea în țară, tinerii voluntari sunt găzduiți în unul dintre centrele CONCORDIA din București, aici ei beneficiază de o perioadă de pregătire de șase săptămâni. În acest timp voluntarii fac cunoștință cu casa și regulile de funcționare ale casei, sunt implicați în activitățile de curățenie și gospodărire ale casei, dar și recreative și de socializare cu ceilalți locatari, de obicei tinerii beneficiari care locuiesc în casă, sau alți oaspeți ai organizației. Voluntarii participă la un curs intensiv de limba română de 90 de ore, cu un program de trei ore pe zi, curs ținut de doamna Rodica Cojocar, profesor cu o experiență de peste zece ani de predare a

limbii române pentru străini. La finalul cursului cei mai mulți dintre voluntari sunt capabili să poarte conversații fluent în limba română și nu au dificultăți prea mari de înțelegere, ajungând să stăpânească limba română la un bun nivel de conversație. Pe lângă lecțiile de limba română și activitatea curentă a casei, voluntarii sunt implicați în sesiuni de pregătire pe teme variate, ei primesc instruire de prim ajutor și protecția muncii, sunt organizate seminare teoretice și practice pe teme de pedagogie și psihologie, cum ar fi modele de atașament emoțional și comportament al copiilor, atitudini și abordare în munca cu persoanele care au suferit traume, boli psihice și boli infecțioase, distanță și apropiere, Istoria României, comunicare nonviolentă, metode și instrumente pentru jocuri și activități cu tinerii și adulții.

Pe parcursul perioadei de pregătire voluntarii vizitează proiectele CONCORDIA aflate în București și județul Prahova, precum și comunitatea din cartierul sărac Mimiș de la marginea municipiului Ploiești, astfel ei au ocazia să cunoască cazurile specifice ale situației beneficiarilor, contextul din care provin persoanele cu care urmează să lucreze, de asemenea ei pot să-și facă propriile impresii despre proiectele în care se vor implica și unde își vor putea valorifica talentele și interesele individuale. La sfârșitul perioadei de pregătire, în funcție de dorința voluntarilor, dar și pe baza nevoilor organizației la momentul respectiv, voluntarii sunt repartizați în fiecare proiect unde își vor desfășura activitatea și unde vor locui alături de beneficiarii organizației. Atât în perioada de pregătire, cât și după începerea activității propriu-zise, voluntarii sunt coordonați de un coordonator responsabil de programul voluntarilor.

În timpul perioadei de pregătire coordonatorul de voluntari le propune acestora participarea într-un proiect comun, diferit de la o perioadă la alta și de la un program de voluntariat la altul (ultimele proiecte comune au fost legate de amenajarea unui spațiu de depozitare pentru donații, din cadrul unui centru unde sunt găzduiți copii din CONCORDIA sau amenajarea unui spațiu pentru întâlniri într-un centru pentru persoane adulte). De asemenea, coordonatorul organizează activități periodice cu voluntarii,

anual se desfășoară două vizite sau excursii tematice pentru tot grupul de voluntari, precum și vizite în București pentru fiecare nou grup de voluntari străini pentru a cunoaște orașul.

Coordonatorul de voluntari încurajează fiecare voluntar să fie deschis către toate activitățile propuse, către toate proiectele organizației (după ce vizitează toate proiectele și le cunosc, ei sunt îndrumați spre deschidere și disponibilitate de a lucra în oricare dintre ele). În timpul perioadei de pregătire coordonatorul de voluntari evaluează și urmărește pe de o parte nevoile de resurse în proiectele organizației (înainte de sosirea unui grup de voluntari coordonatorul poartă discuții de analiză de nevoi) și pe de altă parte abilitățile, preferințele și motivația personală a voluntarului, astfel încât la momentul în care coordonatorul propune voluntarilor alocarea către proiecte să existe o potrivire care conduce la îndeplinirea obiectivelor.

Obiectivul principal al coordonatorului de voluntari este ca fiecare voluntar care este inclus în programul de voluntariat al CONCORDIA să parcurgă și să finalizeze cu succes perioada de voluntariat pe care și-o propune la începutul programului, fiecare proiect al organizației să aibă implicat cel puțin un voluntar, care acționează ca o resursă suplimentară, de ajutor pentru realizarea proiectului.

Periodic sunt organizate întâlniri individuale, dar și alături de ceilalți voluntari de analiză, sinteză, reflecție și propuneri. În aceeași măsură, în timpul programului de voluntariat coordonatorul este în permanentă legătură cu responsabilii de proiecte pentru a analiza nevoile lor în privința muncii voluntare, rezultatele remarcabile, oportunitățile de îmbunătățire și dezvoltare.

Pentru o bună desfășurare a stagiilor de voluntariat este necesară implementarea unei serii de instrumente și metodologii specifice precum acțiuni specifice de recrutare de voluntari, cum ar fi transmitere de anunțuri, participare la întâlniri și sesiuni de lucru naționale și internaționale, definirea unei fișe a voluntarului, fișe de monitorizare, evaluare: evaluare individuală la început de program și la sfârșit, evaluare comună la jumătatea programului de voluntariat. În plus, colaborarea continuă și

ulterior încheierii programului de voluntariat prin feedback, dar și sprijin și colaborare în acțiuni ulterioare.

Ulterior programului, voluntarii menționează că: „am venit copil și am plecat adult”, parcurgerea programului de voluntariat îi ajută să-și găsească un drum, să se orienteze profesional, să parcurgă o practică de specialitate, să dobândească competențe interculturale, să învețe o limbă străină și să descopere un nou univers cultural și social.

La nivelul organizației, voluntarii sunt o resursă fără de care proiectele noastre nu ar atinge aceleași rezultate. Aceștia au un impact pozitiv în viața copiilor și a tinerilor din proiectele CONCORDIA, și prin prisma faptului că vin dintr-o țară occidentală, cu o perspectivă proaspătă, sunt motivați să lucreze cu copiii și nu au prejudecăți legate de originea socială sau etnică a beneficiarilor. Copiii au ocazia să vorbească și să învețe o limbă străină alături de un vorbitor nativ, să afle lucruri noi despre țara de origine și povestea de viață a voluntarilor, să descopere o perspectivă nouă și deschisă asupra vieții și a lumii în general. Pentru că stau pentru o perioadă de cel puțin șase luni, voluntarii au timp să formeze legături puternice de prietenie cu copiii, acestea devin permanente, ceea ce îi face pe voluntari să revină și să mențină legătura cu copiii din proiectele în care au lucrat. Considerăm că programul de voluntariat pentru cetățenii străini desfășurat de către Organizația Umanitară CONCORDIA contribuie la consolidarea valorilor europene, de solidaritate și unitate în diversitate.

Proiect de voluntariat Coaching Heroes

În cele ce urmează ne vom referi la proiectul de voluntariat Coaching Heroes desfășurat de către un grup de voluntariat din cadrul companiei HP – GEBOC din București, în parteneriat cu Organizația Umanitară CONCORDIA.

Proiectul Coaching Heroes a adus împreună două lumi aparent diferite: o echipă de 29 de voluntari, angajați într-o companie importantă din domeniul tehnologiei informației din România, și un grup de 15 tineri, venind dintr-un mediu social defavorizat, care locuiesc în case de tip

familial în cadrul O. U. CONCORDIA, în județul Prahova și care au fost selectați pe baza motivației și a altor criterii obiective să participe la proiect. Pe parcursul a șase luni au avut loc 24 de întâlniri, cu sesiuni de training și workshop-uri de grup, urmate de sesiuni individuale de coaching, cu mentori care să-i ajute să se poziționeze în societate și să-și dezvolte aptitudini profesionale. Elevii au participat activ și au explorat ce înseamnă pentru ei o carieră de succes. Ei și-au dezvoltat, printre altele, noi abilități de comunicare, creativitate, leadership, public speaking, și-au îmbunătățit cunoștințele de engleză și de operare pe calculator.

Tinerii sprijiniți de coach și-au construit strategii personale cu obiective pe termen lung bazate pe abilitățile și talentele personale pe care le vor urma și după finalizarea proiectului.

Reușita proiectului se identifică și în declarația unui tânăr participant la sesiunile organizate săptămânal pe parcursul celor șase luni: „Am învățat despre mine, despre oameni în general, și cum fiecare dintre noi contează. Am învățat că merită să lupti pentru visele tale și să muncești oricât este nevoie pentru a le realiza.” (*Lucian, 17 ani*)

Acest proiect de voluntariat a fost inițiat de către voluntari și a avut ca obiectiv implicarea unor tineri care provin din medii sociale defavorizate în activități care să le sporească șansele de reușită școlară și integrare ulterioară pe piața muncii, dar și continuarea studiilor prin explorarea comună a posibilităților pe care le pune la dispoziție societatea contemporană. Sesiunile de formare și coaching s-au desfășurat în zilele de sâmbătă, așa încât și unii și ceilalți să se poată dedica fără rezerve sau presiunea timpului activităților din program.

Rolul voluntarilor s-a extins de la etapa de pregătire la cea de livrare a sesiunilor de coaching și training. Au fost valorificate creativitatea și diversele abilități ale angajaților pentru pregătirea materialelor și desfășurarea a sesiunilor, în adaptarea informațiilor transmise pe înțelesul tinerilor, dar și transmiterea într-un mod cât mai atrăgător. Ulterior fiecărei sesiuni, rezultatele au fost evaluate și preluate în planificarea următoarelor întâlniri.

Proiectul își propune să urmărească evoluția tinerilor participanți la acest program, pentru a putea adapta și replica pe viitor acest model. Din evaluarea ulterioară se poate constata că abilitățile și cunoștințele acumulate sunt transferate către colegii mai mici ai tinerilor participanți la proiect. Experiența câștigată din activitățile și interacțiunea cu voluntarii HP, îi abilitază pe tineri să devină la rândul lor formatori de opinie și să transmită mai departe cele învățate. Considerăm că atât tinerii cât și voluntarii au beneficiat de acest proiect prin prisma dezvoltării de abilități și competențe noi, prin deschiderea socială practică și acceptarea celui alt din mediul din care vine, dar și cu propria experiență.

Implicarea voluntarilor în proiectele sociale ale Organizației Umanitare CONCORDIA contribuie la îndeplinirea misiunii de sprijin, integrare și reintegrare socială a copiilor, tinerilor și adulților defavorizați social. În plus, această colaborare contribuie și la o coeziune și înțelegere socială mai bună între persoane și categorii sociale care în mod curent nu s-ar intersecta. Contactul cu persoane ancorate în viața profesională și publică reprezintă pentru beneficiarii noștri un factor crucial de empowerment, o abilitare socială esențială pentru deschiderea unor posibilități de participare la viața socială în prezent pe viitor.

Organizația noastră dorește să dezvolte activitățile de voluntariat cu implicarea persoanelor din comunitatea locală, pentru a contribui la o deschidere mai mare a societății față de persoanele defavorizate social, o înțelegere mai bună a faptului că orice copil și tânăr care primește o șansă de a-și descoperi și dezvolta potențialul poate realiza lucruri importante și valoroase, cu alte cuvinte toată societatea are de câștigat prin dezvoltarea voluntariatului și sprijinirea inițiativelor de voluntariat.

Pentru informații, sugestii și propuneri de colaborare, puteți consulta pagina noastră web: www.concordia.or.at/romania și ne puteți scrie la adresa de e-mail volontariat@concordia.or.at, persoană de contact Natalia Andronachi.

Sursa fotografiilor: Arhiva Organizației Umanitare CONCORDIA

WEBOGRAFIE

1. <http://www.concordia.or.at/romania/en/despre-concordia.html>
2. <http://www.concordia.or.at/romania/en/acasa/vreau-sa-ma-implic/fii-voluntar-pentru-copiii-nostri.html>
3. <http://www.galavoluntarilor.ro/finalist/coaching-heroes-715>
4. <http://www.galavoluntarilor.ro/finalist/romana-sator-686>

DIN ACTIVITATEA FICE ROMÂNIA / FICE ROMÂNIA ACTIVITIES

REZOLUȚIA FICE ROMÂNIA LA 25 DE ANI DE EXISTENȚĂ. COPILUL, PRIORITATEA ABSOLUTĂ A UNUI STAT CLĂDIT PE VALORILE DEMOCRAȚIEI ȘI ALE UMANISMULUI /

FICE ROMANIA RESOLUTION AT 25 YEARS OF EXISTENCE. CHILD, THE ABSOLUTE PRIORITY OF A STATE BUILT ON THE VALUES OF DEMOCRACY AND HUMANISM

FICE Romania has organized the International Conference "25 years for defending children's rights", celebrating a quarter of century of its establishment, held at the Parliament Palace, under the patronage of the Romanian Senate, on September the 24th, 2015.

The participants at the meeting - professionals in education, social work, psychology, legal sciences, public administration, the media, as well as parliamentary and governmental representatives, local authority and civic society - have launched FICE Romania Resolution at 25 years of existence - Child, the absolute priority of a state built on the values of democracy and humanism. The document is addressed to the Romanian political class, the Parliament, Government, state institutions and society as a whole and represents a call to responsibility, solidarity and social commitment to the cause of children in Romania.

Federația Internațională a Comunităților Educative, Secțiunea România – FICE România a organizat Conferința Internațională cu tema „25 de ani pentru apărarea drepturilor copiilor”, dedicată aniversării unui sfert de secol de la fondare, eveniment desfășurat la Palatul Parlamentului, sub înaltul patronaj al Senatului României, la data de 24 septembrie 2015.

Participanții la reuniune – profesioniști în educație, asistență socială, psihologie, științe juridice, administrație publică, mass-media, precum și reprezentanți parlamentari și guvernamentali, ai autorității locale și ai societății civile – au lansat *Rezoluția FICE România la 25 de ani de existență Copilul, prioritate absolută a unui stat clădit pe valorile democrației și ale umanismului*. Documentul este adresat către clasa politică românească, Parlament, Guvern, instituțiile statului, societatea în ansamblu și reprezintă un apel la responsabilitate, solidaritate și implicare socială pentru cauza copiilor din România.

FICE ROMÂNIA a fost înființată în anul 1990 ca organizație non-profit, având ca obiect de activitate protecția și asistența socială a copiilor aflați în dificultate. Ca parte a FICE (Federația

Internațională a Comunităților Educaționale), organizație internațională de anvergură, înființată în 1948 sub patronajul UNESCO, cu statut consultativ pe lângă UNESCO, UNICEF, ECOSOC, Consiliul Europei, FICE România a devenit, încă de la înființare, promotorul în România al principiilor și valorilor privitoare la drepturile fundamentale ale copilului, având, în acest domeniu, un **incontestabil statut de pionierat**. Organizația s-a născut într-o epocă și o realitate socială complicate, în care problema copiilor aflați în situații de risc constituia un adevărat fenomen național, de mare gravitate, o dramă a României și a Europei. Din 1990, FICE ROMÂNIA s-a implicat activ, prin idei, acțiuni, programe și proiecte, în domeniul asistenței și protecției sociale a copiilor în dificultate, desfășurând **o activitate de anvergură națională și internațională**. În acest proces de mare complexitate și dificultate, a beneficiat de colaborarea unor profesioniști, experți, specialiști, cadre didactice universitare, personalități ale științei și culturii, factori administrativi, decidenți politici, care, cu toții, s-au implicat în procesul de schimbare a stării de lucruri în acest domeniu, sub egida FICE ROMÂNIA. Ca element de identitate la nivelul societății civile românești, prin viziunea și

misiunea sa, FICE ROMÂNIA, organizație fundamentată pe valorile universale ale umanismului, își concepe și desfășoară activitatea **pe baze voluntariale**, fiind dedicată intereselor celei mai sensibile și vulnerabile categorii umane a societății, copiii aflați în situații de risc. În acest cadru conceptual și practic, FICE ROMÂNIA promovează valori și atitudini precum **responsabilitatea socială, solidaritatea umană, implicarea, participarea activă, colaborarea cu instituțiile și organismele statului** în direcția misiunii asumate prin statutul organizației. De la înființare până în prezent, de-a lungul unei activități de 25 de ani, FICE ROMÂNIA a inițiat și a desfășurat o gamă întinsă de activități, proiecte și programe, prin care a contribuit, în mod semnificativ, la rezolvarea ori atenuarea unor stări de lucruri dramatice, la nivel colectiv ori individual, și, în același timp, la **dezvoltarea sistemului protecției și asistenței sociale din România** în spiritul celor mai avansate țări în domeniu. Unele dintre aceste **inițiative originale ale FICE ROMÂNIA** au fost, ulterior, **asimilate la nivel național**. Astăzi, în 2015, FICE ROMÂNIA este o organizație cu un statut bine conturat, cu o identitate clar definită, construită pe principiile și valorile asumate prin însăși misiunea sa. Printr-o activitate neîntreruptă în domeniu, prin inițiativele și contribuția la dezvoltarea sistemului de protecție și asistență socială a copilului, FICE ROMÂNIA este astăzi **un punct de reper al domeniului la nivel național și internațional**.

La un sfert de secol de existență și activitate complexă pe planul protecției sociale a copilului și al educației, FICE ROMÂNIA își afirmă **principiile și prioritățile de viziune și de acțiune** pe baza cărora își concepe activitatea prezentă și viitoare:

1. FICE ROMÂNIA consideră **copilul cea mai importantă prioritate a societății**. Acest principiu imuabil exprimă însuși sensul existenței organizației, misiunea și rolul ei în societate, linia ei fundamentală de acțiune în prezent și în viitor.

2. În concepția FICE ROMÂNIA, asigurarea drepturilor copilului, între care cele mai importante sunt dreptul la viață, dreptul la existență normală, dreptul la dezvoltare în condiții optime, dreptul la educație de calitate,

dreptul la șanse egale, **trebuie asumată ca prioritate** la nivelul statului și al întregii societăți. Drepturile copilului preced orice alte priorități și interese de ordin public. Copilul reprezintă o **cauză comună** pentru întreaga societate, în **spiritul valorilor universale ale umanismului**, de aceea acțiunea în favoarea lui trebuie să întrunească **solidaritatea** tuturor forțelor din stat, la nivel politic, administrativ, social, civil, educațional, științific etc.

3. În contextul acestei priorități, **copiii aflați în situații de risc** (abandonati, orfani, proveniți din medii defavorizate, din familii monoparentale ori destrămate, din comunități sărace, din mediul rural etc.) necesită o atenție specială, care trebuie tradusă în politici, programe, proiecte, inițiative având drept obiectiv îmbunătățirea situației lor, asigurarea drepturilor lor fundamentale, integrarea lor în sistemul protecției și asistenței sociale și în cel educațional.

4. Pentru FICE ROMÂNIA **asigurarea drepturilor copiilor în general și, în special, a celor aflați în situații de risc rămâne obiectivul fundamental al misiunii sale**. În direcția acestui obiectiv, își concepe și își proiectează activitatea pentru următorul interval.

5. Activitatea FICE ROMÂNIA se va desfășura, și în următoarea perioadă, pe **mai multe linii de acțiune**. **Prima** o constituie **activitățile concrete, practice**, în contact direct cu realitatea socială, traduse prin inițiative, acțiuni, programe, proiecte, desfășurate în colaborare cu instituțiile statului sau cu alte organisme de profil. **Cea de-a doua** se referă la **activitatea de formare a profesioniștilor și specialiștilor** prin programe de formare, cursuri, proiecte, prin schimburi de experiență și de bune practici, prin mobilități în domeniul protecției sociale și al educației, la nivel național și internațional. **A treia linie** de acțiune privește **activitatea științifică**, realizată prin conferințe științifice internaționale, simpozioane, seminare, mese rotunde, workshopuri, dezbateri și alte manifestări de acest gen, precum și prin **editarea revistei organizației Protecția socială a copilului**, publicație științifică de elită, un adevărat **brand editorial** al domeniului în România și străinătate, apreciată la nivel național și internațional.

6. O atenție specială va acorda FICE ROMÂNIA **implicării în activitățile sale a cât mai mulți profesioniști, specialiști și experți** ai domeniului în vederea folosirii expertizei și experienței acestora în programele și proiectele sale.

7. În activitatea sa viitoare, FICE ROMÂNIA va lua în considerare și **bunele practici dezvoltate la nivel internațional** de către secțiunile naționale ale FICE, care au dus la obținerea de rezultate semnificative în domeniul protecției și asistenței sociale și educaționale a copiilor și tinerilor. Experiența, bunele practici, rezultatele unor secțiuni naționale precum FICE ISRAEL, FICE FINLANDA, FICE GERMANIA, FICE AUSTRIA, FICE OLANDA, FICE SUA etc. vor fi studiate și valorificate în spiritul colaborării la nivel internațional din cadrul organizației.

8. Tot în direcția dezvoltării proiectate pentru intervalul imediat următor, atât ca extindere cât și ca substanță, FICE ROMÂNIA își va consolida **fundamentarea științifică** a acțiunii sale complexe, prin implicarea în activități a **noi cercetători, oameni de știință, cadre didactice universitare**, care, prin opera și expertiza lor în domeniul științelor educației și în domenii inter-și transdisciplinare, își pot aduce o valoroasă contribuție în acest proces cu o miză socială majoră.

9. FICE ROMÂNIA își propune să-și dezvolte **colaborarea cu instituțiile statului** din domeniul protecției sociale, al educației, al sănătății, muncii și familiei, al justiției etc., cu toate instituțiile și organisme a căror misiune privește direct sau indirect publicul-țintă al organizației, copiii. Această colaborare va fi obiectivată sub forma unor acțiuni, programe și proiecte comune, în care FICE România poate avea rolul de inițiator sau de partener, ori sub formă de parteneriate.

10. FICE ROMÂNIA își propune intensificarea și dezvoltarea colaborării cu **sistemul educațional românesc**, prin activități în parteneriat cu unitățile de învățământ din mediul preuniversitar, din mediul urban și din mediul rural.

11. FICE ROMÂNIA intenționează, de asemenea, extinderea colaborării sale la nivelul

societății în ansamblu și al societății civile, prin **cooperarea cu asociații, fundații, organizații non-profit** din România și din străinătate, cu organisme fără scop patrimonial.

12. În acest larg context al dezvoltării ariei sale acțiune prin intermediul colaborărilor instituționale, FICE ROMÂNIA intenționează realizarea unor **parteneriate sociale**, având ca obiectiv prioritar apărarea și promovarea drepturilor copiilor, protecția și asistența socială a acestor, integrarea lor socială, precum și alte scopuri privitoare la educare, formare și dezvoltare în spiritul valorilor europene și universale.

13. În cadrul activității sale, FICE ROMÂNIA va promova ideile și valorile fondatoare ale organizației, care privesc **responsabilitatea socială, solidaritatea umană, implicarea, voluntariatul, altruismul, generozitatea** etc. la nivelul comunității și al societății.

14. În acest context, organizația va încuraja, în mod special, **conștientizarea și implicarea tinerilor**, elevi, studenți, profesioniști în diverse domenii, **pe baze voluntariale**, în spiritul dezvoltării și asumării unei **culturi a voluntariatului**, în activitățile pe care le desfășoară în beneficiul copiilor și al apărării drepturilor lor.

15. FICE ROMÂNIA își fixează drept prioritate implicarea constantă, în calitate de inițiator ori de partener, în **proiecte europene și internaționale** în domeniul său de activitate, care implică protecția socială a copiilor și educația în ansamblu.

16. FICE ROMÂNIA își face o prioritate din **extinderea la nivel național a organizației** prin dezvoltarea de noi comunități în unități de învățământ, atât în mediul urban cât și în cel rural, și prin consolidarea celor existente.

17. În acest cadru de dezvoltare, organizația intenționează **să-și ramifice și să-și intensifice activitatea la nivel național** prin diversele formule de colaborare și prin parteneriatele sociale pe care preconizează să le instituie.

18. FICE ROMÂNIA urmează să-și dezvolte **colaborările și parteneriatele la nivel internațional**, în mod prioritar în interiorul FICE,

dar și în afara acesteia, prin inițiative și cooperări bilaterale sau multilaterale, cu instituții și organizații din Europa și din lume care au același obiect de activitate și aceeași arie de preocupări.

19. Toate aceste obiective proiectate pentru viitorul imediat și mediu sunt abordate de către FICE ROMÂNIA în **cadrul larg al principiilor și valorilor universale ale umanismului și în cel conturat de sistemul drepturilor copilului**, împărtășit atât la nivelul Uniunii Europene cât și dincolo de frontierele acesteia.

20. În acest larg context de priorități pentru următorul interval, FICE ROMÂNIA consideră că protecția și asistența socială a copiilor în general și a celor aflați în situații de risc în special, asigurarea drepturilor fundamentale ale

acestora, educația de calitate, dezvoltarea lor în spiritul valorilor europene de astăzi, accesul la șanse egale în evoluția și integrarea lor socială și profesională constituie **o temă majoră și o prioritate a statului și societății noastre**. De aceea, cu acest prilej, FICE ROMÂNIA lansează către clasa politică românească, către Parlament, către Guvern, către toate instituțiile statului și, de asemenea, către societate în ansamblul ei **un apel la responsabilitate, solidaritate și implicare socială** pentru cauza copiilor din România, care trebuie să fie **prioritatea absolută** a unui stat clădit pe valorile democrației și principiile umanismului.

FICE ROMÂNIA

24 Septembrie 2015, București

FICE ROMÂNIA SAU PLEDOARIE PENTRU DREPTURILE COPILULUI ȘI VALORILE UMANISMULUI /

FICE ROMANIA OR ADVOCACY FOR CHILDREN S RIGHTS AND THE VALUES OF HUMANISM

Prof. univ. dr. Sorin Ivan

Vicepreședinte FICE România

Director, Revista Tribuna Învățământului

Decan, Facultatea de Științe Sociale, Politice și Umaniste,

Universitatea Titu Maiorescu din București

Talking about education, social work, compassion and human solidarity, help, volunteering and things like that seems out-of-place and unrealistic in a world and a time such as those we live in. The pattern of today's existence, in a democracy and a capitalism understood superficially and limited, give it the material values, immediate interests, personal progress, accumulation of goods, career, well-being, fortune. Our society is governed by pragmatic laws, where everything is put in a mathematic ratio, everything is judged in terms of efficiency and effectiveness, under the auspices of economic laws. The economic pattern controls the existence of the contemporary man. The paradigm applies also to the individual and by its virtue, every act and every gesture must be done with respect, on the edge of a utility from the same sovereign pragmatism.

A vorbi despre educație, asistență socială, compasiune și solidaritate umană, ajutor, voluntariat și lucruri de acest gen pare deplasat și nerealist într-o lume și un timp precum cele în care trăim. Modelul existenței de azi, într-o democrație și un capitalism înțelese superficial și limitat, îl dau valorile materiale, interesele imediate, progresul personal, acumulările de bunuri, cariera, bunăstarea, averea. Mai puțin, valorile spirituale, intelectuale, educaționale, morale, sociale, într-un cuvânt *valorile omului și ale umanismului*. Societatea noastră este guvernată de legi pragmatice, în care totul se pune într-un raport matematic, totul se judecă în termeni de eficiență și eficacitate, sub auspiciile legilor economiei. Modelul economic controlează existența omului contemporan. Paradigma se aplică și la nivel individual și, în virtutea ei, orice act și orice gest trebuie făcute cu sens, în marginile unei utilități din linia aceluiași pragmatism suveran. „Sensul” înseamnă profit. Iar prin „profit” se înțelege, tot mai mult spre extrema exclusivității, profit material, care se traduce, palpabil, dezarmant de concret, prin venituri ori bunuri. Omul de azi întreprinde ceva numai dacă acel ceva îi aduce beneficii materiale. Ceea ce nu procură avantaje

de acest tip nu prezintă interes, nu merită nici măcar luat în discuție. Pentru că trăim într-o lume dură, în care trebuie să ne asigurăm supraviețuirea și, dacă se poate, un statut existențial confortabil. A lucra fără profit înseamnă a lucra împotriva propriilor interese. Această reprezentare a lucrurilor atinge un nivel de cvasi-generalitate în mentalul colectiv al societății de astăzi. Ea generează un proces de pragmatizare extremă a vieții, care ne limitează drastic existența, obligată să evolueze numai pe culoarele clar trasate ale interesului personal. Aceste rute ale pragmatismului existențial sunt despărțite de ziduri din ce în ce mai groase și mai înalte, care ne izolează de realitatea din jur. Ce e dincolo de ele ne interesează tot mai puțin sau deloc. Chiar dacă, dincolo, adică lângă noi, se întinde realitatea, teritoriu al unei mari diversități, în care, de multe ori, încă de foarte multe ori, există suferință, lacrimi și drame, există tragedii. Nu toți sunt confiscați de himera progresului galopant spre mai binele personal, nu toți sunt hipnotizați de creșteri, trepte, grade în bunăstarea individuală. Există oameni, copii, tineri, familii la marginea vieții, în marile orașe, în târgurile și în satele țării, care se străduiesc să supraviețuiască, pentru care binele se

traduce în termeni umili, pentru care bucuria are alte repere și reprezentări decât în mentalitatea comună. Lumea românească este încă spațiul unei extinse fenomenologii a suferinței: sărăcie, boală, discordie, brutalitate, violență, familii destrămate, indivizi sălbăticiți de lipsuri, de vicii și de lipsa educației, orfani, copii în instituții sociale, copii abandonați definitiv ori lăsați în voia Domnului de părinții plecați la muncă, în marile exoduri ale disperării și ale umilinței, adolescenți fără căpătâi și fără viitor, pândiți de toate primejdiile, oameni săraci, oameni sperați, bolnavi abandonați de viață și de stat etc.

Dintre toți însă, cei mai vulnerabili sunt copiii, iar cazurile cele mai grave și mai triste pe ei îi privesc. Zilnic, trecem pe lângă această mare suferință, dar nu avem ochi să o vedem, avem știre de ea, pentru că zi de zi canalele de televiziune o prezintă cu titluri de-o șchioapă, cu satisfacția cinică și iresponsabilă a senzaționalului generator de rating. Mesagerii mediatici ai răului ne informează, cu ochii sclipind de bucurie, despre copii părăsiți în condiții inumane, despre familii în agonie, care trăiesc precum în epoca primitivă sau despre comunități întregi la marginea umanității, devastate de sărăcie ori de sălbăcie, într-o țară a Uniunii Europene, despre evenimente dramatice și tragedii. Din păcate, acest rău difuzat la programele de știri nu este ficțiune, ci face parte din realitate. Știm că lângă noi se întâmplă lucruri grave, că oameni, familii, copii sunt la limita supraviețuirii, știm că un gest, un ajutor, o inițiativă ar putea însemna ceva. Ele intră în categoria gesturilor voluntare, individuale sau în solidaritate cu organizații dedicate acestor teme. Poate că uneori am fi tentați să le facem, dar ritmul vieții nu ne permite astfel de implicări, timpul ne este drastic limitat, activitățile ne copleșesc. Interesele noastre prevalează, iar ele sunt circumscrise aceluiași pragmatism existențial. Voluntariatul nu aduce *nimic*. Și astfel se extinde în lumea noastră o stare de imobilitate și de neimplicare, o gravă *indiferență socială*.

FICE România, organizație înființată la căderea comunismului, are ca obiect de activitate asistența și protecția socială a copiilor aflați în dificultate. Domeniu, el însuși, extraordinar de dificil. De 25 de ani, FICE România desfășoară o activitate prodigioasă în susținerea valorilor

umane și sociale fundamentale, promovate la nivelul Uniunii Europene și al întregii lumi civilizate. Este o implicare bazată pe voluntariat, pe umanism, pe respect și solidaritate. În aria de priorități a organizației intră ajutorarea copiilor aflați în situații de risc, în familii și medii defavorizate, asistarea și protejarea lor socială, asigurarea dreptului lor la viață, la o existență decentă, la educație, la dezvoltare, la șanse de integrare socială și profesională. Acestora li se adaugă, într-o abordare extinsă spre domeniul educației și al societății, combaterea violenței, a consumului de droguri și de alcool, lupta împotriva discriminării de orice fel, pentru șanse egale, egalitate de gen, în contextul principiilor și valorilor asumate de FICE România, în spiritul umanismului spre care tind Uniunea Europeană și lumea de azi. Misiunea FICE România la nivel național și internațional, în cadrul unei viziuni de largă cuprindere umanistă, privește cultivarea și promovarea acestor valori sociale și umane, care intră, din ce în ce mai mult, într-un con de umbră la nivelul societății. Miza viziunii, misiunii și acțiunii FICE este cu atât mai importantă cu cât privește pe copii, cea mai vulnerabilă categorie umană și socială. Într-o societate pragmatică, subjugată de obsesia valorilor materiale, un astfel de program, derulat constant, la cele mai înalte cote de implicare, este un lucru rar și exemplar.

De un sfert de secol, FICE România desfășoară o activitate susținută și complexă, care evoluează pe două mari coordonate: una practică și profesională, a acțiunii propriu-zise, și una științifică. În cea profesională, se înscrie o lungă serie de inițiative, proiecte, programe și activități care, în timp, au contribuit la susținerea și reformarea domeniului asistenței și protecției sociale din România. În domeniul educațional, puternic asociat cu acesta, organizația a avut inițiative de pionierat în România, precum "centrul de zi" și "școala după școală". Timpul și evoluțiile din domeniu au confirmat valoarea și necesitatea unor astfel de inițiative și instituții. Lor li se adaugă programe precum "Solidaritatea colegială", colectarea de ajutoare și alimente pentru copiii din comunități defavorizate, deplasări în teritoriu în locuri uitate de soartă și de autorități, „Cărți pentru școlile rurale – Campanie pentru colectare și donare de cărți” și altele. O activitate importantă pe care o

desfășoară FICE România o reprezintă implicarea în Campania internațională „19 days of activism for prevention of abuse and violence against children and youth, 1-19 November”, organizată de WWSF (Women’s World Summit Foundation). Desfășurată la nivel național, de mai mulți ani, aceasta a generat rezultate remarcabile, reliefate, de fiecare dată de organizatori, în cadru internațional. Un rol important în aria de priorități a organizației îl au proiectele europene, care creează oportunități de acțiune într-un domeniu atât complicat și de sensibil. Proiectele în care a fost implicată, de-a lungul timpului, organizația sunt tot atâtea succese și exemple de bune-practici în domeniile ei de activitate. În coordonata științifică, se înscriu realizări semnificative, precum conferințe științifice naționale și internaționale, Simpozionul Științific Internațional al FICE România, Festivalul Internațional ”Bucuria Lecturii”, workshop-uri și programe de formare dedicate specialiștilor și profesioniștilor din domeniul asistenței și protecției sociale, mobilități și schimburi de experiență internaționale, mese rotunde, seminarii, dezbateri de specialitate. Un loc important în această arie de acțiuni îl ocupă revista științifică *Protecția socială a copilului*, o publicație emblematică, de nivel academic, pentru acest domeniu de acțiune, unică în România și la nivelul internațional al FICE, care apare, neîntrerupt, de aproape două decenii. O excelentă colaborare desfășoară FICE România cu Tribuna Învățământului, revista națională a educației românești, obiectivată în dezbateri științifice și profesionale, în promovarea la nivelul sistemului românesc de învățământ a temelor și ideilor legate de asistența și protecția socială a copiilor. În acest context, trebuie subliniate câteva elemente definitorii pentru activitatea desfășurată de FICE România: sensul ei social și profund uman, de vreme ce privește pe copiii aflați în nevoie, rolul de pionierat în domeniu, la nivel național, începând cu 1990, complexitatea și întinderea în timp, desfășurarea acțiunilor pe bază de *voluntariat*, colaborarea strânsă cu instituțiile de profil ale statului (ministere, inspectorate, direcții generale de asistență socială și protecție a copilului, unități de învățământ preuniversitar, universități etc.), fundamentarea științifică și profesională a

activităților, realizate cu aportul esențial al universitarilor din această arie de specialitate și a experților și profesioniștilor din domeniu.

FICE România este membru al FICE, federația-mamă la nivel internațional. În cadrul acesteia, organizația românească se bucură nu numai de un respect colegial, ci și de unul profesional și științific, generat de activitatea, inițiativele, proiectele și realizările sale. Colaborarea dintre FICE România și FICE, în interiorul acestei mari organizații, o mare familie pentru membrii ei prin însuși obiectul ei de activitate, s-a materializat, de-a lungul a 25 de ani, în proiecte și programe comune, schimburi de experiență, stagii de formare profesională, mobilități, conferințe, manifestări științifice, lucrări editoriale etc. FICE România dezvoltă relații excelente de colaborare cu secțiunile naționale ale țărilor din Uniunea Europeană, dar și din afara acesteia. O mențiune specială, în condițiile distanței geografice anihilate prin participarea la aceleași set de principii și valori, merită colaborarea cu organizația FICE din Statele Unite ale Americii. În același timp, o excepțională relație de colaborare și prietenie există, de două decenii, între FICE România și FICE Israel.

Instituțiile există dacă există oameni care să le gândească și să le coordoneze în liniile misiunii asumate. Și, mai ales, dacă există oameni care să depășească, prin mentalitate, marginile înguste ale cercului „pragmatismului”, ale proiectului individual al existenței sub auspiciile priorității absolute (la care din ce în ce mai mulți aderă), oameni care înțeleg că, dincolo de aceste limite, se întinde viața în toată dramatica ei diversitate. Fondator al FICE România, profesorul Toma Mareș s-a confundat, de la început până în prezent, de-a lungul a 25 de ani de activitate, cu organizația pe care a creat-o. Domnia sa este un profesionist autentic al domeniului, care și-a dedicat întreaga carieră educației și, mai mult de un sfert de secol, asistenței și protecției sociale a copiilor și tinerilor. Pionier al acestei arii de acțiune în 1990 și în anii următori, veteran astăzi, cu o activitate impresionantă, continuă, desfășurată cu profundă implicare, cu vocație, dedicație și profesionalism, profesorul Toma Mareș este o personalitate emblematică a domeniului, recunoscută și respectată atât în România cât și pe plan internațional.

FICE România are, în țara noastră, un rol istoric, de *pionierat*. Este printre primele, dacă nu prima, organizații care s-au înființat, într-o perioadă a reconstrucției naționale, având drept obiect de activitate asistența socială a copiilor. De la înființare și până în prezent, numele ei este legat de inițiative importante, care, ulterior, au fost adoptate la nivel național în domeniul asistenței sociale și al educației. Prin inițiativele, acțiunile, proiectele și programele pe care le desfășoară, prin manifestările și publicațiile sale științifice, FICE România are un statut important în aria ei de activitate, fiind *un deschizător de drumuri* în societatea românească. Întâietatea, rolul de pionierat, longevitatea, natura însăși a misiunii și activității sale, bazate pe implicare și voluntariat, o recomandă ca pe o organizație emblematică a domeniului și a societății românești actuale. FICE România a parcurs până acum un drum lung, sinuos și dificil, de 25 de ani. Un nou drum îi stă în față, lung și, încă, deloc ușor, pentru că străbate o lume în care mentalitățile și realitățile se schimbă greu.

În lumea noastră de astăzi, FICE România pledează pentru valorile omului, pentru solidaritate, implicare, sprijin, pentru acțiune socială, pentru voluntariat spre ajutorarea celor

de lângă noi, aflați în nevoie și în suferință. Un mesaj esențial care se desprinde din această activitate, implicit, dar și explicit, afirmat public, este că, dincolo de interesele legitime ale individului, dincolo de pragmatismul firesc al existenței și al societății de azi, mai există ceva, mai important decât orice: omul. Iar când omul este încă om în devenire, copil ori adolescent, atunci miza implicării crește enorm. Acțiunea FICE România este un apel la natura noastră profundă, la *umanitatea* noastră, pentru *cauza supremă a copilului*, pentru *valorile omului*. Fără aceste valori, devenim doar ființe pragmatice, fără suflet, angrenate într-un sistem uriaș, într-un complex mecanism social și economic, care, treptat, ne dezumanizează și ne alienează. Fundamentată pe o viziune umanistă, pe valorile europene și universale ale omului, focalizată pe apărarea drepturilor copilului, temă pe care o înțelege ca pe *o prioritate absolută* pentru orice societate și orice stat, FICE România își continuă, cu profesionalism, responsabilitate și dedicație, activitatea pe această cale de extraordinară dificultate, de înaltă vocație socială și mare noblețe umană. FICE, de la *a fi împreună*, *a fi* întru solidaritate, implicare și dăruire, *a fi oameni* pentru *copii*.

RAPORT ASUPRA CAMPANIEI 19 ZILE DE PREVENIRE A ABUZURILOR ȘI VIOLENȚELOR ASUPRA COPILOR ȘI TINERILOR

Eugen Simion, Ph.D.
FICE România, filiala Neamț

FICE România, organizație nonguvernamentală ce a sărbătorit anul acesta 25 de implicare activă în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, a participat la Campania 19 Zile de prevenire a abuzurilor și violențelor asupra copiilor și tinerilor inițiată de Fundația Summitul Femeilor Lumii, Geneva, tema specifică a campaniei de anul acesta fiind prevenirea violențelor din mediul școlar (bullying-ul).

FICE Romania a realizat, la nivel național, parteneriate cu Ministerul Afacerilor Interne, Agenția Națională Antidrog, Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane, Ministerul Sănătății, Ministerului Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice iar la nivel regional și local, cu structuri descentralizate ale acestora (inspectorate școlare, inspectorate de poliție, centre județene de evaluare și consiliere antidrog, centre regionale împotriva traficului de persoane, direcții generale de asistență socială și protecția copilului, direcții de sănătate publică) precum și cu alte ONG-uri.

La activitățile derulate de FICE România au participat membrii și simpatizanții FICE România din București și din județele Neamț, Alba, Teleorman, Satu Mare, Vaslui, Iași.

Temele abordate în cadrul Campaniei au fost în strânsă legătură cu amploarea fenomenului violenței în mediul școlar, cu disponibilitatea partenerilor naționali, locali și regionali de implicare în activități și cu deschiderea manifestată de cadre didactice și alți specialiști (psihologi, asistenți sociali, medici, jurnaliști) de a se implica în activități de informare/formare și sensibilizare a elevilor, părinților acestora, membrilor comunităților locale, etc.

Modalitățile de intervenție propriu-zise au fost:

- Activități realizate de cadre didactice și elevi în școli (teatru forum, workshop-uri, concursuri de desene, eseuri, colaje, afișe, postere, întreceri sportive, etc.);
- Sesiuni informative realizate de către psihologi, polițiști, asistenți sociali cu elevii din școli și licee;
- Lectorate cu părinții copiilor;
- Mese rotunde, dezbateri, participare la emisiuni ale posturilor locale, regionale și naționale de televiziune, seminarii, expoziții, etc.

La Iași a fost organizată, în data de 19.11.2012, Conferința Națională cu titlul "Împreună împotriva abuzului", la inițiativa FICE România, filiala Iași și DGASPC Iași, având ca parteneri Colegiul Național al Asistenților Sociali din România, filiala Iași, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, revista Tribuna Învățământului, Asociația pentru Dezvoltarea Programelor Sociale Iași și la care au participat specialiști în domeniile educațional și social, cadre didactice, polițiști, jurnaliști, copii și tineri.

Sesiuni informative cu elevii s-au desfășurat și centrele de plasament aparținând Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț, Vaslui, Iași, Teleorman, Satu Mare.

În școlile din județul Neamț (Școala Gimnazială Nicu Albu Piatra Neamț, Liceul Economic Administrativ Piatra Neamț, Liceul Tehnologic "Dimitrie Leonida" Piatra Neamț, Școala Postliceală Sanitară Piatra Neamț, Colegiul Tehnic "Miron Costin" Roman, Școala Gimnazială Pângărați, Școala Gimnazială "Prof. Gh. Dumitreasa" Girov, Colegiul Tehnic "Petru Poni" Roman, Colegiul Tehnic "Gh. Cartianu" Piatra Neamț), București (Școala Gimnazială "Avram Iancu" București, Grădinița PP "TIC-

Pitic” București, Colegiul Național ”Victor Babeș”, Colegiul Național ”Octav Onicescu”, Liceul Tehnologic ”Dimitrie Gusti”, Școala Gimnazială 20 București, Școala Gimnazială 126 București, Școala Gimnazială 117 București), județul Alba (Orașul Blaj), județul Satu Mare (Orașul Carei) copiii au realizat spoturi video cu caracter preventiv, desene, afișe, postere pe care le-au expus pe holuri, pe panouri realizate special pentru ca mesajele lor să fie văzute, citite și cunoscute de ceilalți copii, de oficialități, de adulți.

Atât la nivel național cât și în localitățile participante la campanie, scopul și obiectivele acesteia au fost prezentate fie mass-media (presa scrisă, posturile centrale sau locale de televiziune, pe rețelele de socializare - facebook) cât și în fiecare școală în parte.

La realizarea activităților au fost utilizate atât informațiile din kit-ul de prezentare transmis de WWSF cât și materiale proprii (afișe, postere,

fluturași) create pe parcursul celor 19 zile ale evenimentului.

În realizarea acțiunilor formativ-informative s-au implicat consilii ale elevilor din școlile și liceele participante, parteneri media, reprezentanți ai primăriilor și instituțiile nominalizate mai sus.

Din cumularea rapoartelor de activitate transmise de către fiecare filială FICE România, la Campania 19 Zile de prevenire a violențelor asupra copiilor și tinerilor 2015 au participat peste 100 000 de copii și 6000 de cadre didactice, psihologi, polițiști, asistenți sociali, jurnaliști, medici, alți specialiști.

Estimăm, de asemenea, că activitățile realizate în cadrul Campaniei 19 zile au reușit să informeze o mare parte a populației școlare cu privire la caracteristicile bullying-ului, să formeze atitudini și comportamente mai responsabile față de copii și de tânăra generație.

WWSF - FICE ROMANIA 2015 - CAMPAIGN REPORT - 19 DAYS TO PREVENT ABUSE AND VIOLENCE AGAINST CHILDREN AND YOUTH

*Eugen Simion, Ph.D.
FICE Romania, Neamt branch*

FICE Romania, nongovernmental organization that celebrated this year 25 years of active involvement in the protection and promotion of children's rights, participated in the campaign 19 Days to prevent abuse and violence against children and youth initiative by the Summit of Women World, Geneva, the specific topic of this year's campaign is the prevention of violence in schools (bullying).

FICE Romania has achieved, nationally, partnerships with the Ministry of Interior, the National Agency Against Drugs, National Agency against Trafficking in Persons, Ministry of Health, Ministry of Education and Research, Ministry of Labour, Family and Social Protection for the Elderly and regional and local with their decentralized structures (school inspectorates, police stations, centers of evaluation and counseling county, regional centers against trafficking, directions for social assistance and child protection, public health authorities) and other NGOs.

At the activities developed by FICE Romania participated members and supporters of FICE Romania from Bucharest and from Neamt, Alba, Teleorman, Satu Mare, Vaslui, Iasi counties.

The topics of the campaign were closely related to the importance of violence in schools, the availability of national partners, local and regional involvement in activities and openness of teachers and other professionals (psychologists, social workers, doctors, journalists) to engage in information/training and sensitization of students, their parents, local communities, etc.

Proper arrangements for intervention were:

- Activities performed by teachers and pupils in schools (theater forum, workshops, drawing

contests, essays, collages, posters, sports competitions, etc.);

- Informative sessions conducted by psychologists, police officers, social workers and high school students;
- Lectures with parents of children;
- Round tables, debates, participation in issues of local stations, regional and national television, seminars, exhibitions, etc.

In Iasi was organized, on 11/19/2012, National Conference entitled "Together against abuse", at the initiative of FICE Romania, Iasi branch and DGASPC Iasi, in partnership with the College of Social Workers in Romania, Iasi branch, University "Alexandru Ioan Cuza", the magazine Tribune of Education, the Association for the Development of Social Programs Iasi participated in Iasi and that was attended by social and educational specialists, teachers, police officers, journalists, children and young people.

Both nationally and in other participating cities, the aim and objectives were presented either by media (print, central or local television stations, social networks - Facebook) and also in each school.

In making activities they have been used both information from the presentation kit sent by WWSF and their own materials (posters, flyers) created during the 19 day event.

In conducting formative and informative actions were involved councils of students from participating schools and high schools, media partners, representatives of municipalities and institutions mentioned above.

From the aggregation of activity reports submitted by each subsidiary of FICE Romania,

the campaign 19 Days to prevent violence against children and youth in 2015 was attended by over 100 000 children and 6,000 teachers, psychologists, police officers, social workers, journalists, doctors and other specialists.

We also believe that activities carried out within the 19 days campaign managed to inform a large part of the school population about the characteristics of bullying, to form attitudes and conducts accountable to children and young generation.

FICE ROMÂNIA ÎN MASS-MEDIA / FICE ROMANIA IN MEDIA

FICE ROMÂNIA – 25 DE ANI PENTRU DREPTURILE COPIILOR EDUCAȚIE, SOLIDARITATE, RESPONSABILITATE SOCIALĂ

Florin Antonescu
Jurnalist

Un tablou mișcător al generațiilor (ca sugestie a timpului, ca efect afectiv și ca participare la propriu) a oferit momentul de vârf al manifestărilor marcând în acest an un sfert de secol de activitate a Federației Internaționale a Comunităților Educative, Secțiunea România – FICE România: Conferința Internațională cu tema „25 de ani pentru apărarea drepturilor copiilor”, eveniment desfășurat la Palatul Parlamentului, sub înaltul patronaj al Senatului României. S-au reunit profesioniști în educație și protecție socială, unii dintre ei având ani mulți de activitate dedicată copiilor, tinerilor și implicit familiilor, ca și unităților și instituțiilor în care ei învață și sunt crescuți. Au fost împreună cu ei parteneri, susținători, simpatizanți din mediul socio-economic, din societatea civilă, precum și de peste hotare. Cu toții au fost salutați de președintele organizației, prof. Toma Mareș, în timp ce secretarul general, prof. Neculai Virgil Botezatu, a oferit o rememorare audio-video a unor momente și chipuri care au împlinit sfertul de veac trecut de la fondarea organizației.

Prezență parlamentară dinamică

Remarcabile pentru notorietatea și aprecierea acumulate în timp de FICE România au fost prezența și exprimarea unei diversități de parlamentari pe tot parcursul reuniunii, cu preocuparea afirmată de a nu rata, într-o agendă de lucru încărcată, participarea la manifestarea unei organizații a cărei voce interesează, de multe ori și influențează autoritățile statului. Conferința a avut, și din acest punct de vedere, un caracter dinamic, profitabil la nivelul schimbului de idei și de informații.

În calitate de președintă a Comisia pentru afaceri europene a Senatului României, Gabriela Crețu a sintetizat condițiile creării FICE Internațional

după Al Doilea Război Mondial, „când milioane de copii erau orfani în lume, în special în Europa, și aveau nevoie de sprijin, de persoane adulte și bine pregătite care să se ocupe de ei”, exprimându-și părerea „că și azi suntem, într-o anumită măsură, într-un moment asemănător”, argumentând:

„La Comisia pentru afaceri europene am dezbătut deciziile Consiliului European și este clar că, poate, din nefericire, FICE trebuie să se apropie din nou de menirea lui originală, să găsească niște căi de integrare a copiilor refugiaților pe care îi vom primi în societatea noastră, de pregătire a lor și de oferire a suportului necesar pentru a depăși și traumele de unde vin ei, dar și dificultățile integrării într-o societate în care se vorbește altă limbă”.

FICE România deține expertiza pentru a avea un rol benefic în acest sens, a apreciat Gabriela Crețu, dovadă fiind reușita îndeplinirii misiunii asumate în anii '90, de a schimba „imaginea de țară care își părăsește copiii în orfelinate, pe care România o avea la acel moment. Misiunea FICE România este îndeplinită, dar misiunea continuă”.

Din partea Comisiei permanente comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO, senatorul Constantin Popa a subliniat că „o națiune sănătoasă este una cu copii sănătoși, care au o susținere pentru a se dezvolta armonios și de a căpăta o educație adecvată”, reamintind că „protecția și dezvoltarea copiilor sunt valorile principale pe care avem obligația să le promovăm, deoarece sunt parte integrantă a progresului uman”.

Aplecarea organizației FICE România către „cea mai importantă resursă umană și, în același timp,

cea mai vulnerabilă” a fost apreciată cum se cuvine de președintele Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport a Senatului României, Ecaterina Andronescu. Intervenția sa în plenul conferinței internaționale a avut încărcătura unui emoționant elogiu adus învățătorilor, călăuzitori pentru copii indiferent de vârstele și de drumurile în viață ale acestora. În același timp, Ecaterina Andronescu a reliefat rolul instituțiilor statului în educarea copiilor și, mai mult decât atât, a părinților. Concret, a semnalat introducerea în Legea Educației Naționale care se fundamentează în această perioadă, pentru prima oară la noi, a unui capitol referitor la responsabilitatea părinților. De asemenea, s-a pronunțat pentru crearea unui centru, chiar a unui institut cu activitate în această direcție.

FICE România, prin președintele Toma Mareș, a conferit Senatului României o diplomă de excelență, „ca gest de admirație față de contribuția Senatului și pentru sprijinul acordat în cei 25 de ani de activitate a FICE România”.

Apel la natura noastră profundă

Trimiterile explicite la activitatea științifică și la cea de formare profesională continuă desfășurate de FICE România au fost frecvente pe parcursul dezbaterilor, al evocărilor.

Cu autoritate academică, prof. univ. dr. Ioan Neacșu (Facultatea de Psihologie și Științele Educației a Universității din București) a spus: „O abordare științifică a acestei perioade de existență, acțiuni pozitive și ecouri validate comunitar presupune un continuu proces de pătrundere explorativă decentă și nonpartizană, dar cu nu puține accente de personalizare socio-emoțională a standardelor și a nivelurilor înalte de înțelegere adâncă și matură a reușitelor și nereușitelor, căci au fost și unele dintre acestea în cei 25 de ani de existență. Să recunoaștem însă că cele mai multe au fost evenimente calitative și pozitive conectate vieții noastre colective, de organizație. Nucleul explicativ experiențial de învățare continuă a constat și constă în coprezența intimă a unui set de valori umane, pe temeiul cărora am activat o bună parte a membrilor, caracterizați printr-o motivație acțională intrinsecă evidentă”.

Din orizontul unei instituții de învățământ superior formate și impuse prin valoare pe aceleași coordonate de timp cu organizația sărbătorită, prof. univ. dr. Sorin Ivan, decanul Facultății de Științe Sociale, Politice și Umaniste a Universității Titu Maiorescu din București, director al revistei Tribuna Învățământului, a deschis o panoramă asupra mecanismelor societății contemporane, în care, „de 25 de ani, FICE România desfășoară o activitate prodigioasă în susținerea valorilor umane și sociale fundamentale, promovate la nivelul Uniunii Europene și al întregii lumi civilizate. Este o implicare bazată pe voluntariat, pe umanism, pe respect și solidaritate”. Oprindu-se în expunerea sa asupra inițiativelor educative majore lansate și urmate de organizație, profesorul Sorin Ivan a definit integrator acțiunea FICE România ca fiind „un apel la natura noastră profundă, la umanitatea noastră, pentru cauza supremă a copilului, pentru valorile omului. Fără aceste valori, devenim doar ființe pragmatice, fără suflet, angrenate într-un sistem uriaș, într-un complex mecanism social și economic, care, treptat, ne dezumanizează și ne alienează”.

Model pentru organizații și instituții

Cu o activitate profesională în domeniul drepturilor copiilor de asemenea coincidentă cu vârsta împlinită de FICE România, dr. Bogdan Panait a subliniat ferm: „FICE România înseamnă profesioniști, oameni implicați, intelectuali de valoare foarte ridicată și poate să reprezinte un model nu numai pentru ONG-uri, ci și pentru instituții”.

Laturi ale activității de profil au fost aduse în discuție constant pe parcursul conferinței. Herman Radler, președinte al FICE Austria și vicepreședinte al FICE Europa, a prezentat rezultatele unei cercetări internaționale privind agresivitatea asupra copiilor și eficiența intervențiilor preventive. Prof. univ. dr. Pavel Abraham, președintele Alianței Internaționale Antidrog, a reliefat provocări specifice, cărora FICE România le-a răspuns cu măsuri „coerente de prevenție și combatere, abordate științific, prin profesionalism, sobrietate, realism”. Conclucrarea urmată de FICE România cu organizația Child Life a fost evocată de Patricia Graves Cree, SUA.

Din perspectiva cerințelor legislative, prof. univ. dr. Gheorghe Sarău, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, a sugerat câteva direcții în care FICE România are autoritatea să se pronunțe, așa cum a făcut-o în decursul anilor: eliminarea condiționării burselor sociale de veniturile familiilor, asigurarea gratuității totale pentru copii și tineri la transportul public, structurarea examenelor naționale sub formă de pachete opționale, dezvoltarea tutoriatului pentru copiii instituționalizați. Col. (r.) Ioan Mihail s-a referit la educația și protecția copiilor în spațiul public. Prin evocări și citări lirice, ing. Gheorghe Pețu a făcut trimiteri către componenta culturală a activității FICE România. La rândul său, psihologul Daniela Tănase, Bacău, a vorbit despre colegialitatea, extinsă asupra familiilor, promovată de FICE România. Valoarea muncii de echipă a fost reiterată de Niculina Caracsony, DGASPC Iași.

Prof. dr. Ionel Marineci, Teleorman, unul dintre fondatorii organizației și promotor, din poziția senatorială deținută într-o perioadă, al drepturilor cadrelor didactice angajate în sistemul de protecție socială, a îndemnat la reluarea în considerare a principiului potrivit căruia FICE România este „o federație de comunități, nu o asociere de persoane”.

Pe coordonate similare de expertiză acumulată, prof. dr. Eugen Simion, Neamț, a evidențiat „principiul avantajelor cumulative” urmat de FICE România într-o evoluție care a urmat „parcursul democrației și libertății în România”, necesară fiind acum „canalizarea spre atingerea obiectivelor Europa 2020”.

Tot în ideea perspectivei, prof. dr. Viorica Preda, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, a conchis: „Ar trebui să ne gândim la rolurile pe care noi, educatorii, ni le asumăm pentru a fi niște repere ale copiilor noștri, într-o societate normală”.

Participanții la conferința internațională au adoptat rezoluția „FICE România la 25 de ani de existență – Copilul, prioritate absolută a unui stat clădit pe valorile democrației și ale umanismului”, document deopotrivă retrospectiv și programatic, prezentat de prof. univ. dr. Sorin Ivan sub forma unui „apel la responsabilitate, solidaritate și implicare socială”, lansat către clasa politică, Parlament, Guvern, către toate instituțiile statului, către societate în ansamblu.

Apărut în revista Tribuna învățământului, 8 octombrie 2015

Revista ***Economistul***, nr. 33-34 (233-234), 2015

știință și cercetare

economia cunoașterii
WWW.ECONOMISTUL.RO

Voluntariat pentru știință și dezvoltare

FLORIN ANTONESCU

Cercetare, educație, protecție socială, dezvoltare profesională făcute la nivel științific ridicat, cu deschidere economică în direcție practică, definesc Federația Internațională a Comunităților Educativ-Profesionale - FICE România. Caracterizarea depășește rutina unor formulări din această categorie în condițiile în care toate concretizările sunt realizate pe bază de voluntariat. Condiționările economice nu dintre cele mai favorabile (pentru a recurge la un eufemism), dorința (frecvent sinonimă cu încăpățănarea) de menținere în limitele onestității și de a produce cu adevărat ceva util, conștiința propriei valori intelectuale, vocația, toate întrepătrunse, au impus în 25 de ani împliniți de la fondare un profil organizațional cu personalitate. „Prin natura vocației sale făptuitoare de bine, FICE România are un statut cunoscut și recunoscut la nivel național și internațional”, a subliniat prof. univ. dr. Ioan Neacșu la conferința internațională aniversară desfășurată sub înaltul patronaj al Senatului României, la Palatul Parlamentului, enumerând „argumentele de susținere” pe care le identifică în „centrarea pe nevoi reale, respectul drepturilor constituționale, un management strategic performant,

parteneriate interinstituționale de aleasă factură educațională, resurse umane superior calificate și cu deontologie profesională, conduite, atitudini și aspirații pe măsură. Așa explicăm de ce aici își găsesc locul potrivit oameni de diferite categorii profesionale, precum educatori, profesori, pedagogi, psihologi, asistenți sociali, sociologi, juriști, ziașiți, manageri, oameni de succes, funcționari publici și, desigur, tineri sau studenți”.

■ **MODELUL ECONOMIC CONTROLEAZĂ EXISTENȚA OMULUI CONTEMPORAN.** Enunțând ca reper caracteristica potrivit căreia „FICE România desfășoară o activitate susținută și complexă, care evoluează pe două mari coordonate: una practică și profesională, a acțiunii propriu-zise, și una științifică”, prof. univ. dr. Sorin Ivan a oferit, în același context, o schiță socio-economică formal contrastantă, dar efectiv complementară cu misiunea asumată de organizație: „Societatea noastră este guvernată de legi pragmatice, în care totul se pune într-un raport matematic, totul se judecă în termeni de eficiență și eficacitate, sub auspiciile legilor economiei. Modelul economic controlează existența omului contemporan. Paradigma se aplică și la nivel individual și, în virtutea ei, orice act și orice gest trebuie făcute cu sens, în marginile unei utilități din linia ace-

luiși pragmatism suveran. «Sensul» înseamnă profit. Iar prin «profit» se înțelege, tot mai mult spre extrema exclusivității, profit material, care se traduce, palpabil, dezamant de concret, prin venituri ori bunuri”.

■ **MISIUNE INTEGRATOARE DE ACTUALITATE.** În peisajul politic și economic prezent, a semnalat în calitate de senator dr. Gabriela Crețu, FICE România este organizația care poate să reia misiunea originară a organizației inițiale create în 1948 și să contribuie la integrarea socială, educațională, economică a unor oameni aduși în spațiul european din zone de conflict.

Deopotrivă din poziție senatorială și academică, prof. univ. dr. ing. Ecaterina Andronescu a lansat ideea creării unui centru și ulterior a unui institut dedicate cercetării în domeniul persoanelor, în deosebi al copiilor, cu nevoi speciale.

Revenind la promovarea voluntariatului „ca model și stil de muncă și viață”, prof. Toma Mareș, președintele FICE România, a conchis cu o proiecție dominantă inclusiv în rezoluția adresată către mediul politic, economic și academic la sfertul de secol al organizației, aceea a demnității profesionale și sociale convertite în lecție bazată pe valoare umană. ■

27

PREVENIREA COMPORTAMENTULUI VIOLENT LA PREȘCOLARI

Florin Antonescu
Jurnalist

Consecventă misiunii asumate în urmă cu 25 de ani, când s-a înființat, Federația Internațională a Comunităților Educative, Secțiunea România – FICE România își dedică expertiza și generozitatea demersurilor practice și teoretice având ca obiectiv educarea și protejarea copiilor, tinerilor și familiilor acestora. Un asemenea demers l-a reprezentat conferința cu tema „Prevenirea comportamentului violent la copiii de vârstă preșcolară”, ale cărei organizare și desfășurare cu succes s-au datorat inițiativei și conlucrării unor exponenți de bază ai educației din sectorul 5: Grădinița Nr. 185 – director, prof. Laura Popescu și Inspectoratul Școlar al Municipiului București – reprezentat la nivelul sectorului de prof. dr. Georgeta Matei, inspector pentru învățământ preprimar, totodată, președinte al filialei FICE România Sector 5. Au răspuns toate grădinițele sectorului – o zonă a Capitalei în care educația preșcolară este practică la cote înalte de responsabilitate și profesionalism. Gazdă a fost o unitate de top a învățământului preprimar, Grădinița Nr. 185, recunoscută pentru creșterea asigurată numeroșilor copii de care personalul este responsabil, precum și pentru colaborarea permanentă cu familiile. Ținuta superioară a dialogului, marcat de pragmatism și utilitate în sens social, a fost asigurată de participarea academică și de cuprinzătoarea deschidere către instituții fundamentale pentru autoritatea domeniului educațional – ISMB, Casa Corpului Didactic al Municipiului București, ca și pentru comunitate – Biserică, Poliție Locală, mass-media. Evenimentul, reprezentând a treia ediție a unui ciclu de conferințe valoros în sine prin anvergură, s-a înscris în Campania Internațională anuală „19 zile de activism pentru prevenirea violenței împotriva copiilor și tinerilor” (1-19 noiembrie), organizată de Women’s World Summit Foundation – WWSF, Secțiunea copii-tineret, campanie în care țara noastră este reprezentată, de câțiva ani, de FICE România.

Violența pătrunde în rândul copiilor din viața cotidiană

Ca preambul al reuniunii, prof. dr. Georgeta Matei a prezentat expunerea „Prevenirea comportamentului violent în rândul copiilor”. O idee de bază, reținută și aprofundată ulterior, a fost aceea că violența pătrunde în mediul celor mai mici din viața cotidiană a celor mari, inclusiv ca rezultat al unei democrații prost înțelese. Cu valoare de contrapondere educativă, a fost evidențiat rolul părinților și al cadrelor didactice în prevenție, cu trimitere spre consilierii școlari și psihologi.

Nuanțând ideea, prof. Toma Mareș, președintele FICE România, a atras atenția asupra dificultății cadrelor didactice de a se ocupa în mod optim de educație și supraveghere, în condițiile în care efectivele de copii pe care îi au în grijă sunt supradimensionate. În același timp, a continuat experimentatul îndrumător al atâtor generații, și „meseria” de părinte este foarte grea și necesită învățare, „profesionalizare”.

Resorturi ale violenței, traiectorii, condiții favorizante ale acesteia și posibile căi de contracarare și prevenire au fost reliefate de prof. univ. dr. Ioan Neacșu, Facultatea de Psihologie și Științele Educației a Universității din București. Remarcabilă s-a dovedit sublinierea sa asupra unor forme ale violenței manifeste acut în ziua de azi, dar parcă rămase insesizabile: „Nu doar ce este exterior e violent. Se poartă astăzi ceea ce putem numi mentalul agresiv”. Ca surse de exemple în acest sens, profesorul Neacșu a evidențiat lumea sportului, unele forme ale artei, mediul politic, bârfa de toate zilele.

La rândul său, conf. univ. dr. Adrian Sămărescu, Facultatea de Litere a Universității din Pitești, s-a focalizat asupra trecerii de la violența verbală, ca „formă minimă de agresiune”, la violența simbolică: „Violența fizică se poate naște din violența verbală, așa cum cu vorba putem opri un act violent”.

Conflictele se rezolvă prin comunicare

Rolul moștenirii formative din familie în dezvoltarea non-agresivă a fost sintetizat de psihologul Carmen Grigore, care, de pe poziția consilierului școlar, a subliniat că „pentru rezolvarea oricărui tip de conflict, trebuie să comunicăm”.

În aceeași notă, psihologul Florin Voicu, Centrul de Plasament Sfânta Ana, a reamintit că „familia are rolul principal în primii pași spre combaterea și prevenirea violenței”.

Particularizat, lector univ. dr. Nicoleta Sămărescu, Facultatea de Științe ale Educației a Universității din Pitești, a adus în discuție violența din mediul virtual, insistând asupra unei (in)formări a părinților pentru acțiune preventivă. Răspunsul, prin activități concrete, a venit dinspre Casa Corpului Didactic din București, explicații fiind oferite de prof. metodist Silvia Borțeanu, prin trimitere la oferta de programe a instituției.

Mult invocată și necesară legătură dintre sistemul educațional și comunitate are în

sectorul 5 o concretizare solidă. Elocventă în acest sens s-a dovedit participarea la reuniune a șefului Poliției Locale a sectorului, Bogdan Georgescu. Sublinierea sa, de interes cuprinzător, s-a referit la o componentă a activității acestei instituții mai puțin știută de publicul larg, cea de prevenire, care include întâlniri constante cu părinții.

De pe poziția autorității instituționale la nivelul Capitalei, prof. dr. Diana Melnic, inspector școlar general adjunct al Inspectoratului Școlar al Municipiului București, a oferit o adevărată pledoarie privind creșterea și educarea copiilor într-un mediu lipsit de agresivitate. Totodată, a conchis că educația pentru prevenirea violenței și intervențiile eficiente de combatere sunt preocupări permanente la nivelul ISMB, concretizate în parteneriate cu alte instituții, cum este Poliția, precum și cu organizații neguvernamentale, prin toate aceste forme fiind vizată buna creștere a viitorilor cetățeni.

Articol apărut în revista *Tribuna Învățământului* 25 noiembrie 2015

FENOMENE EXTREME ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ DE AZI

Florin Antonescu
Jurnalist

FICE România – Federația Internațională a Comunităților Educative Secțiunea România și-a reconfirmat nu numai vocația imprimată de profesionalismul membrilor ei, ci și felul de a lucra practic, aplicat, de data aceasta, prin abordarea unei teme acute a societății noastre: Fenomene extreme în școala românească de azi, temă concretizată printr-o conferință de nivel național, soldată cu o analiză foarte aplicată, cu lansarea unor propuneri și cu indicarea unor soluții adresate decidenților la nivel administrativ și politic. Evenimentul, rezultat al perpetuării parteneriatului educațional cu Tribuna Învățământului și înscris în seria manifestărilor consacrate împlinirii a 25 de ani de existență a organizației, a avut loc la Palatul Național al Copiilor și a reunit cadre didactice din toate ciclurile de învățământ, autorități reprezentând Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul de Interne, Ministerul Justiției, Inspectoratul Școlar al Municipiului București, reprezentanți ai domeniului medical, ai administrației publice locale, ai societății civile, ai mass-media.

Atacuri asupra ideii de educație

În deschiderea reuniunii, prof. univ. dr. Sorin Ivan, directorul Tribunei Învățământului, a enunțat și argumentat ansamblul subiectelor puse în discuție: „Fenomenul de bullying, care afectează din ce în ce mai mult populația școlară și comunitatea educațională; pornografia și sexualitatea din spațiul școlii, care implică elevi, dar și elevi și cadre didactice; consumul de alcool, stupefiante, substanțe psihotrope de către tinerii aflați la vârsta școlarității”. Toate aceste manifestări, a spus moderatorul dezbaterii, „intră în contradicție cu ideea de educație, cu imaginea de tradiție a școlii. Despre ele, în general, nu ne place să vorbim. Unele dintre ele sunt considerate subiecte tabu, asocierea lor cu școala fiind din start exclusă în mentalul public. Cu toate acestea, ele există și, mai mult decât atât, se află într-o alarmantă

expansiune la nivelul sistemului educațional din România. Faptul că sunt trecute sub tăcere nu le diminuează incidența și gravitatea. Punerea lor în discuție, în cadrul unor dezbateri publice care să reunească specialiști, decidenți și responsabili politici, reprezintă o necesitate socială sub semnul urgenței în căutarea de soluții pentru stoparea fenomenelor extreme de pe teritoriul școlii și al comunității educaționale”.

Discuția s-a dovedit animată, clasică fază a abordărilor introductive, lente și formalizate, fiind inexistentă. Medicul Ioana Munteanu, de la Institutul de Pneumoftiziologie Marius Nasta a intervenit cerând sublinierea cu și mai multă fermitate a fumatului între formele tot mai extinse la tineri de agresiune a organismului. În sensul generos abordabil al temei reuniunii, consilierul Megdonia Popescu, din Ministerul Educației și Cercetării Științifice, a apreciat că „termenul de violență poate crea o receptare negativă” și a semnalat ca fiind mai potrivit numirea tuturor formelor în discuție drept „comportament în mediul școlar”. Preluând rapid ideea, președintele FICE România, Toma Mareș, a spus că tocmai în mediul școlar datele statistice și posibilele exemple de purtări și obiceiuri periculoase, agresive, nu sunt recunoscute, uneori fiind chiar ascunse. „Toate au cauze comune”, s-a pronunțat ferm expertul Agenției Naționale Antidrog Dumitru Dumitru. „De la grădiniță la școală, există manifestări care arată că fenomenul violenței este în extindere”, a întărit prof. univ. dr. Ruxandra Rășcanu, de la Facultatea de Psihologie și Științele Educației a Universității din București, subliniind că „modelele parentale contează – ce vede în casă, copilul va face și el mai târziu”. O cauză pe care a identificat-o de la nivel academic pe baza contactului direct cu mediul social și educațional este lipsa comunicării copilului cu părinții, favorizantă a orientării tot mai mult către stradă, „locul imitației, locul minimei rezistențe”, o alunecare periculoasă în acest sens fiind

observată în direcția pornografiei, când indicată ar fi o educare sexuală adecvată vârstei, făcută în școală, în familie.

Statut de autoritate publică pentru profesori

Dintr-o perspectivă sindicală nici pe departe preocupată numai de problematica salarială, președintele FSLI, Simion Hancescu a subliniat că „violența este o problemă a sistemului de învățământ care ne doare”, oferind o expunere asupra inițiativei federației de legiferare a statutului de autoritate publică al profesorului și adăugând observația, bazată pe realitate, că semnalarea de către profesoare a amenințărilor, a purtării agresive, necuviincioase din partea unor elevi este rară dintr-un explicabil motiv de jenă. „Cauzele violenței în școală sunt multiple și nu știu dacă putem noi să le găsim soluții tuturor. În orice caz, familia trebuie să fie responsabilizată. Invers, pentru o violență comisă asupra vreunui elev și dovedită, cadrul didactic să plătească”, a cerut liderul sindical. „Legislația să întărească autoritatea profesorului!” și să existe inclusiv o formare a părinților pentru a fi părinți, a cerut clar un vechi practician și analist al educației, Corneliu Vasile.

Interes mediatic, abordare profesionistă

Reuniunea de față a arătat din nou modul specific de comunicare prin care FICE România și-a câștigat interesul și apropierea mass-media de-a lungul anilor. Și de data aceasta, participarea mediatică a fost nu doar numeroasă, ci și – mai ales – interactivă, dincolo de obișnuitul schimb de întrebări și răspunsuri. O problemă ridicată în acest fel a vizat simbolistica agresivă a unor sărbători importate, odată cu atitudinea în sine ostilă față de norme. „Într-adevăr, trebuie să fim atenți ce-i învățăm pe copii prin ceea ce cultivăm în școală”, a spus consilierul Megdonia Popescu, adăugând că „școala este necesar să definească semnificațiile sărbătorilor, să transmită mesajul fiecăreia”. Inspector în direcția activităților educative, Elena Ștefan, de la Inspectoratul Școlar al Municipiului București, a atras atenția asupra adaosurilor din zona exceselor, asupra consumului neadecvat și promoțiilor incompatibile cu educarea elevilor care însoțesc propagarea în spațiul public a unor sărbători: „Școala nu încurajează așa ceva, dar

dacă interzice, părinții se revoltă”. Inevitabil, a venit vorba (cu insistență mediatică benefică pentru mersul dialogului) despre eficiența sistemelor de supraveghere video, inclusiv ca efect asupra formării unor cetățeni care ajung să găsească firească desfășurarea oricărei activități sub supraveghere permanentă. De asemenea, s-a vorbit despre educarea pentru folosirea obiectelor astăzi indispensabile, cum sunt telefoanele, tabletele etc. Revenind în dialog, Simion Hancescu și-a exprimat amărăciunea că „școala nu are pârghiile suficiente pentru a interveni, dascălul de azi a rămas al nimănu”. Din poziție ministerială, Megdonia Popescu l-a contrazis: „Pârghiile administrative există!” „Dar sunt ineficiente!”, a replicat președintele FSLI.

Beneficiile programelor cu impact social

Dincolo de măsurile administrative, dezbaterea a scos în evidență eficiența programelor educative deschise nu doar elevilor, ci la scara întregii comunități, începând cu familia. Ca exemplară în acest sens a fost, reușita Școlii Gimnaziale Nr. 95, din sectorul 3, reprezentate la reuniunea națională pe tema violenței de directorul Lavinia Marcu și de consilierul Mihaela Bazarciuc, totodată, metodist în proiecte europene. Această școală (de cartier, prin poziționare) atinge o veritabilă performanță, prin faptul că derulează trei programe Erasmus+, cu extinsă cuprindere socială. Aceste programe angrenează în mod specific și elevi din ciclul primar, și tineri, și adulți. Se adaugă, în aceeași școală, susținuta activitate dedicată „șansei a doua”.

Necesitatea creării unui triunghi educațional copii-părinți-școală, cu derularea unor programe complexe, pornite de la cele mai mici vârste, a fost susținută și de psihologul Mădălina Paraschiv, de la DGASPC Argeș.

În mod similar, de la DGASPC Constanța, specialiștii în educație Roxana Onea și Mădălin Stroescu au reliefat veritabile modele de conlucrare cu autoritățile locale, precum Poliția județului Constanța. Totodată, cu o doză apreciabilă de rezervă asupra corectitudinii declarării unor date de către subiecți, au precizat că în județ sunt înregistrați peste 3600 de copii cu părinți plecați la muncă în străinătate.

Educația preventivă, făcută inclusiv pe baza dialogului cu familiile pornit de la vârstele cele mai mici, se desfășoară susținut, sub forme care pot servi ca modele, în sectorul 5 al Capitalei, a reiterat dr. Georgeta Matei, inspector de specialitate. În același timp, a semnalat condițiile adesea grele în care cadrele didactice lucrează în grădinițe, din cauza supraîncărcării normelor, ceea ce poate genera oboseală, uneori plictiseală, irascibilitate, toate fiind stări omenești, de înțeles.

Sugestii urmărite cu interes pentru deconectare în egală măsură a copiilor și a cadrelor didactice, în clasă, a oferit din practica proprie, aplicată la Școala Gimnazială Nr. 190 din sectorul 4, Florina Voicu. Jocul ca mijloc de educare pașnică, în spiritul integrării socio-economice a oricărui individ, a fost recomandat, de asemenea cu exemple, de Luiza Ianoș, de la Grădinița Nr. 168. La rândul său, dr. Ioana Șandru, de la Colegiul Național Mihai Viteazul din sectorul 2, a supus atenției problematica specifică fenomenului de bullying, dovedit mai mult decât o temă de actualitate.

Conlucrarea instituțională preventivă și unitatea colectivului de elevi

Forme concrete de prevenire a violenței prin educație și de reîntoarcere pe drumul cel bun a unor tineri care au comis acte antisociale au fost descrise de comisar șef de poliție dr. Grațiela Văduva, șeful Serviciului analiza și prevenirea criminalității din Poliția Municipiului București. Este vorba, în primul rând, despre bine-cunoscutul și apreciatul programul Gândire fresh, interactiv, prevăzut inclusiv cu un buton pentru acționare în caz de abuz, disponibil 24 de ore din 24. Programul are, ca forme de concretizare, cluburi active în licee, competiții de rugby tag, lecții practice de educație posturală, de psihoestetică etc. A fost editată și distribuită în multe licee o ediție adecvată ca format și conținut explicat a Codului penal, sub titlul Codul penal pe înțelesul copiilor. Intenția a fost să se înmâneze câte un exemplar odată cu primirea cărții de identitate, însă limitările financiare au oprit inițiativa la faza de proiect. Dar educația pentru respectarea legii, sub egida serviciului specializat din Poliția Capitalei, începe de la grădiniță, prin mijlocirea poveștilor, a

desenelor animate simple, potrivite vârstei și situațiilor posibile, a semnalat dr. Grațiela Văduva. De asemenea, comisarul șef a reamintit că vârsta apariției primelor simptome ale violenței este 13-15 ani, în condițiile în care toți oamenii se nasc egali, diversele porniri și manifestări activându-se pe parcursul vieții, ceea ce impune responsabilitate și atenție din partea adulților răspunzători de evoluția celor mici. Consilierul Megdonia Popescu a insistat asupra buneii colaborări dintre Ministerul Educației și Cercetării Științifice și Ministerul de Interne pe linie educativă. La rândul său, din partea Ministerului Justiției, inspectorul pentru probațiune Valentina Afanasov a descris marile și delicatele răspunderi educaționale privitoare la autorii de infracțiuni rămași în libertate, ei fiind minori.

În aceeași ordine de idei, ca inspector școlar, Elena Ștefan, de la Inspectoratul Școlar al Municipiului București, a evidențiat rezultatele în obținute prin munca de prevenire dusă consecvent în școlile Capitalei și a pledat pentru realizarea și prezentarea la nivel profesionist a diverselor inițiative, programe și manifestări de profil. Cu o replică promptă, președintele FICE România, Toma Mareș, și-a exprimat convingerea că rigoarea (altfel, incontestabilă) și conlucrarea instituțională, administrativă, nu au niciun sens dacă nu se regăsesc în participarea efectivă a elevilor la programe, dacă nu se realizează o atitudine similară de unitate și la nivelul colectivelor din clase, din școli și licee. Da, a replicat consilierul Megdonia Popescu, însă „elevii stau la școală 17 la sută din timpul lor. Restul sunt în societate, în familie. Cadrele didactice nu vor reuși niciodată singure să împiedice violența”. „Educația nu o face numai școala”, a preluat ideea Lucreția Băluță, de la Comisia Națională a României pentru UNESCO.

Vreo douăzeci de milioane de Buricu-Pământului

Pe parcursul dezbaterii au fost aduse în prim-plan specificități ale diverselor forme de violență, cea verbală fiind considerată a fi atins astăzi un nivel de-a dreptul îngrozitor de exteriorizare. A fost semnalată, cu apelul aferent la conștientizare și la intervenție, violența străzii, îndeosebi cea din trafic, pornită din partea

ambelor categorii de participanți, pietoni și conducători auto. Col. (r.) Ion Mihail a oferit perspectiva în acest sens a Centrului de Consiliere pentru Victimele Accidentelor Rutiere, apreciind că o sursă a manifestărilor agresive este și faptul că „am ajuns să fim vreo douăzeci de milioane de Buricu-Pământului”. Îndrumarea sa a fost pentru asumarea unui model parental adecvat, inclusiv în ceea ce privește comportamentul la volan, atitudinea față de regulile de circulație în spațiul public.

Favorizant într-un mod hotărâtor și, în același timp, tragic al violenței, a fost identificat, și în contextul dezbaterii de față, consumul de droguri, asociat cu cel de alcool și de tutun. De pe poziția de autoritate a Agenției Naționale Antidrog, Dumitru Dumitru a confirmat ceea ce în general circulă sub forma unei aprecieri intrate în cotidian, anume că adolescenții „se droghează din ce în ce mai mult”: așa este, consumul s-a dublat într-un interval de numai câțiva ani. Totuși, a adăugat el, „incidența consumului de droguri la nivelul populației școlare de la noi este mult sub media europeană”. Ca forme de intervenție, specialistul în domeniu (profesor prin formație, cu expertiză și în zona guvernantei în Educație) s-a referit la încercarea permanentă de identificare a cauzelor recursului la droguri, aceste cauze putând fi rezumate în „lipsa comunicării tânărului cu familia, neînțelegerile din casă, plecarea multor părinți la muncă în alte țări, neadaptarea la regulile mediului școlar, necunoașterea legilor”. Și în acest punct al discuției, președintele FICE România a avut o intervenție pe care unii o pot considera tăioasă,

remarcând funcționarea în instituțiile profil a multor programe generic numite „antidrog” pentru formarea cadrelor didactice, aducătoare însă, cu precădere, de credite transferabile, bune de „colecționat”.

Violența nu va dispărea dacă nu se schimbă condițiile sociale

Reuniunea profesioniștilor școlii a vizat inevitabil și frecvent interdependența violenței din mediul educativ-formativ și a celei din zona socio-politică de zi cu zi. „Este greu să vedem manifestarea violentă altfel decât un mod de viață. Violența a ajuns un act existențial”, a spus directorul Școlii Gimnaziale Nr. 96 din sectorul 4, Neculai Virgil Botezatu. În opinia sa, chiar dacă „nu toate conflictele înseamnă ceva rău (a se vedea conflictele de idei), cotele la care vedem că se ajunge adesea sunt alarmante din perspectiva mediului în care ne creștem copiii; atenție, deci, la modelele pe care le promovăm, pe care le cultivăm!”.

Sugerând o proiecție aparent hiperbolizată, psihologul Cleopatra Mercedes Ravaru, de la DGASPC Vaslui, a apreciat că „dacă nu se schimbă condițiile sociale”, măsurile antiviolență, cu cât se vor înmulți, cu atât își vor dovedi ineficiența: „Vom ajunge să avem gardieni în familie, să mulțumim camerelor de filmat instalate peste tot, însă ce vom câștiga? Vom constata că trece timpul și fenomenul violenței se adâncește”.

Articol apărut în revista *Tribuna Învățământului*

ȘTIRE TRANSMISĂ DE AGERPRES ÎNAINTEA CONFERINȚEI FICE ROMÂNIA „25 DE ANI ÎN SLUJBA DREPTURILOR COPIILOR”

Agerpres, miercuri, 23 Sep 2015, 16:33

Comunicat

Comisia pentru afaceri europene, Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport și Comisia permanentă comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO, împreună cu FICE România-Federația Internațională a Comunităților Educative, secțiunea România organizează în data de 24 septembrie 2015, Palatul Parlamentului, între orele 11.00 - 15.00, conferința internațională cu tema '25 de ani în slujba drepturilor copiilor', prilejuită de celebrarea a 25 de ani de activitate a FICE - România în apărarea și promovarea drepturilor copiilor.

FICE România este o organizație neguvernamentală a profesioniștilor în educație și asistență socială, care apără drepturile copiilor, în special ale celor aflați în dificultate, membră a FICE (Federația Internațională a Comunităților Educative), organizație cu statut consultativ UNESCO, ECOSOC și Consiliul Europei.

FICE România este inițiatoarea mai multor programe care s-au impus în mediul educațional și în cel social și activează în direcția formării continue a membrilor săi, prin stagii, schimburi de experiență, cursuri, dezbateri, proiecte la nivel local, regional și național, precum și prin colaborări cu organizații similare și cu instituții din Germania, Finlanda, Olanda, Danemarca, Israel, Italia, Polonia, Bulgaria și alte țări.

Relatare Agerpres de la conferință

Agerpres, joi, 24 Sep 2015, 16:01

Gabriela Crețu: FICE- România trebuie să găsească soluții de integrare a copiilor refugiaților pe care îi vom primi

FICE Internațional a fost creată după cel de-al Doilea Război Mondial, când milioane de copii erau orfani în lume, în special în Europa, și aveau nevoie de sprijin, de persoane adulte și bine

pregătite care să se ocupe de ei. Cred că și azi suntem, într-o anumită măsură, într-un moment asemănător.

La Comisia pentru afaceri europene am dezbătut deciziile Consiliului European și este clar că, poate, din nefericire, FICE trebuie să se apropie din nou de menirea lui originală, să găsească niște căi de integrare a copiilor refugiaților pe care îi vom primi în societatea noastră, de pregătire a lor și de oferire a suportului necesar pentru a depăși și traumele zonelor de conflict de unde vin ei, dar și dificultățile integrării într-o societate în care se vorbește altă limbă”, a declarat senatorul PSD, joi, în cadrul Conferinței internaționale „25 de ani în slujba drepturilor copiilor”, prilejuită de celebrarea a 25 de ani de activitate a FICE România. Potrivit Gabrielei Crețu, FICE-România și-a îndeplinit misiunea asumată în anii '90 și a reușit să schimbe „ imaginea de țară care își părăsește copiii în orfeline, pe care România o avea la acel moment”.

„Misiunea FICE-România este îndeplinită, dar misiunea continuă”, a mai spus senatorul social-democrat. La rândul său, senatorul PSD Constantin Popa, membru al Comisiei permanente comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO, a precizat că „o națiune sănătoasă este una cu copii sănătoși, care au o susținere pentru a se dezvolta armonios și de a căpăta o educație adecvată”, motiv pentru care întreaga societate ar trebui, în opinia sa, să se preocupe de problemele cu care se confruntă copiii.

„Protecția și dezvoltarea copiilor sunt valorile principale pe care avem obligația să le promovăm, deoarece sunt parte integrantă a progresului uman. Copiii se confruntă cu situații și cu probleme specifice încă din cele mai fragede vârste, iar protecția lor trebuie să vină din partea noastră, a adulților, și mai cu seamă

a parlamentarilor, care suntem reprezentanții cetățenilor. (...)

Cred că ați simțit și veți simți și în viitor ajutorul nostru (al parlamentarilor — n.r.) în a promova proiecte de legi care să fie în favoarea copiilor României. (...) Ce este de condamnat în această lume nedreaptă este felul în care unor copii le este furată copilăria, dreptul la o viață în limitele decenței, dreptul la o egalitate de șanse și la o dezvoltare armonioasă atât fizică, cât și psihică”, a afirmat acesta.

Senatorul PSD a adăugat că, deși în România s-au realizat progrese în ce privește apărarea a drepturilor copiilor, totuși „încălcări ale acestor drepturi încă mai există”.

„Există copii care nu beneficiază de un nivel de trai decent, pentru unele categorii de copii accesul la serviciile medicale și la educație este redus, nu există o protecție eficientă împotriva discriminării, iar vocea copilului este ascultată, de multe ori, doar formal”, a mai spus Constantin Popa.

Președintele FICE- România, Toma Mareș, a oferit Senatului o diplomă de excelență, „ca gest de admirație față de contribuția Senatului și pentru sprijinul acordat în cei 25 de ani de activitate ai FICE-România”.

El a reamintit că FICE-România este o organizație înființată în septembrie 1990 sub numele de Asociația Națională pentru Protecția Copiilor Ocrotiți, aderând ulterior la Federația Internațională a Comunităților Educative.

În cadrul conferinței a fost prezentată și Rezoluția FICE-România la 25 de ani de existență — „Copilul, prioritatea absolută a unui stat clădit pe valorile democrației și ale umanismului”, document prin care Federația își reafirmă principiile și prioritățile de acțiune de sprijinire a copiilor, cu precădere cei aflați în situații de risc.

Comisia pentru afaceri europene, Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport și Comisia permanentă comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO, împreună cu FICE- România au organizat, joi, la Senat, conferința internațională „25 de ani în slujba drepturilor copiilor”, prilejuită de celebrarea a 25 de ani de activitate a FICE -România în apărarea și promovarea drepturilor copiilor.

Articolul a fost preluat și a apărut și în publicațiile *Ziua de Constanța*, 24 septembrie, *Știripesurse.ro*, 24 septembrie

Articol despre conferință în ziarul Răsunetul

Răsunetul. Cotidianul bistrițenilor de oriunde, 24 septembrie

Dorin Dobra, la conferința de celebrare a 25 de ani de activitate a FICE România

Comisia pentru afaceri europene, Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport și Comisia permanentă comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO, împreună cu FICE România-Federația Internațională a Comunităților Educative, secțiunea România au organizat, joi, la Palatul Parlamentului, conferința internațională cu tema „25 de ani în slujba drepturilor copiilor”, prilejuită de celebrarea a 25 de ani de activitate a FICE - România în apărarea și promovarea drepturilor copiilor.

Senatorul PNL Dorin Dobra, secretar al Comisiei UNESCO, a participat la lucrările conferinței, dedicând evenimentul celor de acasă, celor ce apară drepturile copiilor, ONG-iștilor, profesorilor, educatorilor, asistenților sociali.

„**Pentru cei de acasă ce fac lucruri minunate dedicate copiilor**”, a scris Dorin Dobra pe pagina sa de Facebook.

FICE România este o organizație neguvernamentală a profesioniștilor în educație și asistență socială, care apară drepturile copiilor, în special ale celor aflați în dificultate, membră a FICE (Federația Internațională a Comunităților Educative), organizație cu statut consultativ UNESCO, ECOSOC și Consiliul Europei.

FICE România este inițiatoarea mai multor programe care s-au impus în mediul educațional și în cel social și activează în direcția formării continue a membrilor săi, prin stagii, schimburi de experiență, cursuri, dezbateri, proiecte la nivel local, regional și național, precum și prin colaborări cu organizații similare și cu instituții din Germania, Finlanda, Olanda, Danemarca, Israel, Italia, Polonia, Bulgaria și alte țări.

În atenția colaboratorilor noștri:

Colectivul științific și redacțional al revistei își propune să asigure o cât mai înaltă ținută științifică publicației noastre și, în acest sens, vă rugăm să aveți în vedere ca materialele trimise redacției noastre, pe adresa mariananica365@yahoo.com, să respecte următoarele condiții de prezentare:

- **TITLUL:** maxim 12 cuvinte și tradus în limba engleză;
- **AUTORUL:** nume, prenume, titlul științific, instituția, localitatea;
- **REZUMAT OBLIGATORIU:** maxim 10-12 rânduri, într-una din limbile engleză / franceză / germană.
- **TEXTUL CU DIACRITICE:** maxim 10-12 pagini (cca 3000 semne per pagină), arial, font 12, rând 1,5;
- **BIBLIOGRAFIE OBLIGATORIE:**
 - a. Integrată în text;
 - b. La final, în ordine alfabetică, model APA (American Psychological Association) [nume, prenume, (anul apariției). Titlul lucrării italic, localitatea de apariție: Editura]. La articole se scrie titlul italic, în revista („titlul revistei”, între ghilimele), nr./an și se menționează numărul paginilor.

Menționăm că responsabilitatea cu privire la originalitatea și conținutul materialelor trimise revin în întregime autorului.

Redacția își asumă dreptul de a nu publica acele articole care nu au legătură cu tematica generală a revistei, de apărare și promovare a drepturilor copilului.

IMPORTANT

Revista „*Protecția socială a copilului*”, editată de FICE - România, apare semestrial și se difuzează pe bază de abonament.

Toți cei interesați în a contracta un abonament o pot face prin una din următoarele modalități:

- Prin telefon la numerele +40 213 300 812/+40 722 464 638
- Prin e-mail la adresa: ficeromania@hotmail.com
fice.romania@yahoo.com
www.ficeromania.wix.com/ficeromania
- Conținutul revistei poate fi consultat și pe site-ul FICE România:
www.ficeromania.wix.com/ficeromania

Pentru numărul viitor vă propunem:

**Bullying-ul - fenomen care afectează
procesul formării și compromite
valorile educației**

ISSN 1453-393-X

9 771453 393001

www.editurauniversitara.ro